

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY
GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A.
ZA OKRES 01.01.2016 – 31.12.2016

Spis treści

A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ	3
B. WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE	4
C. WPROWADZENIE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2016 ROK	5
D. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES OD 01 STYCZNIA 2016 R. DO 31 GRUDNIA 2016 R.	10
E. INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2016 R.	17

A. OŚWIADCZENIE ZARZĄDU JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 25 maja 2016 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Zarząd oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Grupę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej oraz jej wynik finansowy.

Zarząd oświadcza także, że sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej, w tym opis podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 133, z późn. zm.) oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 25 maja 2016 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. z 2016 r. poz. 860). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Zarząd oświadcza, że podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten i biegli rewidenci, dokonujący tego badania, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd zasadami ładu korporacyjnego, podmiot uprawniony do badania sprawozdania finansowego został wybrany przez Radę Nadzorczą Zakładów Magnezytowych „Ropczyce” S.A. Uchwałą nr IX/47/2016 z dnia 22.04.2016 w sprawie wyboru audytora do badania i przeglądu sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej za 2016 r. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta.

B. WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

dane w tys. zł

Wyszczególnienie	01.01.2015 - 31.12.2015		01.01.2016 - 31.12.2016	
	PLN	EUR	PLN	EUR
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT				
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	234 299	55 988	244 106	55 787
Koszt własny sprzedaży	184 327	44 047	193 408	44 200
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	17 301	4 134	20 045	4 581
Zysk (strata) brutto	16 306	3 896	18 177	4 154
Zysk (strata) netto	13 151	3 143	25 029	5 720
Średnioważona liczba udziałów/akcji w sztukach	4 580 834	4 580 834	4 745 619	4 745 619
Zysk (strata) netto na akcję zwykłą (zł/euro)	2,87	0,69	5,27	1,21

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ				
Aktywa trwałe	260 049	61 023	298 295	67 427
Aktywa obrotowe	137 803	32 337	145 575	32 906
Kapitał własny	227 225	53 320	297 874	67 331
Zobowiązania długoterminowe	88 543	20 777	87 207	19 712
Zobowiązania krótkoterminowe	82 084	19 262	58 789	13 289
Liczba akcji	4 580 834	4 580 834	6 987 488	6 987 488
Wartość księgowa na akcję (zł/euro)	49,60	11,64	42,63	9,64

RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH				
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	13 595	3 249	14 305	3 269
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-8 873	-2 120	-1 570	-359
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-5 459	-1 304	-12 705	-2 904

Kurs EUR/PLN	2015	2016
- dla danych bilansowych	4,2615	4,4240
- dla danych rachunku zysków i strat	4,1848	4,3757

Do przeliczenia danych sprawozdania z sytuacji finansowej użyto kursu średniego NBP na dzień bilansowy.

Do przeliczenia pozycji rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych użyto kursu będącego średnią arytmetyczną kursów NBP obowiązujących na ostatni dzień poszczególnych miesięcy danego okresu.

C. WPROWADZENIE DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2016 ROK

INFORMACJE OGÓLNE

I. Dane jednostki dominującej:

Nazwa: ZAKŁADY MAGNEZYTOWE „ROPCZYCE” S.A.

Forma prawna: SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: UL. POSTĘPU 15C, 02-676 WARSZAWA

Kraj rejestracji: POLSKA

Podstawowy przedmiot działalności: PRODUKCJA WYROBÓW OGNIOTRWAŁYCH

Organ prowadzący rejestr: SĄD REJONOWY DLA M.ST. WARSZAWY W WARSZAWIE, XIII WYDZIAŁ
GOSPODARCZY KRAJOWEGO REJESTRU SĄDOWEGO

Numer statystyczny REGON: 690026060

Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. są spółką akcyjną prawa handlowego z siedzibą w Warszawie przy ul. Postępu 15C, zarejestrowaną w Sądzie Rejonowym XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Rzeszowie pod numerem KRS 0000036048. Podstawowym przedmiotem działalności jest produkcja wyrobów ogniotrwałych zakwalifikowana według działów Polskiej Klasyfikacji Działalności pod numerem 2320Z. Spółka notowana jest na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie na rynku podstawowym w systemie notowań ciągłych i zakwalifikowana jest do przemysłu materiałów budowlanych.

II. Czas trwania Grupy Kapitałowej:

Spółka dominująca ZAKŁADY MAGNEZYTOWE „ROPCZYCE” S.A. i jednostki zależne wchodzące w skład Grupy Kapitałowej zostały utworzone na czas nieoznaczony.

III. Okresy prezentowane:

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 01 stycznia 2016 roku do 31 grudnia 2016 roku. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2015 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej, za okres od 01 stycznia 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku dla skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w skonsolidowanym w kapitale własnym.

IV. Skład organów jednostki dominującej według stanu na dzień 31.12.2016 r.:

Zarząd:

JÓZEF SIWIEC	- PREZES ZARZĄDU
MARIAN DARŁAK	- WICEPREZES ZARZĄDU DS. JAKOŚCI I ROZWOJU
ROBERT DUSZKIEWICZ	- WICEPREZES ZARZĄDU DS. FINANSOWYCH

Zmiany w składzie Zarządu jednostki dominującej:

W roku obrotowym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

Rada Nadzorcza:

Roman Wenc	- Przewodniczący Rady Nadzorczej
Małgorzata Wypychowska	- Członek Rady Nadzorczej
Grzegorz Ubysz	- Członek Rady Nadzorczej
Lesław Wojtas	- Członek Rady Nadzorczej
Kostiantyn Litwinow	- Członek Rady Nadzorczej

V. Biegli rewidenci:

BDO Sp. z o. o.
ul. Postępu 12
02 -676 Warszawa

VI. Prawnicy:

Kancelarie Prawne obsługujące w sposób stały działalność operacyjną jednostki dominującej:

Kancelaria Adwokacka
Krzysztof Miąso
ul. Krisego 6, 39-100 Ropczyce

Wypychowska i Wspólnicy sp.k.
ul. Ludowa 17
lok. U1, 00-780 Warszawa

FKA Furtek Komosa Aleksandrowicz Sp.k.
ul. Królewska 16,
00-103 Warszawa

RKKW - KWAŚNICKI, WRÓBEL & Partnerzy
ul. Wilcza 46,
00-679 Warszawa

Obsługa prawna jednostki zależnej:

Adwokat Wojciech Drzymała

VII. Banki (współpracujące w okresie sprawozdawczym):

PKO Bank Polski S.A.
 ING Bank Śląski S.A.
 Podkarpacki Bank Spółdzielczy w Sanoku
 Bank Gospodarstwa Krajowego

VIII. Notowania na rynku regulowanym jednostki dominującej:

1. Informacje ogólne:

Giełda:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. ul. Książęca 4 00-498 Warszawa
Symbol na GPW:	RPC
Sektor na GPW:	Przemysł materiałów budowlanych

2. System depozytowo – rozliczeniowy:

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
 ul. Książęca 4
 00-498 Warszawa

IX. Znaczący Akcjonariusze jednostki dominującej:

Według stanu na dzień 31.12.2016 r. akcjonariuszami posiadającymi ponad 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy byli:

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Ogólna liczba głosów w Spółce ^{a)}
ZM INVEST S.A.	2 406 586	34,32%	0 ^{b)}	0,00%	34,32%
Józef Siwiec	1 240 608	17,69%	1 240 608	27,11%	17,69%
Interminex Handelsgesellschaft m.b.H	640 385	9,13%	640 385	13,99%	9,13%
Marian Darlak	469 953	6,70%	469 953	10,27%	6,70%
ZM ROPCZYCE S.A. (akcje własne)	25 146	0,36%	0	0,00%	0,36%
Pozostali	2 229 956	31,80%	2225672 ^{b)}	48,63%	31,80%
Razem	7 012 634	100,00%	4 576 618	100%	100,00%

a) - ogólna liczba głosów w Spółce oznacza – stosownie do definicji przewidzianej w Ustawie o Ofercie Publicznej – sumę głosów przypadających na wszystkie akcje Spółki. Bez znaczenia pozostaje przy tym to, czy głosy te mogą być faktycznie wykonywane, czy też istnieją jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ich wykonywania.

b) - z uwagi na naruszenie obowiązków związanych ze znacznymi pakietami akcji spółek publicznych wynikających z Ustawy o Ofercie Publicznej, akcjonariusz Spółki – ZM Invest S.A. z siedzibą w Ropczycach – utracił możliwość wykonywania prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji Spółki; powyższą okoliczność Zarząd Spółki ustalił w oparciu o opinię prawną sporządzoną przez uznanych ekspertów z zakresu prawa rynku kapitałowego; dodatkowo, w ocenie Spółki również jedna z osób fizycznych będąca akcjonariuszem Spółki – z analogicznych powodów – utraciła możliwość wykonywania prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji Spółki (akcje posiadane przez tego akcjonariusza zostały uwzględnione w rubryce „Pozostali”). W dniu 13 października 2016 roku Emitent wystąpił do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, z powództwem o ustalenie, że dwóch akcjonariuszy Spółki, w tym m. in. ZM Invest nie może wykonywać prawa głosu z akcji Spółki.

X. Spółki zależne na dzień 31.12.2016 r:

ZM Service Sp. z o.o.
39-100 Ropczyce, ul. Przemysłowa 1

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym w Rzeszowie XII Wydział Gospodarczy Krajowego rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000040591

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest produkcja maszyn do aplikacji wyrobów ogniotrwałych przez ich użytkowników (torkretnice i tynkownice), a także produkcja maszyn i urządzeń mechanicznych, linii technologicznych oraz części eksploatacyjnych maszyn i urządzeń na potrzeby przemysłu wyrobów ogniotrwałych, hutnictwa i cementowni. Spółka świadczy ponadto usługi w zakresie bieżącego utrzymania ruchu w ZM „ROPCZYCE” S.A. (urządzenia mechaniczne i energetyczne, wykonawstwo form do formowania wyrobów ogniotrwałych), a także usługi o podobnym charakterze na rzecz innych podmiotów zewnętrznych.

ZM Nieruchomości Sp. z o.o.
02-002 Warszawa, ul. Nowogrodzka 62C

Spółka zarejestrowana w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000536683

Przedmiotem działalności Spółki jest zarządzanie nieruchomościami własnymi poprzez ich wynajem, dalszą restrukturyzację i przygotowanie do ich sprzedaży, dzięki aktywnym działaniom na rynku nieruchomości.

Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd.
Room 61, No. 234 Xinghai Street
Haicheng

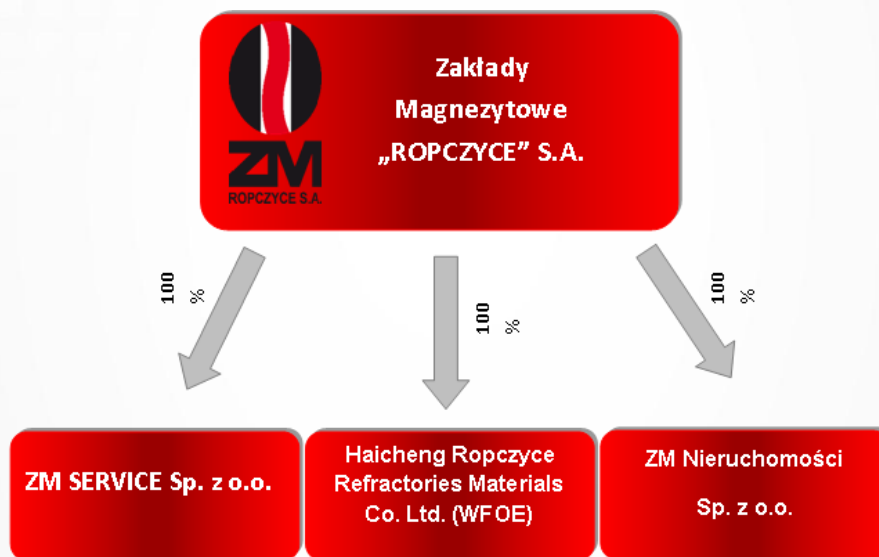
Spółka została założona zgodnie z prawem ChRL dotyczącym Przedsiębiorstw będących wyłącznie własnością zagraniczną (zwanym „prawem WFOE”) i posiada status osoby prawnej w Chinach.

Przedmiotem działalności spółki zależnej Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. jest wsparcie aktywności Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. na rynku chińskim w zakresie kontraktacji wyrobów ogniotrwałych przeznaczonych na eksport, produkowanych pod nadzorem i wg technologii ZMR S.A., zaopatrzenie w surowce do produkcji wyrobów ogniotrwałych oraz funkcja operatora w zakresie kontaktów z chińskimi partnerami handlowymi oraz administracją państwową w Chinach.

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale jednostki zależnej%	Udział w ogólnej liczbie głosów %	Metoda konsolidacji	Rok objęcia udziałów
ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	pełna	2001
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. (WFOE)*	100,00%	100,00%	-	2015
ZM Nieruchomości Sp. z o.o.	100,00%	100,00%	pełna	2016

*Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. (WFOE) na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego znajduje się w fazie organizacji, nie prowadzi działalności gospodarczej i dlatego nie jest objęta konsolidacją.

Graficzna prezentacja Grupy Kapitałowej na 31.12.2016 r.:

XI. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego:

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 13.03.2017 roku.

D. ROCZNE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIA FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES OD 01 STYCZNIA 2016 R. DO 31 GRUDNIA 2016 R.

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	nota	za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	za okres 01.01.2016 - 31.12.2016
I. Przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów	1,2	234 299	244 106
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów	3	184 327	193 408
III. Zysk (strata) brutto na sprzedaży		49 972	50 698
IV. Pozostałe przychody	4	6 476	7 605
V. Koszty sprzedaży	3	17 057	17 347
VI. Koszty ogólnego zarządu	3	15 288	15 757
VII. Koszty projektów badawczych (netto)	3	444	19
VIII. Pozostałe koszty	4	6 358	5 135
IX. Zysk (strata) na działalności operacyjnej		17 301	20 045
X. Przychody finansowe	5	2 029	1 340
XI. Koszty finansowe	5	3 024	3 208
XII. Dochody z tytułu udziałów w jednostkach stowarzyszonych			
XIII. Zysk (strata) przed opodatkowaniem		16 306	18 177
XIV. Podatek dochodowy	6	3 155	-6 852
XV. Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		13 151	25 029
XVI. Zysk (strata) z działalności zaniechanej			
XVII. Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej		13 151	25 029
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca na udziały niekontrolujące			
Zysk (strata) netto na działalności kontynuowanej i zaniechanej przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		13 151	25 029

Zysk (strata) netto (zanalizowany) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	8	13 151	25 029
Podstawowy za okres obrotowy		2,87	5,27
Rozwodniony za okres obrotowy		2,87	5,27
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności kontynuowanej przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej (w zł)	8		
Podstawowy za okres obrotowy		2,87	5,27
Rozwodniony za okres obrotowy		2,87	5,27
Zysk (strata) netto na jedną akcję z działalności zaniechanej (w zł) przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		0,00	0,00

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	NOTA	za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	za okres 01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej za okres:		13 151	25 029
w tym przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		13 151	25 029
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące			
Inne całkowite dochody, w tym:		-95	-531
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych, w tym:		0	0
- odniesione na kapitał z aktualizacji wyceny			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		-3 758	
w tym przypadające mniejszości			
- odniesione na kapitał zapasowy			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej		3 758	
w tym przypadające mniejszości			
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
w tym przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej			
w tym przypadające na udziały niekontrolujące			
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			
Efektywna część zysków i strat związanych z instrumentami zabezpieczającymi przepływy środków pieniężnych			
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń		-95	-531
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów		-239	-101
w tym przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej		-239	-101
w tym przypadający na udziały niekontrolujące			
Suma dochodów całkowitych za okres:	10,11	13 295	24 599
w tym przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		13 295	24 599
w tym przypadająca na udziały niekontrolujące			

Pogrupowanie całkowitych dochodów	NOTA	za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	za okres 01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej i zaniechanej za okres:		13 151	25 029
Dochody całkowite, które w późniejszych okresach, po spełnieniu określonych warunków, zostaną przeniesione do wyniku okresu			
Dochody całkowite, które w późniejszych okresach nie zostaną przeniesione do wyniku okresu		-95	-531
Podatek dochodowy od dochodów całkowitych, które w późniejszych okresach zostaną przeniesione do wyniku okresu			
Podatek dochodowy od dochodów całkowitych, które w późniejszych okresach nie zostaną przeniesione do wyniku okresu		-239	-101
Suma dochodów całkowitych	10,11	13 295	24 599

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

AKTYWA	nota	stan na 31.12.2015 r.	stan na 31.12.2016 r.
I. Aktywa trwałe długoterminowe		260 049	298 295
1. Rzeczowe aktywa trwałe	12	202 842	195 215
2. Wartości niematerialne	13	7 208	5 547
3. Długoterminowe aktywa finansowe	14,15	9 163	49 578
4. Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności			
5. Należności długoterminowe	16		515
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	3 342	9 948
7. Pozostałe aktywa długoterminowe		37 492	37 492
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		2	
II. Aktywa obrotowe krótkoterminowe		137 803	145 575
1. Zapasy	17, 17 a.	58 119	54 761
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	18,19	69 485	70 575
3. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego			9 679
4. Pozostałe należności z tytułu wycen kontraktów			
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	21	5 495	5 525
6. Krótkoterminowe aktywa finansowe	15	780	818
7. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	20	3 924	4 217
III. Aktywa dostępne do sprzedaży			
AKTYWA RAZEM		397 852	443 870

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

PASywa	NOTA	stan na 31.12.2015 r.	stan na 31.12.2016 r.
I. Kapitał własny z udziałami niekontrolującymi		227 225	297 874
1. Kapitał zakładowy	22	11 515	17 532
2. Akcje własne	23	-806	-806
3. Kapitał zapasowy	24	116 636	168 513
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	24	96 094	96 094
5. Pozostałe kapitały rezerwowe	24		
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
7. Zyski/Straty aktuarialne		-250	-680
8. Zyski zatrzymane, w tym:		4 036	17 221
8.1. Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych	25	-9 115	-7 808
8.2. Zysk (strata) netto bieżącego okresu przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej		13 151	25 029
Ia. Kapitał własny bez udziałów niekontrolujących		227 225	297 874
9. Kapitały mniejszości			
II. Zobowiązanie długoterminowe		88 543	87 207
1. Kredyty i pożyczki	26	36 413	36 757
2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	32	509	740
3. Pochodne instrumenty finansowe	27	1 217	619
4. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	27	16 863	17 584
5. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy długoterminowe	34,35	1 406	1 629
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	23 783	23 410
7. Rozliczenia międzyokresowe	33	8 352	6 468
III. Zobowiązania krótkoterminowe		82 084	58 789
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	28,29	33 303	31 815
2. Pochodne instrumenty finansowe	27	798	708
3. Kredyty i pożyczki	26	34 563	15 691
4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	32	15	15
5. Pozostałe zobowiązania finansowe	26	190	
6. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 789	14
7. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy krótkoterminowe	34,35	7 474	7 922
8. Rozliczenia międzyokresowe		2 952	2 624
IV. Zobowiązania związane z aktywami dostępnymi do sprzedaży			
PASYWA RAZEM		397 852	443 870

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W SKONSOLIDOWANYM KAPITALE WŁASNYM

Sprawozdanie ze zmian w skonsolidowanym kapitale własnym	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Różnice kursowe z przeliczenia	Pozostałe kapitały rezerwowe	Zyski / Straty aktuarialne	Niepodzielony wynik finansowy	Wynik finansowy bieżącego okresu	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	Kapitał akcjonariuszy niekontrolujących	Razem kapitały własne
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2015 r.												
Kapitał własny na dzień 01.12.2015 r.	11 515	-806	104 355	99 631	0	7	-173	2 836		217 365	0	217 365
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości										0		0
Korekty z tyt. błędów podstawowych										0		0
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	104 355	99 631	0	7	-173	2 836	0	217 365	0	217 365
Emisja akcji										0		0
Koszt emisji akcji										0		0
Płatności w formie akcji własnych										0		0
Podział zysku netto			8 516					-8 516		0		0
Wypłata dywidendy								-3 435		-3 435		-3 435
Suma dochodów całkowitych			3 758	-3 537			-77		13 151	13 295		13 295
Pozostałe zmiany			7			-7						
Kapitał własny na dzień 31.12.2015 r.	11 515	-806	116 636	96 094	0	0	-250	-9 115	13 151	227 225	0	227 225
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2016 r.												
Kapitał własny na dzień 01.01.2016 r.	11 515	-806	116 636	96 094	0	0	-250	4 036		227 225	0	227 225
Zmiany zasad (polityki) rachunkowości										0		0
Korekty z tyt. błędów podstawowych										0		0
Kapitał własny po korektach	11 515	-806	116 636	96 094	0	0	-250	4 036	0	227 225	0	227 225
Emisja akcji	6 017		44 691							50 708		50 708
Koszt emisji akcji			-435							-435		-435
Płatności w formie akcji własnych										0		0
Podział zysku netto			7 621					-7 621		0		0
Wypłata dywidendy								-4 123		-4 123		-4 123
Zmiany kapitałów z tytułu zbycia spółki						0				0		0
Suma dochodów całkowitych							-430		25 029	24 599		24 599
Pozostałe zmiany								-100		-100		-100
Kapitał własny na dzień 31.12.2016 r.	17 532	-806	168 513	96 094	0	0	-680	-7 808	25 029	297 874	0	297 874

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH	za okres 01.01.2015 - 31.12.2015	za okres 01.01.2016 - 31.12.2016
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	13 151	25 029
I. Zysk / (strata) netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	444	-10 724
II. Korekty razem:		
1. Zyski (straty) przypadające na udziały niekontrolujące		
2. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności	12 259	12 756
3. Amortyzacja	250	-92
4. Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	2 691	2 508
5. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-29	-197
6. Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej	-29	-232
7. Zmiana stanu rezerw	-3 799	3 361
8. Zmiana stanu zapasów	-2 613	-1 514
9. Zmiana stanu należności	-8 570	-5 745
10. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-1 202	-9 011
11. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	3 877	25
12. Bieżący podatek dochodowy	-1 496	-12 237
13. Podatek dochodowy zapłacony	-895	-346
14. Inne korekty	13 595	14 305
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	13 595	14 305
B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I. Wpływy	33	105
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	0	0
2. Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	1 112	803
3. Zbycie aktywów finansowych, w tym:	0	0
a) w jednostkach powiązanych		
- zbycie aktywów finansowych		
- dywidenda i udziały w zyskach		
- spłata udzielonych pożyczek		
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych	1 112	803
b) w pozostałych jednostkach		
- zbycie aktywów finansowych	0	
- dywidenda i udziały w zyskach	903	615
- spłata udzielonych pożyczek	209	188
- odsetki		
- inne wpływy z aktywów finansowych	77	4
4. Inne wpływy inwestycyjne	10 095	2 482
II. Wydatki	10 023	2 471
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	72	
2. Nabycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	0	11
3. Wydatki na aktywa finansowe, w tym:	0	11
a) w jednostkach powiązanych	0	11
- nabycie aktywów finansowych		
- udzielone pożyczki krótkoterminowe	0	0
b) w pozostałych jednostkach		
- nabycie aktywów finansowych		
- udzielone pożyczki krótkoterminowe		
4. Inne wydatki inwestycyjne	-8 873	-1 570
III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-8 873	-1 570

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	0	9 260
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	2 737	10 200
2. Kredyty i pożyczki		
3. Emisja dłużnych papierów wartościowych	3 604	16
4. Inne wpływy finansowe	11 800	32 181
II. Wydatki		
1. Nabycie akcji (udziałów) własnych	3 435	4 123
2. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	0	0
3. Inne, niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	5 261	25 091
4. Spłaty kredytów i pożyczek		
5. Wykup dłużnych papierów wartościowych		
6. Z tytułu innych zobowiązań finansowych	206	354
7. Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	2 898	2 613
8. Odsetki		
9. Inne wydatki finansowe	-5 459	-12 705
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-737	30
D. Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	-737	30
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym		
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	6 232	5 495
F. Środki pieniężne na początek okresu	5 495	5 525
G. Środki pieniężne na koniec okresu		
- o ograniczonej możliwości dysponowania		

Ropczyce, dnia 13.03.2017 r.

E. INFORMACJA DODATKOWA DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2016 R.

I. ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości (MSR), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, związanymi z nimi standardami i interpretacjami zaakceptowanymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF) według stanu obowiązującego na dzień 31.12.2016 roku oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. 2014 poz. 133). Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2015 roku.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej powinno być czytane łącznie z jednostkowym sprawozdaniem finansowym jednostki dominującej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2016 roku, zatwierdzonym do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej i opublikowanym tego samego dnia co skonsolidowane sprawozdanie finansowe, celem uzyskania pełnej informacji o sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2016 roku oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską.

W 2016 r. Grupa Kapitałowa przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresie sprawozdawczym od 1 stycznia 2016 r.

Przyjęcie nowych i zatwierdzonych przez UE standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Grupy Kapitałowej wpływających na wielkości wykazywane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych sporządzonych za 2016 r. oraz okres porównywalny, natomiast prezentacja danych w sprawozdaniu finansowym została dostosowana do wymogów nowo obowiązujących standardów.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2016 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2015 rok.

Zmiany standardów i interpretacji obowiązujące dla okresu sprawozdawczego rozpoczynającego się od 01.01.2016 r. według szacunków spółek Grupy Kapitałowej, nie miały istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na koniec prezentowanego okresu sprawozdawczego.

Zmiany wynikające ze zmian MSSF

Następujące nowe lub zmienione standardy oraz interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej obowiązują od 1 stycznia 2016 roku:

- ❖ Zmiany w MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach
- ❖ Zmiany w MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji
- ❖ Zmiany w MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne
- ❖ Zmiany w MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych
- ❖ Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji
- ❖ Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)
- ❖ Zmiany w MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień

Ich zastosowanie nie miało wpływu na wyniki działalności i sytuację finansową Grupy i nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości wpływających na wielkości wykazywane w skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych sporządzonych za 2016 rok oraz okres porównywalny, oraz mogło skutkować ewentualnie rozszerzeniem zakresu niezbędnych ujawnień czy też zmianą używanej terminologii.

Główne konsekwencje zastosowania nowych regulacji:

❖ Zmiany w MSSF 11 Ujmowanie nabycia udziałów we wspólnych działaniach

Zmiany w MSSF 11 zostały opublikowane w dniu 6 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Celem zmian jest przedstawienie szczegółowych wytycznych wyjaśniających sposób ujęcia transakcji nabycia udziałów we wspólnych działaniach, które stanowią przedsięwzięcie. Zmiany wymagają, aby stosować zasady identyczne do tych, które stosowane są w przypadku połączeń jednostek.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

❖ Zmiany w MSR 16 i MSR 38 Wyjaśnienia w zakresie akceptowanych metod ujmowania umorzenia i amortyzacji

Zmiany w MSSF 16 Rzeczowe aktywa trwałe i MSR 38 Wartości niematerialne zostały opublikowane w dniu 12 maja 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana stanowi dodatkowe wyjaśnienia w stosunku do dozwolonych do stosowania metod amortyzacji. Celem zmian jest wskazanie, że metoda naliczania umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oparta na przychodach nie jest właściwa, jednak w przypadku wartości niematerialnych metoda ta może być zastosowana w określonych okolicznościach.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

❖ Zmiany w MSR 16 i MSR 41 Rolnictwo: Rośliny Produkcyjne

Zmiany w MSSF 16 i 41 zostały opublikowane w dniu 30 czerwca 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiana ta wskazuje, że rośliny produkcyjne powinny być ujmowane w taki sam sposób jak rzeczowe aktywa trwałe w zakresie MSR 16. W związku z powyższym rośliny produkcyjne należy rozpatrywać poprzez pryzmat MSR 16, zamiast MSR 41. Produkty rolne wytwarzane przez rośliny produkcyjne nadal podlegają pod zakres MSR 41.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

❖ Zmiany w MSR 27: Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych

Zmiany w MSR 27 zostały opublikowane w dniu 12 sierpnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Zmiany przywracają w MSSF opcję ujmowania w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestycji w jednostki zależne, wspólne przedsięwzięcia i jednostki stowarzyszone za pomocą metody praw własności. W przypadku wyboru tej metody należy ją stosować dla każdej inwestycji w ramach danej kategorii.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

❖ Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28: Jednostki inwestycyjne: zastosowanie wyjątku z konsolidacji

Zmiany w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 18 grudnia 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie rachunkowości jednostek inwestycyjnych.

Grupa zastosowała te zmiany z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu – tj. 1 stycznia 2016 roku.

Zastosowanie zmienionego standardu nie ma wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

❖ **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2012-2014)**

W dniu 25 września 2014 r. w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 4 standardów:

- ✓ MSSF 5 Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, w zakresie przeklasyfikowania aktywów lub grupy do zbycia z „przeznaczonych do sprzedaży” do „posiadanych w celu przekazania właścicielom” i odwrotnie,
- ✓ MSSF 7 Instrumenty finansowe: ujawnienia, m.in. w zakresie zastosowania zmian do MSSF 7 odnośnie kompensowania aktywów i zobowiązań finansowych do śródrocznych skróconych sprawozdań finansowych,
- ✓ MSR 19 Świadczenia pracownicze, w zakresie waluty „obligacji korporacyjnych wysokiej jakości” wykorzystywanych do ustalenia stopy dyskonta,
- ✓ MSR 34 Śródroczna sprawozdawczość finansowa, w zakresie doprecyzowania, w jaki sposób wskazać, że ujawnienia wymagane przez par. 16A MSR 34 zostały zamieszczone w innym miejscu raportu śródrocznego.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 r. lub później. Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionych standardów nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, z wyjątkiem poprawki do MSR 34, która może skutkować dodatkowymi ujawnieniami w śródrocznych sprawozdaniach finansowych.

❖ **Zmiany w MSR 1: Inicjatywa w sprawie ujawnień**

W dniu 18 grudnia 2014 roku w ramach dużej inicjatywy mającej na celu poprawę prezentacji i ujawnień w raportach finansowych opublikowano zmiany do MSR 1. Zmiany te mają służyć dalszemu zachęcaniu jednostek do stosowania profesjonalnego osądu w określaniu jakie informacje ujawnić w ich sprawozdaniach finansowych. Przykładowo, zmiany doprecyzowują, że istotność dotyczy całości sprawozdań finansowych oraz, że zawarcie nieistotnych informacji może zredukować użyteczność ujawnień stricte finansowych. Ponadto, zmiany doprecyzowują, że jednostki powinny stosować profesjonalny osąd przy określaniu w jakim miejscu i w jakiej kolejności prezentować informacje przy ujawnianiu informacji finansowych.

Opublikowanym zmianom towarzyszą też zmiany w MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych, który zwiększa wymogi ujawnień odnośnie przepływów z działalności finansowej oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów jednostki (szczegóły poniżej).

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie ma istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Zmiany wprowadzone samodzielnie przez Grupę

Na dzień 31.12.2016 roku Grupa dokonała uporządkowania i prawidłowej prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej wszystkich pozycji zobowiązań krótko- i długoterminowych – z uwzględnieniem terminów ich rozliczeń i terminów zapadalności.

W związku z tym, dla zapewnienia zgodności zaprezentowanych danych i ich porównywalności, Grupa dokonała korekty prezentacji danych sprawozdawczych za okres porównywalny tj. na dzień 31.12.2015 roku poprzez właściwy podział i przyporządkowanie kwot do części krótko i długoterminowej zobowiązań w analogicznym okresie roku poprzedniego, w odniesieniu do pozycji jak niżej:

- ❖ zobowiązań z tytułu pochodnych instrumentów finansowych
- ❖ zobowiązań z tytułu rozliczeń międzyokresowych.

Kwoty korekt i sposób ich ujęcia prezentuje tabela poniżej:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	w tys. zł	Korekta prezentacyjna	w tys. zł
	31.12.2015		31.12.2015
A k t y w a			
I. Aktywa trwałe długoterminowe	260 049		260 049
1. Rzeczowe aktywa trwałe	202 842		202 842
2. Wartości niematerialne	7 208		7 208
3. Długoterminowe aktywa finansowe	9 163		9 163
4. Akcje i udziały w jednostkach konsolidowanych metodą praw własności			0
5. Należności długoterminowe			0
6. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3 342		3 342
7. Pozostałe aktywa długoterminowe	37 492		37 492
8. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	2		2
II. Aktywa obrotowe krótkoterminowe	137 803		137 803
1. Zapasy	58 119		58 119
2. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	69 485		69 485
3. Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego			0
4. Pozostałe należności z tyt. wycen kontraktów			0
5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 495		5 495
6. Krótkoterminowe aktywa finansowe	780		780
7. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 924		3 924
III. Aktywa dostępne do sprzedaży			0
A k t y w a r a z e m	397 852		397 852
PASYWA			
I. Kapitał własny z udziałami niekontrolującymi	227 225	0	227 225
1. Kapitał zakładowy	11 515		11 515
2. Akcje własne	-806		-806
3. Kapitał zapasowy	116 636		116 636
4. Kapitał z aktualizacji wyceny	96 094		96 094
5. Pozostałe kapitały rezerwowe			
6. Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych			
7. Zyski/straty aktuarialne	-250		-250
8. Zyski zatrzymane, w tym:	4 036		4 036
8.1. Niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych	-9 115		-9 115
8.2. Zysk (strata) netto bieżącego okresu przypadająca akcjonariuszom	13 151		13 151
Ia. Kapitał własny bez udziałów niekontrolujących	227 225		227 225
9. Kapitały mniejszości			
II. Zobowiązania długoterminowe	89 251	-708	88 543
1. Kredyty i pożyczki	36 413		36 413
2. Zobowiązania długoterminowe z tytułu leasingu finansowego	509		509
3. Pochodne instrumenty finansowe		1 217	1 217
4. Pozostałe zobowiązania długoterminowe	16 863		16 863
5. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy długoterminowe	1 406		1 406
6. Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	23 783		23 783
7. Rozliczenia międzyokresowe	10 277	-1 925	8 352
III. Zobowiązania krótkoterminowe	81 376	708	82 084
1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33 303		33 303
2. Pochodne instrumenty finansowe	2 015	-1 217	798
3. Kredyty i pożyczki	34 563		34 563
4. Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu leasingu finansowego	15		15
5. Pozostałe zobowiązania finansowe	190		190
6. Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	2 789		2 789
7. Rezerwa na świadczenia pracownicze oraz pozostałe rezerwy krótkoterminowe	7 474		7 474
8. Rozliczenia międzyokresowe	1 027	1 925	2 952
IV. Zobowiązania związane z aktywami dostępnymi do sprzedaży			0
P a s y w a r a z e m	397 852	0	397 852

Ponadto na 31.12.2016 roku jak i w analogicznym okresie roku poprzedniego (dla zapewnienia porównywalności analizowanych informacji) Grupa dokonała wyodrębnienia w ramach działalności operacyjnej przepływów z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych - w sposób umożliwiający uzyskanie informacji na temat kwoty podatku zapłaconego jak również naliczonego w prezentowanym okresie sprawozdawczym.

Kwoty korekt i sposób ich ujęcia w działalności operacyjnej prezentuje tabela poniżej:

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH	w tys. zł	
	31.12.2015	Korekty prezentacyjne
A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I. Zysk (strata) netto przypadająca akcjonariuszom jednostki dominującej	13 151	
II. Korekty razem	444	0
1. Zyski (straty) przypadające na udziały niekontrolujące		
2. Udział w (zyskach) stratach netto jednostek wycenianych metodą praw własności		
3. Amortyzacja	12 259	
4. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	250	
5. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	2 691	
6. (Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	-29	
7. Zmiana stanu rezerw	-10	-19
8. Zmiana stanu zapasów	-3 799	
9. Zmiana stanu należności	-2 613	
10. Zmiana stanu należności z tytułu podatku dochodowego	8	-8
11. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	-8 570	
12. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	2 373	-2 373
13. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-1 221	19
14. Bieżący podatek dochodowy		3 877
15. Podatek dochodowy zapłacony		-1 496
16. Inne korekty	-895	
III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	13 595	0

Standardy nieobowiązujące (Nowe standardy i interpretacje)

W niniejszym sprawozdaniu finansowym Grupa nie zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu opublikowanych standardów lub interpretacji przed ich datą wejścia w życie.

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie na dzień bilansowy:

- **MSSF 9 Instrumenty finansowe**

Nowy standard został opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem standardu jest uporządkowanie klasyfikacji aktywów finansowych oraz wprowadzenie jednolitych zasad podejścia do oceny utraty wartości dotyczących wszystkich instrumentów finansowych. Standard wprowadza również nowy model rachunkowości zabezpieczeń w celu ujednoczenia zasad ujmowania w sprawozdaniach finansowych informacji o zarządzaniu ryzykiem.

Grupa zastosuje nowy standard od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

• **MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts**

Nowy standard został opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później. Nowy standard ma charakter przejściowy w związku z toczącymi się pracami RMSR nad uregulowaniem sposobu rozliczania operacji w warunkach regulacji cen. Standard wprowadza zasady ujmowania aktywów i zobowiązań powstałych w związku z transakcjami o cenach regulowanych w przypadku gdy jednostka podejmie decyzję o przejściu na MSSF.

Grupa zastosuje nowy standard nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Ze względu na przejściowy charakter standardu Komisja Europejska postanowiła nie rozpoczynać formalnej procedury zatwierdzenia standardu i poczekać na docelowy standard.

Zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

• **MSSF 15 Przychody z umów z klientami**

Nowy ujednoczony standard został opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku (pierwotnie 2017 roku) lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie. Standard ustanawia jednolite ramy ujmowania przychodów i zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF, w szczególności, w MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związanych z nimi interpretacjach. W dniu 11 września 2015 roku Rada Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości opublikowała projekt zmian w przyjętym standardzie odraczający o rok datę wejścia w życie tego standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

• **MSSF 16 Leasing**

Nowy standard został opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później i dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (ale pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące leasingu (m.in. MSR 17) i diametralnie zmienia podejście do umów leasingowych o różnym charakterze, nakazując leasingobiorcom wykazywanie w bilansach aktywów i zobowiązań z tytułu zawartych umów leasingowych, niezależnie od ich rodzaju.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowego standardu. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowego standardu.

• **Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem**

Zmiany w MSSF 10 i MSR 28 zostały opublikowane w dniu 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności.

Grupa zastosuje zmiany w standardach nie wcześniej niż z dniem ustalonym przez Unię Europejską jako data wejścia w życie tego standardu. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia standardu.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania zmienionych standardów.

- **Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat**

Zmiany w MSR 12 zostały opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Ich celem jest doprecyzowanie wymogów w zakresie ujmowania aktywów z tytułu podatku odroczonego dotyczących dłużnych instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany w MSR 7: Inicjatywa w sprawie ujawnień**

Zmiany w MSR 7 zostały opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później. Celem zmian było zwiększenie zakresu informacji przekazywanej odbiorcom sprawozdania finansowego w zakresie działalności finansowej jednostki poprzez dodatkowe ujawnienia zmian wartości bilansowej zobowiązań związanych z finansowaniem działalności jednostki.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy, poza zmianą zakresu ujawnień prezentowanych w sprawozdaniu finansowym.

- **Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: Przychody z umów z klientami**

Doprecyzowanie zapisów MSSF 15 zostało opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku i ma ono zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później (zgodnie z datą rozpoczęcia obowiązywania całego standardu). Celem zmian w standardzie było wyjaśnienie wątpliwości pojawiających się w trakcie analiz przedwdrożeniowych odnośnie: identyfikacji zobowiązania do spełnienia świadczenia (performance obligation), wytycznych stosowania standardu w kwestii identyfikacji zleceniodawcy/agenta oraz przychodów z licencji dotyczących własności intelektualnej, czy wreszcie okresy przejściowego przy pierwszym zastosowaniu nowego standardu.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany w MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji**

Zmiany w MSSF 2 zostały opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku i mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Celem zmian w standardzie było doprecyzowanie sposobu ujmowania niektórych rodzajów transakcji płatności na bazie akcji.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

- **Zmiany w MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 “Instrumenty finansowe” w MSSF 4 “Umowy ubezpieczeniowe” opublikowane w dniu 12 września 2016 roku.**

Mają one zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

• **Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016)**

W dniu 8 grudnia 2016 roku w wyniku dokonanego przeglądu MSSF wprowadzono drobne poprawki do następujących 3 standardów:

- ✓ MSSF 1 Śródroczna sprawozdawczość finansowa, w zakresie usunięcia kilku zwolnień przewidzianych w tym standardzie, które nie mają już zastosowania,
- ✓ MSSF 12 Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach, w zakresie doprecyzowania wymogów odnośnie ujawnień informacji na temat udziałów niezależnie od tego czy są one traktowane jako przeznaczone do sprzedaży, przekazania w formie dywidendy i działalność zaniechana, czy też nie ,
- ✓ MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach, w zakresie momentu, w którym jednostki o charakterze inwestycyjnym (np. venture capital) mogą zdecydować o wyborze sposobu wyceny udziałów w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej, a nie metodą praw własności.

Mają one zastosowanie przeważnie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 r. (niektóre już dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 r.) lub później.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

• **KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe**

Nowa interpretacja została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2018 roku lub później. Celem interpretacji jest wskazanie, w jaki sposób określić datę transakcji dla celów ustalenia właściwego kursu (do przeliczeń) transakcji zawartej w walucie obcej w sytuacji, gdy jednostka płaci lub otrzymuje zaliczkę w walucie obcej.

Grupa zastosuje nową interpretację od 1 stycznia 2018 roku.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest możliwe wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania nowej interpretacji. Grupa rozpoczęła analizę skutków wdrożenia nowej interpretacji.

• **Zmiana w MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych**

Zmiana w MSR 40 została opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później. Jej celem jest doprecyzowanie, że przeniesienie nieruchomości z lub do nieruchomości inwestycyjnych może nastąpić wtedy, i tylko wtedy, gdy nastąpiła zamiana sposobu użytkowania nieruchomości.

Grupa zastosuje zmieniony standard od 1 stycznia 2018 roku.

Grupa ocenia, że zastosowanie zmienionego standardu nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, interpretacji oraz zmian do nich, które na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania przez UE:

- *MSSF 14 Regulatory Deferral Accounts* opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku,
- *MSSF 16 Leasing* opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku,
- *Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* opublikowane w dniu 11 września 2014 roku,
- *Zmiany w MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu niezrealizowanych strat* opublikowane w dniu 19 stycznia 2016 roku,
- *Zmiany w MSR 7: Inicjatywa w sprawie ujawnień* opublikowane w dniu 29 stycznia 2016 roku,
- *Doprecyzowanie zapisów MSSF 15: Przychody z umów z klientami* opublikowane w dniu 12 kwietnia 2016 roku,
- *Zmiany w MSSF 2: Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji* opublikowane w dniu 20 czerwca 2016 roku,
- *Zmiany w MSSF 4: Zastosowanie MSSF 9 "Instrumenty finansowe" w MSSF 4 "Umowy ubezpieczeniowe"* opublikowane w dniu 12 września 2016 roku,
- *Zmiany do różnych standardów wynikające z corocznego przeglądu Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (Annual Improvements 2014-2016)* opublikowane w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- *KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej a wynagrodzenie zaliczkowe*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku,
- *Zmiana w MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych*, opublikowana w dniu 8 grudnia 2016 roku.

II. OPIS PRZYJĘTYCH I ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW

Zasady (polityka) rachunkowości przedstawione poniżej stosowane były w odniesieniu do wszystkich okresów zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej.

Niektóre dane porównawcze zostały przekształcone w celu uzyskania zgodności z prezentacją bieżącego okresu.

a) JEDNOSTKI ZALEŻNE I ZASADY KONSOLIDACJI

Jednostki zależne to wszelkie jednostki, w odniesieniu do których Grupa ma zdolność kierowania ich polityką finansową i operacyjną, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Przy dokonywaniu oceny, czy Grupa kontroluje daną jednostkę, uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Jednostki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Przychody i koszty, rozrachunki i niezrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Niezrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba, że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przez przekazany składnik aktywów. Zasady rachunkowości stosowane przez jednostki zależne zostały zmienione, tam gdzie było to konieczne, dla zapewnienia zgodności z zasadami rachunkowości stosowanymi przez Grupę.

Sprawozdania finansowe jednostek zależnych sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej.

b) UDZIAŁY/AKCJE NIEKONTROLUJĄCE ORAZ TRANSAKCJE Z UDZIAŁOWCAMI / AKCJONARIUSZAMI NIEKONTROLUJĄCYMI

Udziały niekontrolujące obejmują nie należące do Grupy udziały w spółkach objętych konsolidacją. Udziały niekontrolujące ustala się jako wartość aktywów netto jednostki powiązanej, przypadających na dzień nabycia, akcjonariuszom spoza grupy kapitałowej. Zidentyfikowane udziały niekontrolujące w aktywach netto skonsolidowanych jednostek zależnych ujmuje się oddzielnie od udziału własnościowego jednostki dominującej w tych aktywach netto. Udziały niekontrolujące w aktywach netto obejmują:

(i) wartość udziałów niekontrolujących z dnia pierwotnego połączenia, obliczoną zgodnie z MSSF 3, oraz

(ii) zmiany w kapitale własnym przypadające na udział niekontrolujący począwszy od dnia połączenia.

Zyski i straty oraz każdy składnik innych całkowitych dochodów przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących. Łączne całkowite dochody przypisuje się do właścicieli jednostki dominującej oraz udziałów niekontrolujących nawet wtedy, gdy w rezultacie udziały niekontrolujące przybierają wartość ujemną.

c) SPÓŁKI OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera sprawozdania finansowe jednostek zależnych kontrolowanych bezpośrednio przez Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A. Wszystkie transakcje i salda występujące pomiędzy jednostkami Grupy zostały dla celów konsolidacji wyeliminowane.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okresy kończące się 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku obejmują następujące jednostki wchodzące w skład Grupy:

Wyszczególnienie	Udział w ogólnej liczbie głosów (w %)	
	31.12.2015	31.12.2016
Zakłady Magnezytowe „ROPCZYCE” S.A.	Jednostka dominująca	
ZM Service Sp. z o.o.	100,00%	100,00%
ZM Nieruchomości Sp. z o.o.	100,00%	100,00%

d) SPÓŁKI NIE OBJĘTE SKONSOLIDOWANYM SPRAWOZDANIEM FINANSOWYM

Udziały jednostki dominującej w spółce Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. (WFOE)

Zgodnie z podpisanym Porozumieniem z władzami chińskimi w IV kwartale 2015 roku jednostka dominująca otrzymała część płatności za sprzedane udziały w spółce XR Ropczyce Co. Ltd.. Płatność ta wpłynęła na konto utworzonej przez ZMR S.A. spółki pod nazwą Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. (dalej: WFOE) z siedzibą w Haicheng w ChRL o kapitale zakładowym 800 tys. USD. Jednostka dominująca objęła 100% udziałów w kapitale spółki chińskiej. Na dzień 31.12.2016 r. kapitał spółki został opłacony w 80%. Zgodnie z podpisanym Porozumieniem oraz dalszymi ustaleniami z władzami chińskimi pozostała do zapłaty kwota zostanie dokonana w I półroczu 2017 roku w rezultacie czego kapitał spółki WFOE zostanie opłacony w całości.

Spółka WFOE nie jest ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok ze względu na to, że nie prowadziła w 2016r i nie prowadzi jeszcze obecnie żadnej działalności gospodarczej a ponadto jej kapitał zakładowy nie został w całości opłacony. Po opłaceniu kapitału zakładowego i uzyskaniu nowej *Business licence* z adnotacją, że kapitał spółki jest opłacony w całości oraz uzyskaniu innych niezbędnych pozwoleń, WFOE będzie mogła rozpocząć działalność gospodarczą na rynku chińskim. Przedmiotem działalności WFOE będzie zarówno wsparcie na rynku chińskim aktywności ZMR S.A. w zakresie kontraktacji wyrobów ogniotrwałych przeznaczonych na eksport, które będą tam produkowane pod nadzorem i wg technologii jednostki dominującej, jak też zaopatrzenie w surowce do produkcji wyrobów ogniotrwałych. Spółka WFOE pełnić będzie funkcję operatora w zakresie kontaktów z chińskimi partnerami handlowymi oraz administracją państwową w Chinach.

e) OPIS ZASTOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym Grupa prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich (PLN), który jest walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które jednostka wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20 do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Wartości niematerialne

Do wartości niematerialnych zalicza się możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej spełniające podane poniżej kryteria:

a) możliwość zidentyfikowania – kryterium to jest spełnione gdy:

- wartość niematerialna jest odrębna to znaczy, że może być oddzielona od Grupy i sprzedana, przeniesiona, licencjonowana, wynajęta lub wymieniona zarówno samodzielnie jak i wspólnie z powiązаныmi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązaniami;

lub

- powstała w wyniku umowy/kontraktu lub innych tytułów prawnych bez względu na to, czy te prawa są transferowane lub oddzielne od jednostki albo innych praw i obowiązków.

b) kontrola - kryterium to jest spełnione gdy Grupa jest uprawniona do uzyskiwania przyszłych korzyści ekonomicznych powstających za przyczyną danego środka i jest w stanie ograniczyć dostęp do tych korzyści osobom trzecim

c) przyszłe korzyści ekonomiczne – mogą występować w postaci przychodów ze sprzedaży bądź w postaci oszczędności kosztów

d) możliwość wiarygodnego ustalenia ceny nabycia lub kosztu wytworzenia

Do wartości niematerialnych w Grupie zalicza się m.in.:

- nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie
- nabyte licencje na nowe technologie produkcji
- koszty zakończonych prac rozwojowych

Składnik wartości niematerialnych wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotą odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Po początkowym ujęciu składnika wartości niematerialnych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny składnika wartości niematerialnych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady zostaną zastosowane wobec wszystkich składników należących do tej grupy aktywów w Grupie.

Zastosowane roczne stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a/ nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe i prawa autorskie	10,0% - 50,0 %
b/ nabyte licencje na nowe technologie produkcji	20,0 %
c/ koszty zakończonych prac rozwojowych	20,0% - 33,3 %

Wartości niematerialne o niskiej jednostkowej cenie nabycia (wartości początkowej do 3.500 zł), są odpisywane w koszty jednorazowo.

Na dzień bilansowy wartości niematerialne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Badania i rozwój

Wydatki poniesione na etapie prac badawczych z zamiarem pozyskania nowej wiedzy naukowej lub technicznej ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Nakłady poniesione na prace rozwojowe, których efekty działań znajdują zastosowanie w opracowaniu lub wytworzeniu nowego lub w znacznym stopniu ulepszonego produktu podlegają aktywowaniu w przypadku, gdy wytworzenie nowego produktu (lub procesu) jest technicznie możliwe i jest ekonomicznie uzasadnione oraz Grupa posiada techniczne, finansowe oraz inne niezbędne środki do ukończenia prac rozwojowych. Koszty podlegające aktywowaniu zawierają: koszty amortyzacji sprzętu laboratoryjnego i aparatury badawczej, materiałów, wynagrodzenia pracowników bezpośrednio zaangażowanych w prace rozwojowe, uzasadnioną część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem składnika wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty prac badawczo – rozwojowych, których nie da się jasno przyporządkować do etapu prac badawczych czy rozwojowych, ujmowane są w zysku lub stracie bieżącego okresu w momencie ich poniesienia.

Koszty prac rozwojowych ujmowane są jako wartości niematerialne na dzień bilansowy w oparciu o ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia pomniejszoną o skumulowane odpisy amortyzacyjne oraz odpisy z tytułu utraty wartości.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowymi aktywami trwałymi są aktywa materialne, utrzymywane celem wykorzystania w procesie produkcji i dostaw towarów i usług, wynajęcia innym podmiotom lub dla potrzeb administracji. Rzeczowy majątek należy wyłącznie wykazywać w aktywach jeżeli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania w przyszłości korzyści ekonomicznych powiązanych z tą pozycją majątku oraz wartość może zostać obliczona w sposób wiarygodny.

Rzeczowymi aktywami trwałymi w Grupie są:

- nieruchomości – w tym grunty, budowle (obiekty inżynierii lądowej i wodnej), budynki, a także będące odrębną własnością lokale, jak spółdzielcze własnościowe prawa do lokalu mieszkalnego i użytkowego,
- maszyny, urządzenia i środki transportowe, inne rzeczy,
- przyjęte do używania ulepszenia w obcych środkach trwałych,
- środki trwałe, nie stanowiące własności lub współwłasności jednostki, wykorzystywane przez nią na potrzeby związane z działalnością na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze, zawartej z właścicielem tych środków spełniające warunki określone w MSR (leasing)

Środki trwałe są ewidencjonowane, zgodnie z klasyfikacją środków trwałych GUS, (KST, KRST).

Rzeczowe aktywa trwałe wycenia się na dzień początkowego ujęcia według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych wg ceny nabycia lub kosztu wytworzenia dopuszcza się zmianę modelu wyceny rzeczowych aktywów trwałych na model oparty na wartości przeszacowanej. Po dokonaniu zmiany metody wyceny, nowe zasady są stosowane wobec całej grupy rzeczowych aktywów trwałych w Grupie.

W modelu przeszacowania wartość bilansowa ustalana jest jako wartość godziwa na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszona o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Grupa ustala wartość bilansową składników rzeczowych aktywów trwałych jako wartość godziwą na dzień ostatniego przeszacowania pomniejszoną o późniejsze umorzenie oraz łączną kwotę późniejszych odpisów z tytułu utraty wartości.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu, uzyskane w drodze decyzji administracyjnej (otrzymane nieodpłatnie od Skarbu Państwa) jak również prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie jest ujmowane w ewidencji bilansowej i może podlegać przeszacowaniu.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu w przypadku użytkowania bez tytułu prawnego jest ujmowane w ewidencji pozabilansowej (np. trwały zarząd).

Grunty własne / w tym: prawo wieczystego użytkowania gruntu/ nie podlegają umorzeniu.

Środki trwałe są umarzone wg metody liniowej przez określony z góry okres ekonomicznej użyteczności począwszy od pierwszego miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Środki trwałe o wartości początkowej poniżej 3.500 zł dla celów bilansowych i podatkowych amortyzowane są jednorazowo w miesiącu następującym po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Zastosowane stawki umorzeniowe są następujące (według grup rodzajowych):

a) Budynki i obiekty inż. lądowej i wodnej (KŚT gr. 1 i 2)	1,5 % - 4,5 %
b) Urządzenia techniczne i maszyny (KŚT gr. 3-6)	4,0 % - 50,0 %
c) Środki transportu (KŚT gr. 7)	6,0 % - 50,0 %
d) Pozostałe środki trwałe (KŚT gr. 8)	6,0 % - 30,0 %

W momencie usunięcia składnika rzeczowych aktywów trwałych z ewidencji bilansowej (np. likwidacja lub zbycie środka trwałego), wartość netto jest wyśięgowywana, a wynik operacji jest odnoszony w ciężar rachunku zysków i strat.

W przypadku środków trwałych, dla których skutek przeszacowania został odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny, w momencie ich usunięcia z ewidencji bilansowej różnicę z przeszacowania przenosi się z kapitału z aktualizacji wyceny na kapitał zapasowy.

Wartości końcowe oraz okresy użytkowania składników rzeczowych aktywów trwałych są poddawane corocznym przeglądom, analizom i aktualizowane zweryfikowaną stawką amortyzacyjną w następnych okresach sprawozdawczych.

W ramach aktualizacji stawek i okresów użytkowania środków trwałych, na koniec każdego roku obrotowego w Grupie dokonuje się również weryfikacji wartości bilansowych środków trwałych, w celu porównania ich z wartościami rynkowymi. W przypadku nie stwierdzenia znaczących rozbieżności pomiędzy wartością bilansową a wartością godziwą posiadanych rzeczowych aktywów trwałych, przyjmuje się ich wartości bilansowe jako wiarygodne i obowiązujące na dany rok.

Środki trwałe w budowie

Środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. W uzasadnionych przypadkach do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia środków trwałych w budowie zalicza się różnice kursowe z wyceny należności i zobowiązań oraz odsetki od zobowiązań finansujących wytworzenie lub nabycie środków trwałych.

Środki trwałe w budowie obejmują w szczególności:

- wydatki na nabycie gruntów,

- roboty i usługi wykonane przez jednostki obce, w tym także zakup środków trwałych w budowie od innych jednostek,
- produkty z własnej działalności gospodarczej wykonane na rzecz środków trwałych w budowie,
- koszty likwidacji nieprzeznaczonych środków trwałych (w tym również ich wartość netto) burzonych w związku ze środkiem trwałym w budowie,
- koszty częściowej likwidacji (rozbiórki, demontażu) obiektów przebudowywanych lub modernizowanych,
- nieodpłatnie otrzymane środki trwałe w budowie,
- maszyny i urządzenia przekazane do montażu lub zainstalowania przed oddaniem do eksploatacji, a także maszyny i urządzenia nie wymagające montażu lub zainstalowania,
- odsetki, prowizje i ujemne i dodatnie różnice kursowe od kredytów, pożyczek i zobowiązań za okres realizacji środka trwałego w budowie.

Do kosztów środków trwałych w budowie nie zalicza się odsetek od kredytów inwestycyjnych po zakończeniu budowy, kar i odszkodowań umownych oraz kosztów przetargów, ogłoszeń, zawierania umów, składania zamówień związanych z środkami trwałymi w budowie (obciążają one koszty działalności podstawowej).

Odpisy spowodowane trwałą utratą wartości środków trwałych w budowie ujmuje się w pozostałych kosztach operacyjnych. W przypadku ustania przyczyny utworzenia odpisu aktualizującego z tytułu trwałej utraty wartości zwiększa się wartość środka trwałego w budowie o odpowiednią część odpisu i odpis podlega zaliczeniu do pozostałych przychodów operacyjnych.

Na dzień bilansowy środki trwałe w budowie wycenia się w wysokości ogółu kosztów poniesionych w bezpośrednim związku z ich nabyciem lub wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomości inwestycyjne to grunty, budynki lub ich części utrzymywane w celu uzyskiwania przychodów z czynszów lub z tytułu wzrostu ich wartości kapitałowej, albo też w obu tych celach łącznie.

Nieruchomości inwestycyjne wycenia się zgodnie z MSR 40 początkowo w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Przy początkowej wycenie uwzględnia się koszty przeprowadzenia transakcji.

Po początkowym ujęciu Grupa dokonuje wyceny na koniec każdego roku obrotowego według wartości godziwej, a wahania wartości godziwej wykazuje w rachunku zysków i strat.

Jeżeli w momencie nabycia konkretnej nieruchomości występują wyraźne dowody wskazujące na to, że Grupa nie będzie mogła ustalać jej wartości godziwej z zachowaniem ciągłości tej metody, wówczas do takiej nieruchomości stosuje model ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i kontynuuje jego stosowanie do czasu zbycia danej nieruchomości.

Leasing oraz składniki rzeczowych aktywów trwałych użytkowane na podstawie umów leasingu

Umowa leasingowa jest to umowa, na mocy której w zamian za opłatę lub serie opłat, leasingodawca przekazuje Grupie prawo do użytkowania danego składnika aktywów przez uzgodniony okres.

W zależności od warunków umowy zawartą umowę klasyfikuje się jako:

- leasing finansowy;
- lub
- leasing operacyjny.

Klasyfikacji leasingu dokonuje się na dzień rozpoczęcia leasingu. Jeżeli w jakimkolwiek momencie spółka Grupy Kapitałowej i leasingodawca postanawiają zmienić warunki umowy leasingowej, z wyjątkiem jej odnowienia, w sposób, który prowadziłby do zmiany jej klasyfikacji, gdyby tak zmienione warunki obowiązywały od dnia rozpoczęcia leasingu, to zmienioną umowę uznaje się za nową umowę przez okres jej obowiązywania. Jednakże zmiany oszacowań (na przykład zmiany szacowanego ekonomicznego okresu użytkowania bądź wartości końcowej przedmiotu leasingu) lub zmiany okoliczności (np. niedopełnienie warunków umowy leasingowej przez leasingobiorcę) nie upoważniają do zmiany klasyfikacji umowy leasingowej dla celów rachunkowych.

Rozpoczęcie leasingu jest to wcześniejsza z dwóch dat:

- zawarcia umowy leasingowej; lub
- zobowiązania się stron umowy do przestrzegania zasadniczych postanowień umowy leasingowej.

Na ten dzień:

- leasing jest klasyfikowany albo jako leasing operacyjny, albo jako leasing finansowy; oraz
- w przypadku leasingu finansowego następuje określenie kwot, które zostaną wykazane w momencie rozpoczęcia leasingu.

Rozpoczęcie okresu leasingu jest to data, od której leasingobiorcy przysługuje prawo do korzystania z przedmiotu leasingu. Jest to data początkowego ujmowania leasingu (tj. ujęcia aktywów, zobowiązań, przychodów lub kosztów z tytułu leasingu).

Na dzień rozpoczęcia okresu leasingu, ujmuje się leasing finansowy w bilansie jako aktywa i zobowiązania. Przy obliczaniu wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych (rat), stopą dyskontową jest stopa procentowa leasingu, jeżeli możliwe jest jej ustalenie. W przeciwnym razie stosuje się krańcową stopę procentową Grupy. Wszelkie początkowe koszty bezpośrednie Grupy zwiększają kwotę wykazywaną jako składnik aktywów.

Minimalne opłaty leasingowe (raty) zostają rozdzielone pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie niespłaconego salda zobowiązania. Koszty finansowe są rozliczane na poszczególne okresy objęte okresem leasingu, aby uzyskać stałą okresową stopę procentową w stosunku do niespłaconego salda zobowiązania. Warunkowe opłaty leasingowe są księgowane jako koszty w okresach, w których je poniesiono.

Leasing finansowy powoduje naliczanie amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji, a także kosztów finansowych w każdym z okresów obrotowych. Do amortyzacji aktywów podlegających amortyzacji będących przedmiotem leasingu stosuje się zasady opisane w akapicie *Rzeczowe aktywa trwałe* oraz w akapicie *Wartości niematerialne*. Jeżeli istnieje przy tym wystarczająca pewność, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, to okres przewidywanego używania składnika aktywów jest równy okresowi jego użytkowania. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów należy umorzyć przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Opłatę wstępną leasingową rozlicza się metodą liniową proporcjonalnie do czasu trwania umowy.

Jeżeli umowa leasingu u korzystającego, księgowo jest umową leasingu finansowego a podatkowo jest umową leasingu operacyjnego to do podziału opłaty minimalnej (rat leasingowych) na część kapitałową i odsetkową stosuje się metodę uproszczoną. Jest to metoda równomierna (liniowa) określona w Krajowym Standardzie Rachunkowości nr 5 "Leasing, najem i dzierżawa". Część odsetkowa stanowi dla korzystającego koszt finansowy zaś część kapitałowa spłatę zobowiązania wobec finansującego.

Instrumenty finansowe- klasyfikacja

Grupa ujmuje składnik aktywów finansowych lub zobowiązanie finansowe w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w przypadku, kiedy staje się stroną kontraktu i jest związana jego postanowieniami w zakresie dotyczącym danego instrumentu finansowego.

Aktywa finansowe wprowadza się do ksiąg rachunkowych na dzień zawarcia kontraktu w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych. Zobowiązania finansowe wycenia się natomiast w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie należą:

- instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward, opcje walutowe i inne struktury opcyjne złożone z w/w transakcji
- pożyczki, należności i depozyty tj. pożyczki udzielone, należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności, lokaty i depozyty zabezpieczające
- długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż jednostki podporządkowane)
- zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania

Grupa klasyfikuje instrumenty finansowe na dzień ujęcia, do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

- pożyczki udzielone i należności własne
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży.
- zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Aktywa finansowe są klasyfikowane jako inwestycja wyceniana w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeśli są przeznaczone do obrotu lub zostały wyznaczone jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy przy początkowym ujęciu.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują głównie akcje podmiotów notowanych na giełdzie oraz zyski z wyceny pochodnych instrumentów finansowych.

Pożyczki udzielone i należności własne

Pożyczki i należności są aktywami finansowymi o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Takie aktywa są początkowo ujmowane według wartości godziwej powiększonej o bezpośrednio dające się przyporządkować koszty transakcyjne. Wycena pożyczek i należności w terminie późniejszym odbywa się według zamortyzowanego kosztu, z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej, po pomniejszeniu o ewentualne odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Do pożyczek i należności zalicza się środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz należności z tytułu dostaw i usług i pozostałe, w tym należności z tytułu udzielonych pożyczek. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie oraz depozyty bankowe na żądanie o początkowym okresie zapadalności do trzech miesięcy.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmują pozostałe aktywa finansowe niesklasyfikowane do żadnej z powyższych kategorii tj. nie będące:

- pożyczkami udzielonymi i należnościami własnymi,
- aktywami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności
- oraz aktywami finansowymi przeznaczonymi do obrotu.

Do aktywów dostępnych do sprzedaży zalicza się kapitałowe papiery wartościowe, w tym w szczególności: udziały/akcje w innych podmiotach (nienotowanych na giełdzie) nie będących podmiotami podporządkowanymi, które Grupa nie przeznaczyła do sprzedaży w krótkim terminie. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży ujmowane są początkowo w wartości godziwej łącznie z kosztami transakcji, chyba że są one nieistotne.

Na dzień bilansowy kategoria ta wyceniana jest według wartości godziwej.

Zobowiązania finansowe, w tym zobowiązania wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do zobowiązań finansowych zalicza się min. instrumenty pochodne, kredyty, pożyczki, kredyty w rachunku bieżącym, zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania.

Aktywa i zobowiązania finansowe kompensuje się ze sobą i wykazuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kwocie netto, wyłącznie jeśli dana Spółka z Grupy Kapitałowej posiada ważny prawnie tytuł do kompensaty określonych aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza rozliczyć daną transakcję w wartości netto poddanych kompensacie składników aktywów i zobowiązań finansowych lub zamierza jednocześnie podlegające kompensacie aktywa finansowe zrealizować, a zobowiązania finansowe rozliczyć.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe. (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Zyski lub straty wynikające ze składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, kwalifikowanego jako wyceniane wg wartości godziwej przez wynik finansowy, ujmuje się w przychodach lub kosztach okresu.

Przez określenie długoterminowe rozumie się aktywa, które nie mają terminu wymagalności, a jeżeli są płatne i wymagalne to termin ten jest dłuższy niż 12 miesięcy od daty ich założenia, wystawienia lub nabycia lub przekracza normalny cykl operacyjny w spółkach. Aktywa te nie są przeznaczone do sprzedaży według stanu na dzień sporządzenia sprawozdania, choć mogą być do niej dostępne. Prezentowane są one w sprawozdaniu finansowym jako aktywa finansowe długoterminowe.

Pochodne instrumenty finansowe a rachunkowość zabezpieczeń

Grupa używa pochodnych instrumentów finansowych w celu wyeliminowania ryzyka kursowego.

Pochodne instrumenty finansowe na moment ujęcia nie są wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające, dla których dokumentuje się powiązanie pomiędzy instrumentem zabezpieczającym a pozycją zabezpieczaną. W związku z tym wszelkie zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych są ujmowane w zysku lub stracie bieżącego okresu.

Grupa nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Zapasy

Zapasy są to aktywa przeznaczone do dalszej sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będące w trakcie produkcji przeznaczone na sprzedaż lub mające postać materiałów lub dostaw surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług.

Zapasy obejmują nabyte w celu zużycia na własne potrzeby materiały, zakupione w celu sprzedaży w stanie nie przetworzonym towary oraz wytworzone lub przetworzone, zdatne do sprzedaży produkty gotowe, a także półprodukty, jak i produkcję w toku.

Zapasy wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też w wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa.

Uwzględniając działalność produkcyjną Grupy oraz potrzeby ewidencyjne w ramach głównych grup rodzajowych obrotu magazynowego, ewidencję w zakresie stanu i zmian zapasów stanowiących własność Grupy i zlokalizowanych zarówno w siedzibie Spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jak i w wydziałach zamiejscowych Spółek podzielono na następujące grupy:

- materiały techniczne i pozostałe,
- surowce do produkcji,
- półprodukty (półfabrykaty, mlewa i masy formierskie),
- wyroby gotowe,
- towary,
- opakowania.

Metody ewidencji zapasów oraz wyceny rozchodów w poszczególnych kategoriach przedstawia tabela poniżej:

Kategoria zapasu	Cena ewidencyjna	Metoda wycena rozchodów
Materiały, opakowania	Cena nabycia	Cena średnioważona
Surowce	Cena nabycia	Cena średnioważona
Złomy własne (surowce)	Cena stała ewidencyjna	Cena średnioważona
Surowce przetworzone	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Produkcja w toku	Rzeczywisty koszt wytworzenia	Koszt rzeczywisty średnioważony
Półfabrykaty	Koszt planowany (normatywny)	Koszt planowany (normatywny)
Produkty gotowe	Koszt planowany (normatywny)	Koszt planowany (normatywny)
Towary	Ceny nabycia	Cena średnioważona

Dodatkowe koszty związane z zakupem materiałów / surowców / towarów rozliczane są na bieżąco w momencie rozchodu materiałów/ surowców / towarów.

Odchylenia pomiędzy kosztami planowanymi a kosztami rzeczywiście poniesionymi są ustalane na koniec każdego okresu sprawozdawczego i podlegają rozliczeniu w koszt wytworzenia sprzedanych produktów gotowych oraz korygują wartość zapasów produktów gotowych i półfabrykatów.

Na dzień bilansowy realizowane, zawarte umowy o usługi, wycenia się w oparciu o metodę „stopnia zaawansowania” usług. Stopień zaawansowania usługi ustala się na podstawie relacji kosztów już poniesionych do planowanych, aktualizowanych bieżąco kosztów wykonania zlecenia. Wysokość robót w toku ustalana jest na podstawie przeprowadzonych inwentaryzacji (spisy z natury) odzwierciedlających aktualny stan prac.

Celem określenia stopnia zaawansowania zlecenia prowadzona jest szczegółowa ewidencja zleceń. Całość produkcji w toku z tytułu realizacji usług odnoszona jest w ciężar kosztów okresu bieżącego.

Przychody z realizowanych zleceń wyceniane są w oparciu o planowane przychody i stopień zaawansowania danego zlecenia. Przychód z wyceny ujmowany jest w przychodach ze sprzedaży danego okresu sprawozdawczego oraz należnościach z tytułu dostaw i usług.

Cena nabycia to cena zakupu składnika aktywów, obejmująca kwotę należną sprzedającemu, bez podlegających odliczeniu podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego, a w przypadku importu powiększona o obciążenia o charakterze publicznoprawnym oraz powiększona o koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika aktywów do stanu zdatnego do używania lub wprowadzenia do obrotu, łącznie z kosztami transportu, jak też załadunku, wyładunku, składowania lub wprowadzenia do obrotu, a obniżona o rabaty, opusty, inne podobne zmniejszenia i odzyski. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie ceny nabycia składnika aktywów, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży takiego samego lub podobnego przedmiotu.

Koszt wytworzenia produktu obejmuje koszty pozostające w bezpośrednim związku z danym produktem oraz uzasadniona część kosztów pośrednio związanych z wytworzeniem tego produktu. Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, robocizny bezpośredniej oraz koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Pozostałe koszty zalicza się do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów tylko w takim zakresie, w jakim ponosi się je celem doprowadzenia zapasów do ich aktualnego stanu i miejsca.

Nie zalicza się do kosztów wytworzenia kosztów ogólnego zarządu, kosztów sprzedaży produktów, magazynowania wyrobów gotowych i półproduktów, chyba, że poniesienie tych kosztów jest niezbędne w procesie produkcji, a także nieuzasadnionych kosztów wydziałowych (np. kosztów stałych dotyczących utrzymania nie wykorzystanego potencjału produkcyjnego i strat produkcyjnych).

Na koniec każdego okresu obrotowego przeprowadza się analizę wykorzystania mocy produkcyjnych z uwzględnieniem aktualnych uwarunkowań rynkowych, przewidywanego popytu na produkty Grupy, technicznych parametrów posiadanych maszyn i linii produkcyjnych oraz aktualnej produkcji Grupy. Jeśli przeprowadzona analiza wskazuje, iż posiadane moce produkcyjne nie są w pełni wykorzystane koszty niewykorzystanego potencjału produkcyjnego są ujmowane, jako koszt okresu.

Zapasy w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wykazuje się w wartości netto, to jest po pomniejszeniu o utworzone na nie odpisy aktualizujące.

Cena nabycia lub koszt wytworzenia zapasów mogą nie być możliwe do odzyskania, jeżeli zapasy zostały uszkodzone, utraciły całkowicie lub częściowo swoją przydatność lub jeśli spadły ich ceny sprzedaży. Brak możliwości odzyskania ceny nabycia lub kosztu wytworzenia zapasów może także wynikać ze wzrostu szacowanych kosztów przygotowania sprzedaży lub szacowanych kosztów niezbędnych do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

W takiej sytuacji dokonuje się odpisów aktualizujących do poziomu wartości netto możliwej do uzyskania. Wówczas odpisanie wartości odbywa się na zasadzie odpisów indywidualnych.

Dopuszcza się dokonywanie zbiorczych odpisów - dla grup zapasów w przypadku zapasów związanych z tą samą linią produkcyjną, posiadających podobne przeznaczenie.

Wartości materiałów i innych surowców przeznaczonych do wykorzystania w procesie produkcji zapasów nie odpisuje się do kwoty niższej od ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, jeżeli oczekuje się, że wyroby gotowe, do produkcji których będą wykorzystane, zostaną sprzedane w wysokości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia lub powyżej ceny nabycia lub kosztu wytworzenia.

Standardowe podejście do urealnienia wyceny zapasów (poza pojedynczymi analizami jak wyżej) polega na dokonaniu oceny zapasów we wszystkich asortymentach w oparciu o analizę ich czasu zalegania (czyli w oparciu o tzw. Raporty z wiekowania), gdzie w wyniku analizy i weryfikacji dokonuje się odpisów aktualizujących w następujący sposób:

- zapasy nie wykazujące obrotu od 1 do 2 lat – 50% wartości bilansowej,
- zapasy nie wykazujące obrotu powyżej 2 lat – 100% wartości bilansowej.

Dodatkowo podczas analizy struktury wiekowej w każdej grupie zapasów, w odniesieniu do pozycji istotnych nie wykazujących obrotu dokonuje się merytorycznej ich analizy pod kątem konieczności magazynowania wybranych pozycji jako strategiczne lub też możliwości ich zużycia czy sprzedaży w najbliższej przyszłości. W przypadkach uzasadnionych, odpisów aktualizujących nie dokonuje się (tj. jeżeli brak obrotu w dłuższym czasie nie jest równoznaczny z utratą wartości czy przydatności zapasu)

Odpisy aktualizujące /w tym: ostrożna wycena/ prezentowane są w działalności operacyjnej w pozostałych kosztach (utworzone), natomiast rozwiązane - w pozostałych przychodach.

Należności i zobowiązania

W Grupie ujmują się należności i zobowiązania z podziałem na krótkoterminowe i długoterminowe.

Do należności krótkoterminowych kwalifikuje się wszystkie należności z tytułu dostaw i usług niezależnie od umownego terminu wymagalności, oraz wszystkie pozostałe tytuły wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego, nie będące aktywami finansowymi. Należności krótkoterminowe obejmują również bieżącą część należności długoterminowych. Należności długoterminowe, to należności z innych tytułów aniżeli należności z tytułu dostaw i usług, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż rok od dnia bilansowego, a więc w roku przyszłym i później, a także z tytułu dostaw i usług wykraczających poza normalny cykl operacyjny.

Pożyczki i należności długoterminowe są aktywami finansowymi nie będącymi instrumentami pochodnymi, z ustalonymi lub możliwymi do określenia płatnościami. W Grupie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Skutki wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty, to jest z uwzględnieniem należnych odsetek. Odsetki naliczane i księgowane są na dobro przychodów finansowych. Na całą kwotę niezapłaconych odsetek od nieterminowych płatności tworzony jest odpis aktualizacyjny w ciężar kosztów finansowych.

Oszacowanie odpisów na należności wątpliwe następuje, gdy uzyskanie pełnej kwoty należności przestaje być prawdopodobne, na podstawie analizy sytuacji finansowej i majątkowej dłużnika oraz na podstawie struktur wiekowych sald należności. Po upływie 6 miesięcy od daty wymagalności płatności za sprzedane wyroby i braku wpływu należności dokonuje się odpisu aktualizującego w wysokości 50 % wątpliwej należności, a po upływie 1 roku 100% należności. Odpisów aktualizujących należności dokonuje się również w sytuacji powzięcia informacji o zagrożeniu zapłaty za dany towar w wysokości 100% wątpliwej należności.

Należności i roszczenia wykazuje się w kwocie netto, to jest pomniejszone o utworzone odpisy aktualizacyjne w związku z ryzykiem ich nieściągalności.

Utworzone odpisy aktualizujące należności w rachunku zysków i strat prezentowane są w pozostałych kosztach w działalności operacyjnej.

Pod pojęciem zobowiązania rozumie się wynikający z przeszłych zdarzeń obowiązek wykonania świadczeń o wiarygodnie określonej wartości, które spowodują wykorzystanie już posiadanych lub przyszłych aktywów w Grupie.

Zobowiązania krótkoterminowe to ogół zobowiązań z tytułu dostaw i usług w normalnym cyklu produkcyjnym, a także całość lub ta część pozostałych zobowiązań, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania długoterminowe obejmują zobowiązania lub ich część, w stosunku do której termin wymagalności przypada co najmniej po upływie roku licząc od dnia bilansowego.

W pozycji tej wykazuje się również długoterminową część kredytów bankowych i pożyczek, a także z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy wykraczające poza normalny cykl operacyjny. Podział kredytu i pożyczki na część długo i krótkoterminową następuje na zasadach opisanych wyżej.

Zobowiązania finansowe z tytułu kredytów i pożyczek wycenia się w momencie ich początkowego ujęcia w księgach w cenie nabycia odpowiadającej wartości godziwej otrzymanych środków pieniężnych, pomniejszonych o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki. W następnych okresach, kredyty i pożyczki są wyceniane według zamortyzowanej ceny nabycia, przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu zamortyzowanej ceny nabycia uwzględnia się wszystkie koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczaniu zobowiązania. Skutki wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty, tzn. że do zobowiązań, których termin wymagalności już minął dolicza się odsetki za zwłokę w zapłacie.

Zobowiązania i należności długo i krótkoterminowe wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, co oznacza, iż na dzień bilansowy należności i zobowiązania wycenione zostaną według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Dodatnie i ujemne różnice kursowe powstałe w wyniku przeliczenia należności i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych korygują odpowiednio pozostałe koszty lub przychody dot. działalności operacyjnej.

Środki pieniężne

Środki pieniężne oraz ich ekwiwalenty obejmują: środki pieniężne w kasie, na rachunkach bankowych oraz lokaty i krótkoterminowe papiery wartościowe z terminem zapadalności do 3-ech miesięcy

Środki pieniężne wykazuje się w wartości nominalnej. W przypadku środków zgromadzonych na rachunkach bankowych wartość nominalna obejmuje doliczone lub ewentualnie potrącone przez bank odsetki.

Krajowe środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych wycenia się według wartości nominalnej.

Wpływ i rozchód walut na dewizowym rachunku bankowym wycenia się wg kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wypływ (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie obcej jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”.

Środki pieniężne wyrażone w walutach obcych wycenia się na dzień bilansowy przy zastosowaniu natychmiastowego kursu zamknięcia tj. według kursu średniego NBP ogłoszonego na ten dzień.

Rozliczenia międzyokresowe kosztów - krótko- i długoterminowe

Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe kosztów obejmują wydatki dotyczące miesięcy następujących po okresie objętym sprawozdaniem finansowym, wycenione w wysokości faktycznie poniesionej /m.in. ubezpieczenia majątkowe i osobowe, gwarancje ubezpieczeniowe, koszty prac rozwojowych do momentu przyjęcia na wartości niematerialne, prenumeraty i inne wydatki dot. przyszłych okresów/, które da się jednoznacznie określić i przyporządkować do tych okresów. Wydatki te – z wyłączeniem ubezpieczeń i kosztów prac rozwojowych oraz innych, o wartościach istotnych - są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Tytuły czynnych rozliczeń międzyokresowych, które nie dotyczą normalnego cyklu działalności operacyjnej Grupy, a ich okres rozliczenia nastąpi w czasie dłuższym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego, wykazywane są na dzień bilansowy w rozliczeniach międzyokresowych długoterminowych.

Wydatki o wartościach istotnych - są rozliczane proporcjonalnie do okresu czasu którego dotyczą, natomiast pozostałe są rozliczane jednorazowo w koszty stycznia – w roku, którego dotyczą.

Kapitały własne

Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych w wartości nominalnej według ich rodzajów i zasad określonych przepisami prawa, statutu.

Kapitał własny obejmuje kapitał podstawowy (akcyjny), kapitał zapasowy i rezerwy, zysk (strata) netto danego okresu i niepodzielony wynik z lat ubiegłych.

Kapitał podstawowy wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze handlowym. Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmuje się jako należne wpłaty na poczet kapitału. Akcjonariusze mogą zwiększać lub zmniejszać kapitał zgodnie z Kodeksem Spółek Handlowych. Jeżeli zwiększenie następuje na skutek podwyższenia kapitału, księgowane jest dopiero pod datą zarejestrowania zmiany przez sąd. Do czasu zarejestrowania zmiany, kwoty wniesione przez akcjonariuszy powinny być wykazywane jako rozrachunki.

Kapitał podstawowy (akcyjny) może być obniżony poprzez umorzenie akcji, tak jak przewidują to Statuty spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej.

Wycena kapitału podstawowego w pasywach bilansu następuje w wartości nominalnej.

Kapitał zapasowy tworzony jest z podziału zysku, przeniesienia z kapitału rezerwowego z aktualizacji wyceny oraz nadwyżki wartości emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji. Pozostała część kosztów emisji zaliczana jest do kosztów finansowych.

Kapitał zapasowy (w momencie zastosowania MSR) powiększony jest także o aktualizację wyceny rzeczowych aktywów trwałych, będącego skutkiem przeszacowania środków trwałych na mocy odrębnych ustaw.

Zmniejszenia i zwiększenia kapitału zapasowego następują na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia, z wyjątkiem ruchu na kapitale z aktualizacji wyceny, który zostaje potwierdzony uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy po fakcie.

Udziały lub akcje własne wyceniane są w cenie nabycia i wykazywane w kwocie ujemnej w kapitale własnym.

Kapitał rezerwowy z aktualizacji wyceny tworzony jest w związku z wyceną instrumentów finansowych, oraz wyceną majątku spółek do wartości godziwej.

Zyski i straty aktuarialne - Grupa zgodnie z MSR 19 dokonuje wyceny rezerw na świadczenia pracownicze poprzez licencjonowanego aktuarium, który wycenia nie tylko wartość tych rezerw na dany dzień bilansowy, ale dokonuje także wyceny poszczególnych składowych, które w oparciu o przyjęte założenia i dane wejściowe wpływają na zmianę wartości rezerw na świadczenia pracownicze pomiędzy danymi datami bilansowymi.

Jednym z elementów składowych wyceny rezerw na świadczenia pracownicze są zyski i straty aktuarialne.

Zgodnie z MSR 19 zyski i straty aktuarialne to wszelkie zmiany wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń, wynikające ze:

- skutków zmian założeń aktuarialnych,
- korekt założeń aktuarialnych ex post (skutków różnic pomiędzy poprzednimi założeniami aktuarialnymi a tym, co faktycznie nastąpiło).

Zyski i straty aktuarialne to pozycja w kapitale, na którą składają się:

- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające ze zmiany założeń demograficznych (w tym ze zmiany założeń dotyczących: rotacji pracowników, przechodzenia na rentę inwalidzką, wcześniejszego przechodzenia na emeryturę, umieralności pracowników),
- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające ze zmiany założeń finansowych (w tym ze zmiany założeń dotyczących: stopy dyskontowej, wzrostu wynagrodzeń w Spółce),
- zmiany wartości rezerw na świadczenia pracownicze wynikające z różnic pomiędzy rzeczywistą realizacją założeń w danym okresie (w okresie wyznaczonym przez obecną i poprzednią datę bilansową) a założeniami aktuarialnymi przyjętymi do wyceny rezerw na poprzednią datę bilansową.

Zyski i straty aktuarialne wyceniane przez spółki wchodzące w skład Grupy, związane są ze świadczeniami po okresie zatrudnienia takimi jak - odprawy emerytalne i rentowe, dlatego zgodnie z MSR 19 Grupa prezentuje je w innych całkowitych dochodach, czyli wpływają one bezpośrednio na kapitał własny i są prezentowane w odrębnej pozycji kapitałów własnych.

Rezerwy na zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów

Rezerwy są zobowiązaniami, których kwota lub termin zapłaty nie są pewne.

Rezerwę tworzy się, gdy:

- a) na Grupie ciąży obowiązek /prawny lub zwyczajowy/ wynikający ze zdarzeń przeszłych,
- b) prawdopodobne jest, że wypełnienie obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne,
- c) można oszacować wiarygodnie kwotę tego obowiązku

Jeśli warunki te nie są spełnione, rezerwy nie tworzy się.

Wysokość rezerw powinna być jak najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia istniejącego obowiązku na dzień bilansowy, czyli:

- a) kwotą, jaką zgodnie z racjonalnymi przesłankami spółka zapłaciłaby w ramach wypełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub,
- b) kwotą, jaką zapłaciłaby na rzecz strony trzeciej w zamian za przejęcie na siebie obowiązku w tym samym terminie.

Rezerwę wycenia się uwzględniając ryzyko i niepewność - niepewność jednak nie usprawiedliwia tworzenia nadmiernych rezerw, ani celowego zawyżania zobowiązań, dyskontując rezerwy – jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, uwzględniając zdarzenia przyszłe, takie jak zmiany prawne i zmiany technologiczne, jeśli dysponuje się

wystarczającymi dowodami na to, że zmiany takie nastąpią, nie uwzględniając zysków z przypuszczalnych likwidacji aktywów, nawet, jeśli przypuszczalna likwidacja jest blisko związana ze zdarzeniem, które jest przyczyną powstania rezerwy.

Rezerwy tworzone są na poniższe tytuły:

- udzielone gwarancje i poręczenia,
- naprawy gwarancyjne
- skutki toczącego się postępowania sądowego i odwoławczego,
- odprawy emerytalno-rentowe,
- przyszłe zobowiązania związane z restrukturyzacją
- inne przyszłe zobowiązania, mogące istotnie wpłynąć na sytuację Grupy w przyszłym okresie.

Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych zobowiązań przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. Do biernych rozliczeń międzyokresowych kosztów zalicza się min.:

- koszty nie wykorzystanych urlopów wraz ze składkami ZUS,
- rezerwy na nie wypłacone premie dla pracowników, prokurentów i członków zarządu,
- rezerwa na przyszłe koszty finansowe
- rezerwa na koszty celem zachowania współmierności przychodów i kosztów,
- inne przyszłe zobowiązania, w tym. min: prowizje od sprzedanych produktów, koszty audytu, opłaty licencyjne i produktowe,

Rozliczenia międzyokresowe bierne wykazuje się w pozycji Sprawozdania z sytuacji finansowej – Rezerwy na zobowiązania.

Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zgodnie z MSR nr 19 rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują :

- rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, szacowane przez aktuarium raz w roku lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej
- inne rezerwy np. na nagrody dla pracowników i premie, szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej

Pracownicy Grupy Kapitałowej mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych, które są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania w poszczególnej Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej. Wysokość świadczeń zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy.

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia Grupa dzieli wg następujących kategorii:

- koszty zatrudnienia,
- wartość netto odsetek (czyli wartość pieniądza w czasie) od niedoborów/nadwyżek zdefiniowanych świadczeń,
- przeszacowanie, zawierające zmiany wartości godziwej aktywów programu, wynikające z innych czynników niż wartość pieniądza w czasie oraz zyski lub straty aktuarialne na zobowiązania.

Zyski i straty aktuarialne Grupa rozpoznaje w innych całkowitych dochodach, natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki, ujmuje w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe prezentowane są w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy.

Na dzień bilansowy (30.06. oraz 31.12) dokonuje się weryfikacji niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych i w oparciu o bieżącą wiedzę (na dzień sporządzania Sprawozdania Finansowego) dokonuje się wyliczenia wartości rezerwy przyjmując ilość niewykorzystanych dni urlopowych oraz wynagrodzenie. Wysokość rezerwy obliczana jest przez Dział właściwy do wyceny świadczeń pracowniczych.

Podatek dochodowy bieżący i odroczony

Podatek dochodowy za okres sprawozdawczy obejmuje podatek bieżący i odroczony. Podatek ujmuje się w zysku lub stracie, z wyłączeniem zakresu, w którym odnosi się on bezpośrednio do pozycji ujętych w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym. W tym przypadku podatek również ujmowany jest odpowiednio w innych całkowitych dochodach lub kapitale własnym.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego i wykazywane jako zobowiązanie w kwocie, w jakiej zostanie zapłacone. Dochód do opodatkowania (strata podatkowa) to dochód (strata) za dany okres, ustalony zgodnie z zasadami ustanowionymi przez władze podatkowe, na podstawie których podatek dochodowy podlega zapłacie (zwrotowi). Obciążenie podatkowe jest to łączna kwota bieżącego i odroczonego podatku, uwzględniona przy ustalaniu zysku lub straty za dany okres.

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, Grupa tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, którego jest podatnikiem.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych oraz strat podatkowych. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

W odniesieniu do przejściowych różnic między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów trwałych a ich wartością podatkową Grupa ustala aktywa i rezerwę z tytułu podatku odroczonego, która jest ujmowana w sprawozdaniu finansowym „per saldo”.

Wysokość rezerwy i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Rezerwa na podatek odroczony jak również aktywowany podatek dochodowy muszą być analizowane i rozliczane w okresach miesięcznych w oparciu o tytuły, na podstawie których zostały utworzone.

Podatek odroczony jest wykazywany w rachunku zysków i strat w pozycji „Podatek dochodowy”, za wyjątkiem podatku odroczonego dotyczącego pozycji ujętych w kapitale własnym. Podatek odroczony dotyczący pozycji, które w danym okresie zwiększyły lub zmniejszyły bezpośrednio kapitał własny ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym. Podatek odroczony dotyczący pozycji, które w danym okresie zwiększyły lub zmniejszyły bezpośrednio kapitał własny ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym.

Rozliczenia międzyokresowe przychodów

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane z zachowaniem zasady ostrożności, obejmują w szczególności:

- dostawy zafakturowane kontrahentom zagranicznym /eksport i WDT/, które jeszcze nie zostały dostarczone do miejsca przeznaczenia i na dzień bilansowy nie przekazano odbiorcy prawa własności m.in. z uwagi na zawarte w kontrakcie warunki dostawy na bazie INCOTERMS

- dotacje rządowe dotyczące składnika aktywów, otrzymane w formie pieniężnej do rozliczenia w przyszłości (z odnośnymi kosztami), które stopniowo drogą równych odpisów rocznych, będzie odnosić się do rachunku zysków i strat proporcjonalnie do szacowanego okresu użytkowania związanego z nimi składnika aktywów.

Zasady ewidencji przychodów i kosztów

Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty ujmowane są w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że poszczególne spółki uzyskają korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób.

W Grupie przychody ujmuje się, jeżeli spełnione zostały następujące warunki:

- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów,
- Spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej przestaje być trwale zaangażowana w zarządzanie sprzedanymi towarami w stopniu w jakim zazwyczaj funkcję taką realizuje się wobec towarów, do których ma się prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo, że spółka wchodząca w skład Grupy Kapitałowej uzyska korzyści ekonomiczne z tytułu transakcji oraz
- koszty poniesione, oraz te, które zostaną poniesione przez daną Spółkę w związku z transakcją można wycenić w wiarygodny sposób.

Ocena tego, kiedy Grupa przekazała nabywcy znaczące ryzyko i korzyści związane z własnością, wymaga zbadania okoliczności towarzyszących transakcji. W większości przypadków przekazanie ryzyka i korzyści zbiega się z przekazaniem mu tytułu prawnego lub fizycznym przekazaniem dóbr.

Jeżeli na Spółce wchodzącej w skład Grupy Kapitałowej nadal ciąży znaczące ryzyko związane z własnością, transakcja nie ma charakteru sprzedaży i nie można ująć przychodów.

Przychody z tytułu odsetek, dywidend, tantiemów ujmuje się w oparciu o następujące zasady:

- odsetki ujmuje się sukcesywnie w miarę upływu czasu z uwzględnieniem efektywnej rentowności osiągniętej z tytułu użytkowania aktywów,
- tantiemy ujmuje się w oparciu o zasadę memoriału, zgodnie z istotą stosowanej umowy oraz
- dywidendy ujmuje się w momencie ustalenia praw udziałowców do ich otrzymania.

W Grupie ewidencjonuje się koszty w układzie rodzajowym, funkcjonalnym i kalkulacyjnym wg modelu rachunku kosztów pełnych.

Koszt sprzedanych produktów, towarów i materiałów obejmuje koszty bezpośrednio z nimi związane oraz uzasadnioną część kosztów pośrednich, co szczegółowo przedstawiono poniżej.

Koszty bezpośrednie obejmują wartość zużytych materiałów bezpośrednich, koszty pozyskania i przetworzenia związane bezpośrednio z produkcją i inne koszty poniesione w związku z doprowadzeniem produktu do postaci i miejsca, w jakich się znajduje w dniu wyceny. Do uzasadnionej, odpowiedniej do okresu wytwarzania produktu, części kosztów pośrednich zalicza się zmienne pośrednie koszty produkcji oraz tę część kosztów stałych, pośrednich kosztów produkcji, które odpowiadają poziomowi tych kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych. Za normalny poziom wykorzystania zdolności produkcyjnych uznaje się przeciętną, zgodną z oczekiwanymi w typowych warunkach, wielkość produkcji za daną liczbę okresów lub sezonów, przy uwzględnieniu planowych remontów. Jeżeli nie jest możliwe ustalenie kosztu wytworzenia produktu, jego wyceny dokonuje się według ceny sprzedaży netto takiego samego lub podobnego produktu, pomniejszonej o przeciętnie osiągnięty przy sprzedaży, a w przypadku produkcji w toku – także z uwzględnieniem stopnia jego przetworzenia.

Cześć stałych pośrednich kosztów produkcji, która nie odpowiada poziomowi kosztów przy normalnym wykorzystaniu zdolności produkcyjnych stanowi koszt okresu, w którym została poniesiona.

Przychody i koszty dotyczące tej samej transakcji ujmowane są równolegle - zasada współmierności.

Koszty, w tym gwarancje i inne koszty, które będą ponoszone po dostarczeniu towarów, można wycenić w wiarygodny sposób, jeżeli zostały spełnione inne warunki ujmowania przychodów. Nie można natomiast ujmować przychodów, jeżeli nie jest możliwa wiarygodna wycena kosztów. W takim przypadku kwoty zapłaty już otrzymane ze sprzedaży towarów ujmuje się jako zobowiązanie.

Transakcje w walutach obcych

Waluta obca jest walutą inną niż waluta funkcjonalna w Grupie. Transakcja w walucie obcej jest transakcją, która jest wyrażona lub wymaga uregulowania w walucie obcej, dotyczy to m.in. transakcji mających miejsce wówczas, gdy Grupa:

- nabywa lub sprzedaje produkty, towary lub usługi, których cena została wyrażona w walucie obcej,
- zaciąga lub udziela pożyczek, które są płatne lub należne w walucie obcej lub,
- w inny sposób nabywa lub zbywa aktywa lub też zaciąga lub reguluje zobowiązania wyrażone w walucie obcej.

Na dzień początkowego ujęcia transakcje w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną z zastosowaniem kursu wymiany obowiązującego na dzień zawarcia transakcji tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego ten dzień.

Transakcje przeprowadzone w walutach obcych w momencie rozliczenia przeliczane są na walutę funkcjonalną przy zastosowaniu kursów wymiany obowiązujących w dniu zawarcia tych transakcji w sposób następujący:

- w przypadku sprzedaży walut obcych i transakcji spłaty należności – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem
- w przypadku zakupu walut obcych i transakcji spłaty zobowiązań – kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji lub kurs faktycznie wynegocjowany z Bankiem;
- w przypadku uregulowania należności lub zobowiązań drogą ich kompensaty – według kursu przyjmowanego do wyceny wpływów i rozchodów z dnia kompensaty tj. wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia kompensaty.
- w pozostałych przypadkach - wyżej nie wymienionych (dla których nie da się ustalić kursu faktycznie zastosowanego do rozliczenia) - wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień realizacji transakcji.

Środki pieniężne w walutach obcych ujmuje się w księgach rachunkowych na kontach syntetycznych w wartości nominalnej, przeliczonej na złote polskie według średniego ustalonego dla danej waluty obcej (odrębnie dla każdej waluty) przez Narodowy Bank Polski z ostatniego dnia roboczego poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji.

Wypływ (rozchód) własnych środków lub wartości pieniężnych w walucie jest przeprowadzony na podstawie metody „FIFO”. Metoda ta wyznacza kolejność do wyceny i ustalenia różnic kursowych zrealizowanych na rachunku walutowym.

Powyższe zasady wyceny dla transakcji wyrażonych w walutach obcych na walutę PLN są stosowane dla celów podatku dochodowego od osób prawnych jako podstawa do ustalenia dodatnich i ujemnych różnic kursowych (będących wynikiem zmiany kursu między dniem zawarcia transakcji a jej rozliczeniem) i są zgodne z wymogami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (art. 15a Ustawy o PDOP)

Pozycje pieniężne tj. pozycje, które zostaną rozliczone poprzez przekazanie środków pieniężnych (np. waluty, należności i zobowiązania handlowe, rezerwy na przyszłe zobowiązania przypadające do otrzymania lub do zapłaty w ustalonej lub możliwej do ustalenia liczbie jednostek waluty), wykazane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej i przeliczonego na PLN wg kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji, przeliczane są na dzień bilansowy przy zastosowaniu kursu zamknięcia, którym jest kurs średni NBP z dnia bilansowego.

Niepieniężne pozycje bilansowe (w tym: zaliczki na towary i usługi, zapasy, wartości niematerialne i prawne, rzeczowe aktywa trwałe oraz rezerwy, które mają być rozliczone w postaci aktywów niepieniężnych) ewidencjonowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej wykazywane są przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia przeprowadzenia transakcji (tj. kursu średniego NBP z dnia poprzedzającego dzień przeprowadzenia operacji).

Niepieniężne pozycje bilansowe ewidencjonowane w wartości godziwej wyrażonej w walucie obcej, wykazywane są przy zastosowaniu kursów wymiany, które obowiązywały w czasie ustalenia wartości godziwej.

Zyski i straty kursowe (różnice kursowe) powstałe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmują się w zysku lub stracie (tj. w przychodach i kosztach) w okresie, w którym powstały, o ile nie odracza się ich w pozostałych całkowitych dochodach, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczany poprzez podzielenie zysku netto Grupy za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Zasady prezentacji sprawozdań z uwzględnieniem segmentów działalności

Segmenty działalności

Segment działalności jest to dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Grupy zajmujący się produkcją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności Grupy. Działalność Grupy koncentruje się na jednym segmencie branżowym jakim jest produkcja materiałów ogniotrwałych. Uzupełniającym segmentem sprawozdawczym dla Grupy jest segment geograficzny określany na podstawie lokalizacji rynków zbytu.

Wydzielone zostały dwa segmenty:

- działalność krajowa (Polska)
- działalność zagraniczna

Przychody segmentu

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi bądź to ze sprzedaży zewnętrznym klientom, bądź z transakcji z innymi segmentami Grupy, które są wykazywane w rachunku zysków i strat Grupy i dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu wraz z odpowiednią częścią przychodów, którą w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do tego segmentu.

Do przychodów segmentu nie zalicza się:

- a) zysków nadzwyczajnych,
- b) przychodów finansowych
- c) pozostałych przychodów operacyjnych

Koszty segmentu

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu wraz z odpowiednią częścią kosztów, które w oparciu o racjonalne przesłanki można przypisać do danego segmentu. Do kosztów segmentu nie zalicza się:

- a) strat nadzwyczajnych,
- b) kosztów finansowych,
- c) pozostałych kosztów operacyjnych,
- d) obciążeń z tytułu podatku dochodowego,
- e) kosztów, które dotyczą Grupy jako całości.

Wynik segmentu

Wynik segmentu jest różnicą między przychodami segmentu a kosztami segmentu.

Aktywa segmentu

Aktywa segmentu są aktywami operacyjnymi wykorzystywanymi przez segment w działalności operacyjnej, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu.

Pasywa segmentu

Pasywa segmentu są pasywami operacyjnymi powstałymi w wyniku działalności operacyjnej segmentu, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do tego segmentu.

Definicje przychodów, kosztów, aktywów i pasywów segmentu dotyczą kwot tych pozycji bilansowych, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwot takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki. Grupa odwołuje się do swego wewnętrznego systemu sprawozdawczości finansowej jako punktu wyjścia do określenia, które pozycje mogą być bezpośrednio przyporządkowane lub przypisane do segmentów w oparciu o rozsądne podstawy. Oznacza to, że przyjmuje się założenie, iż kwoty wyodrębnione w segmentach dla potrzeb wewnętrznej sprawozdawczości finansowej dają się bezpośrednio przyporządkować lub w oparciu o racjonalne przesłanki przypisać do segmentów.

Z uwagi na to, że Grupa w oparciu o sprawozdawczość wewnętrzną wyodrębniła jeden segment branżowy, którego przychody i koszty oraz wynik, także aktywa i pasywa są równoważne z wartościami ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy, nie ma potrzeby dokonywania odrębnej prezentacji segmentu branżowego w ujęciu innym niż wynika to ze skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej.

Grupa dokonuje odrębnej prezentacji danych dla segmentu geograficznego dla tych pozycji sprawozdawczych, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwot takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

III. ZMIANY STOSOWANYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI I SPOSOBU SPORZĄDZANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO, DOKONANYCH W STOSUNKU DO POPRZEDNIEGO ROKU OBROTOWEGO, ICH PRZYCZYNY, TYTUŁY ORAZ WPŁYW WYWOŁANYCH TYM SKUTKÓW FINANSOWYCH NA SYTUACJĘ MAJĄTKOWĄ I FINANSOWĄ, PŁYNNOŚĆ ORAZ WYNIK FINANSOWY

Z dniem 01.01.2016 r. Zarząd jednostki dominującej dokonał zmiany przyjętych oraz wprowadzenia nowych zasad polityki rachunkowości w stosunku do zasad stosowanych do 31.12.2015 r., wynikających min. z:

- 1) doprecyzowania i dostosowania od 01.01.2016 r. zasad tworzenia odpisów aktualizujących zapasy w sposób uwzględniający indywidualne podejście stosowane w jednostce dominującej, związane z uzyskiwaniem złomów własnych w procesie likwidacji nieprzydatnych produktów,
- 2) ujęciem obrotu energią elektryczną w związku z uzyskaniem przez jednostkę dominującą w 2016 roku koncesji na obrót energią elektryczną,
- 3) konieczności doprecyzowania zasad ewidencji i ujmowania ulepszeń środków trwałych, których wartość nie przekracza kwoty 3.500,00 zł narastająco (w skali roku obrotowego) oraz amortyzacji środków trwałych o wartości początkowej równej lub niższej niż 3 500,00 zł.

W 2016 roku Grupa nie wprowadziła innych istotnych zmian w przyjętych zasadach rachunkowości.

Opis przyczyn zmiany stosowanych zasad oraz wpływ ich zmian zamieszczono w informacji poniżej:

Ad.1)

Począwszy od 2016 roku jednostka dominująca dokonała doprecyzowania dotychczasowego podejścia do urealnienia wyceny zapasów półfabrykatów i wyrobów gotowych poprzez nie tylko analizę czasu ich zalegania (czyli w oparciu o tzw. Raporty z wiekowania) ale poprzez wdrożenie indywidualnego sposobu postępowania przy tworzeniu odpisów aktualizujących w drodze dodatkowej weryfikacji poszczególnych asortymentów min. z :

- otwartymi Zamówieniami na najbliższe okresy,
- planem sprzedaży obowiązującym na najbliższy rok
- złożonymi ofertami (o aktualnym terminie ważności)
- wykazem wyrobów, które powinny znajdować się na zapasie strategicznym jednostki.

Wszystkie pozycje zapasów, które znajdą odzwierciedlenie w w/w dokumentach zostają wyłączone z wykazu do tworzenia odpisów aktualizujących jako rokujące sprzedaż.

Pozostałe pozycje są oceniane jako produkty o niskiej przydatności/trudno zbywalne i poddawane są wycenie przy pomocy cennika do wyceny złomów własnych tj. dokonuje się oszacowania ich wartości pod kątem uzyskanego złomu w przypadku ich fizycznej likwidacji w procesie złomowania.

Odpis aktualizujący do utworzenia wyliczany jest wówczas jako strata na poszczególnych produktach (różnica pomiędzy wyceną magazynową a wartością uzyskanego złomu)

- dla pozycji nie wykazujących obrotu ponad 2 lata – w 100%
- dla pozycji nie wykazujących obrotu od 1 roku do 2 lat – w 50%

Wpływ skutków zmiany podejścia w tworzeniu odpisów aktualizujących zapasy wyrobów gotowych i półfabrykatów nie powoduje istotnego wpływu na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy Grupy zarówno w bieżącym okresie jak i w okresie porównywalnym. Jest to zatem zmiana która przede wszystkim urealnia wpływ tworzonych odpisów do faktycznego wpływu procesu likwidacji zbędnych zapasów na skonsolidowany wynik finansowy Grupy.

Ad. 2)

Obrót energią elektryczną

Jednostka dominująca na podstawie otrzymanej koncesji na obrót energią elektryczną dokonuje transakcji kupna i sprzedaży energii elektrycznej na giełdzie towarowej za pośrednictwem agenta. Kontrakty mogą być zawierane na rynku spotowym lub terminowym.

Jednostka dominująca traktuje transakcje jako instrument finansowy (instrument pochodny) w zakresie MSR 39, ponieważ kontrakty nie spełniają warunku kupna/sprzedaży „na własny użytek” i tym samym nie podlegają wyłączeniu z zakresu MSR 39 (patrz MSR 39 par. 5).

W związku z powyższym wycena transakcji (kontraktów) odbywa się według wartości godziwej przez wynik finansowy. W przypadku kontraktów na rynku spotowym ich rozliczenie następuje na bieżąco w związku z czym jednostka dominująca ujmuje zysk bądź stratę z tytułu kontraktów. Ewidencja transakcji prowadzona jest w szyku rozwartym tj. w przychodach i kosztach finansowych.

W przypadku kontraktów terminowych jednostka dominująca dokonuje wyceny do wartości godziwej lub korzysta z wyceny dostarczonej przez zewnętrzne podmioty.

Dodatkowo kosztami działalności energetycznej są m.in. opłaty ponoszone przez jednostkę dominującą np. opłaty i prowizje ponoszone na rzecz agenta. Koszty te ujmowane są wynikiem finansowym w momencie poniesienia i ewidencjonowane są na kontach kosztów finansowych.

Jednostka dominująca ponosi koszty ogólne (wspólne), które nie są bezpośrednio związane ze sprzedażą energii ani działalnością produkcyjną. Z uwagi na znikomy udział przychodów i kosztów związanych ze sprzedażą energii w ogólnej sumie przychodów i kosztów osiągniętych przez Grupę koszty ogólne w jednostce dominującej w całości alokowane są do działalności produkcyjnej.

Wynik na działalności energetycznej (obrocie energią elektryczną) stanowi różnicę pomiędzy zrealizowanymi przychodami z tyt. transakcji sprzedaży energii elektrycznej i kosztami z tyt. zakupu energii elektrycznej, z uwzględnieniem opłat i prowizji ponoszonych z tego tytułu.

Ujawnienie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym w odniesieniu do wymogów Ustawy Prawo Energetyczne

Jednostka dominująca pomimo prowadzenia na podstawie otrzymanej koncesji działalności w zakresie obrotu energią elektryczną, nie podlega wymogom art. 44 pkt 2 Prawa Energetycznego, a tym samym nie prezentuje odrębnego bilansu oraz rachunku zysków i strat dla tej działalności.

Wynik na działalności energetycznej ujęty w sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej za 2016 r. z uwagi na znikomą ilość transakcji kupna i sprzedaży energii elektrycznej nie ma istotnego wpływu na skonsolidowany wynik finansowy Grupy.

Ad. 3)

Grupa, począwszy od 2016 roku stosuje następującą zasadę dla środków trwałych ulepszonych w trakcie roku obrotowego:

- nakłady na ulepszenie środka trwałego, których wartość nie przekracza łącznie kwoty 3.500,00 zł w skali roku obrotowego, traktuje dla celów bilansowych jako poniesione wydatki na modernizację i zwiększa wartość początkową środka trwałego.

Dla celów podatkowych takie wydatki kwalifikuje się jako bieżące koszty uzyskania przychodów (bez wpływu na wartość początkową środka trwałego).

W trakcie roku obrotowego, w/w wydatki ujmowane są w ewidencji jako nakłady na środki trwałe w budowie, a na koniec roku po przeprowadzeniu dodatkowej weryfikacji dokonuje się ostatecznej ich klasyfikacji i ujęcia wg wyżej opisanej zasady.

- nakłady na ulepszenie środka trwałego, których łączna wartość ulepszenia przekracza kwotę 3.500,00 zł w skali roku obrotowego, traktuje je dla celów bilansowych i podatkowych jako poniesione wydatki na modernizację (ulepszenie) i dokapitalizowuje wartość początkową środka trwałego w momencie zakończenia ulepszenia.

Dla generalnej zasady dotyczącej środków trwałych o wartości początkowej równej lub niższej niż 3.500,00 zł, dla których stosuje się jednorazowe odpisy amortyzacyjne w miesiącu następnym po miesiącu, w którym wprowadzono te środki do ewidencji, w spółce wprowadza się następujące wyjątki:

- dla środków trwałych z grupy KŚT 525- „formy do pras hydraulicznych” - ustala się odpisy amortyzacyjne metodą liniową, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji, oraz
- dla środków trwałych użytkowanych na podstawie umowy leasingu finansowego – ustala się odpisy amortyzacyjne metodą liniową, począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym wprowadzono je do ewidencji.

Wpływ skutków doprecyzowania podejścia w odniesieniu do ujmowania ulepszeń środków trwałych z uwzględnieniem kryterium wartości tych ulepszeń w skali roku obrotowego nie powoduje istotnego wpływu na sytuację majątkową i finansową, płynność oraz wynik finansowy Grupy zarówno w bieżącym okresie jak i w okresie porównywalnym.

IV. ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SKONSOLIDOWANYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

V. ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH

a) Profesjonalny osąd

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od Zarządów Spółek Grupy profesjonalnych osądów, szacunków i założeń, które mają wpływ na przyjęte zasady oraz prezentowane wartości aktywów, zobowiązań, przychodów oraz kosztów. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie do bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądu, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł.

Dana wartość szacunkowa może zostać zweryfikowana, jeśli zmienią się okoliczności będące podstawą dokonanych szacunków lub w wyniku pozyskania nowych informacji czy zdobycia większego doświadczenia. Weryfikacja wartości szacunkowych z założenia nie odnosi się do poprzednich okresów, jak też nie stanowi korekty błędu.

Przyjmując założenia, dokonując szacunków i osądów Zarządy Spółek Grupy mogą kierować się własnym doświadczeniem i wiedzą, a także opiniami, analizami i rekomendacjami niezależnych ekspertów.

b) Niepewność szacunków

Szacunki Zarządów Spółek Grupy wpływające na wartości wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, dotyczą min.:

- przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności środków trwałych i wartości niematerialnych,
- utraty wartości aktywów,
- wyceny rezerw,
- wartości godziwej aktywów / zobowiązań finansowych,
- zobowiązań z tytułu gwarancji,
- przyszłych wyników podatkowych, uwzględnianych przy ustalaniu aktywów i rezerw na odroczony podatek dochodowy,
- toczących się sporów prawnych i podatkowych, zapadłych wyroków sądowych.

Stosowana metodologia ustalania wartości szacunkowych opiera się na najlepszej wiedzy zarządu i jest zgodna z wymogami MSSF. Metodologia ustalania wartości szacunkowych jest stosowana w sposób ciągły względem ostatniego okresu sprawozdawczego.

Skutki zmian danej wartości szacunkowej uwzględnia się przy ustalaniu wartości zysku lub straty netto:

- 1) w okresie obrotowym, w którym nastąpiła zmiana lub
- 2) w okresie obrotowym, w którym nastąpiła zmiana i w okresach przyszłych, jeśli zmiana ta dotyczy tych okresów.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Grupa przeprowadziła na dzień bilansowy testy na utratę wartości aktywów, w tym min. środków trwałych i zapasów.

W obszarze środków trwałych wymagało to oszacowania wartości użytkowej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego należą te środki trwałe. W wyniku oszacowania przeprowadzonego na 31.12.2016 r. nie wymagana była korekta z tyt. utraty wartości środków trwałych.

W obszarze zapasów - w wyniku przeprowadzonych prac i analiz na 31.12.2016 ustalono, że zapasy wymagają dokonania odpisów z tyt. utraty wartości w takim zakresie, w jakim wybrane asortymenty utraciły swoją wartość na skutek zmiany wymagań klientów i uwarunkowań rynkowych. Na oszacowaną wysokość możliwej utraty wartości utworzone zostały odpisy aktualizujące.

Kolejna kompletna weryfikacja pod kątem utraty wartości aktywów zostanie przeprowadzona w kolejnym okresie sprawozdawczym. Wyniki tej weryfikacji trudno jest oszacować, jednakże może ona wykazać konieczność rozpoznania dodatkowych odpisów z tytułu utraty wartości, które mogą w sposób istotny wpłynąć na skonsolidowane wyniki finansowe przyszłych okresów sprawozdawczych.

Wycena rezerw

Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych, w tym: rezerwa na odprawy emerytalno – rentowe zostały oszacowane za pomocą metody aktuarialnej, przez licencjonowanego aktuarium. Wycena dokonywana jest raz w roku na końcu roku obrotowego, a w ciągu roku - przy znaczących zmianach w zatrudnieniu. Zmiana wskaźników finansowych będących podstawą szacunku oraz istotne zmiany w zatrudnieniu mogą spowodować zmiany w wys. utworzonej rezerwy.

Pozostałe rezerwy na przyszłe koszty Grupa szacuje w oparciu o zawarte kontrakty/umowy. Wielkości rezerw są więc oparte na zapisach umownych, z których da się przewidzieć przyszłe zobowiązania. Poziom szacowanych kosztów może jednak odbiegać od możliwych do poniesienia kosztów, z uwagi na trudne do przewidzenia zdarzenia związane z realizacją kontraktów.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe (Banki). Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie na 31.12.2016 r. należą:

- 1) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward oraz transakcje IRS,
- 2) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 3) długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),

4) zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług, zobowiązania z tyt. wyemitowanych obligacji i pozostałe zobowiązania.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Szczegółowe informacje dot. kategorii instrumentów finansowych, oraz ich wpływu na przychody i koszty zostały przedstawione w Notach nr 5 i nr 37 stanowiących integralną część niniejszego Raportu.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych

Dla nieruchomości inwestycyjnych po początkowym ujęciu Grupa przyjęła model wyceny w wartości godziwej.

Na koniec każdego roku obrotowego Grupa jest zobowiązana dokonywać wyceny tych aktywów według wartości godziwej, co oznacza, że w przypadku wystąpienia istotnych różnic pomiędzy wartością rynkową ustaloną przez niezależnego rzeczoznawcę a wartością ujętą w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, skutki tej wyceny należy ująć w rachunku zysków i strat.

Grupa przeprowadziła na dzień bilansowy testy na utratę wartości nieruchomości inwestycyjnych.

W oparciu o weryfikację wartości nieruchomości inwestycyjnych sporządzoną przez niezależnych biegłych rzeczoznawców nie wymagana była korekta z tyt. utraty wartości posiadanych przez Grupę nieruchomości.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. Spółki z Grupy Kapitałowej corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.

VI. OPIS POZYCJI WPŁYWAJĄCYCH NA AKTYWA, PASYWA, KAPITAŁ, WYNIK FINANSOWY NETTO ORAZ PRZEPIŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH, KTÓRE SĄ NIETYPOWE ZE WZGLĘDU NA ICH RODZAJ, WIELKOŚĆ LUB WYWIERANY WPŁYW

W dniu 31.10.2016 r., jednostka dominująca dokonała zakupu 100% udziałów w spółce ZM Nieruchomości Sp. z o.o. (przed zmianą nazwy: QILIN Advisory Sp. z o.o, dalej: spółka zależna). W tym samym dniu jednostka dominująca dokonała podwyższenia kapitału zakładowego w nowo nabytej spółce zależnej poprzez wniesienie aportem posiadanych przez siebie nieruchomości w Chrzanowie, Gliwicach i Żmigrodzie o łącznej wartości 60,6 mln zł.

W sensie treści ekonomicznej transakcja ta jest zamianą aktywów w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Jednakże z perspektywy podatkowej, jednostka dominująca wnosząc aport w postaci nieruchomości do spółki zależnej, uzyskała w dacie rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego tejże spółki przychód podatkowy w wysokości wartości nominalnej obejmowanych w zamian udziałów (tj. w wartości podatkowej równej 1 mln zł). Jednocześnie jednostka dominująca nabyła prawo do rozpoznania kosztu uzyskania przychodu w wysokości wartości początkowej nieruchomości (będących przedmiotem aportu) przyjętej dla celów podatkowych, pomniejszonej o dokonane odpisy amortyzacyjne. W związku z powyższym jednostka dominująca poniosła stratę podatkową na tej transakcji w wysokości 57,5 mln zł, którą wykorzystwała w 2016 roku w kwocie 21,2 mln zł. Pozostałą kwotę straty podatkowej jednostka dominująca będzie mogła (w oparciu o posiadane projekcje finansowe) odliczyć od dochodu do opodatkowania w kolejnych latach podatkowych.

Na tej podstawie jednostka dominująca nabyła prawo i rozpoznała składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od powstałej straty podatkowej, który wpływa na zwiększenie wyniku finansowego jednostki dominującej i skonsolidowanego wyniku finansowego Grupy Kapitałowej w kwocie 6,9 mln zł.

Jednocześnie z uwagi na fakt, że w rozumieniu rachunkowym jednostka dominująca nabyła udziały w jednostce zależnej w wartości godziwej przekazanych aktywów tj. nieruchomości o wartości 60,6 mln zł, których wartość podatkowa wynosi 1 mln zł jednostka dominująca rozpoznała dodatnią różnicę przejściową związaną z inwestycją w jednostce zależnej i ustaliła rezerwę na odroczonego podatku dochodowego w kwocie 11,3 mln zł, która to rezerwa wpłynęła na zmniejszenie wyniku finansowego w sprawozdaniu finansowym jednostki dominującej.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym podwyższenie kapitału jednostki zależnej podlega wyłączeniu z udziałami objętymi w zamian za wniesione aportem nieruchomości a tym samym zostaje odwrócona (rozwiązana) rezerwa na odroczony podatek dochodowy. W wyniku rozwiązania w/w rezerwy na poziomie Grupy Kapitałowej skonsolidowany wynik finansowy ulega zwiększeniu o kwotę 11,3 mln zł.

Pozostałe istotne dane oraz ujawnienia do pozycji zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej są zaprezentowane w notach objaśniających niniejszego raportu jako „**DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**”.

VII. OPIS KOREKTY BŁĘDÓW POPRZEDNICH OKRESÓW

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły korekty błędów poprzednich okresów.

VIII. DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A.

Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Grupy prezentują się następująco:

Wyszczególnienie	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Działalność kontynuowana		
Sprzedaż towarów i materiałów	8 263	9 086
Sprzedaż produktów	218 874	230 619
Sprzedaż usług	7 162	4 401
SUMA przychodów ze sprzedaży	234 299	244 106
Pozostałe przychody operacyjne	6 476	7 605
Przychody finansowe	2 029	1 340
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	242 804	253 051
Przychody z działalności zaniechanej		
SUMA przychodów ogółem	242 804	253 051

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

Nota 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI

Ogólne informacje o segmentach operacyjnych:

a) Czynniki przyjęte do określania segmentów sprawozdawczych Grupy, z uwzględnieniem informacji, czy segmenty podlegały łączeniu oraz podstawę na jakiej opiera wycenę ujawnionych kwot:

Podstawowym czynnikiem przyjętym do określenia segmentów sprawozdawczych Grupy jest udział w przychodach ze sprzedaży wygenerowanych przez spółki Grupy Kapitałowej. W okresie sprawozdawczym w Grupie sprzedaż w segmencie wyrobów ogniotrwałych stanowiła ponad 95% przychodów ze sprzedaży ogółem.

W tym okresie, jak i w okresie porównywalnym segmenty nie podlegały łączeniu. Wycena ujawnionych kwot w Grupie Kapitałowej oparta jest o dane wynikające ze sprawozdań finansowych poszczególnych spółek w Grupie.

b) Rodzaj produktów i usług, z tytułu których każdy segment sprawozdawczy osiąga swoje przychody:

Działalność gospodarcza Grupy Kapitałowej prowadzona jest obecnie w jednym segmencie, tj. *wyrobów ogniotrwałych (segment ten obejmuje produkty Zakładów Magnezytowych „Ropczyce” S.A., ZM SERVICE Sp. z o.o., ZM Nieruchomości Sp. z o.o.)*. Przychody segmentu wyrobów ogniotrwałych obejmują sprzedaż:

- ✓ wyrobów formowanych wypalanych,
- ✓ wyrobów formowanych niewypalanych,
- ✓ wyrobów nieformowanych,
- ✓ wyrobów złożonych,
- ✓ usług przemysłowych,
- ✓ usług najmu
- ✓ pozostałe przychody.

Z uwagi na to, że Grupa w oparciu o sprawozdawczość wewnętrzną wyodrębniła jeden segment branżowy którym jest „produkcja materiałów ogniotrwałych”, stąd przychody i koszty segmentu oraz wynik, także aktywa i pasywa segmentu są równoważne z wartościami ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy. Tym samym nie zachodzi potrzeba dokonywania odrębnej prezentacji segmentu branżowego w ujęciu innym niż wynika to ze skonsolidowanej sprawozdawczości finansowej.

Grupa nie wyodrębniła innych segmentów branżowych, pomimo faktu, że w skład Grupy w 2016 roku weszła jednostka zależna dla której podstawowym segmentem branżowym są usługi.

Wg przyjętych dla sprawozdawczości wewnętrznej założeń, jeżeli przychody ze sprzedaży w tym segmencie na zewnątrz Grupy są nieistotne, Grupa nie dokonuje wyodrębnienia tego segmentu branżowego w ramach swojej działalności.

Grupa dokonuje odrębnej prezentacji danych dla segmentu geograficznego, gdzie prezentuje się te pozycje sprawozdawcze, które dają się bezpośrednio przyporządkować do segmentu oraz kwoty takich pozycji, które można przypisać do segmentu w oparciu o racjonalne przesłanki.

Informacje dotyczące segmentów działalności w ujęciu geograficznym dla Grupy Kapitałowej za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 roku i 31 grudnia 2016 roku zostały zamieszczone w tabelach poniżej:

Segmenty geograficzne za okres 01.01.2015 - 31.12.2015

Wyszczególnienie	Polska	łącznie pozostałe kraje
Sprzedaż klientom zewnętrznym	115 400	118 899
Aktywa trwałe, inne niż instrumenty finansowe		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		
Prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych		

Segmenty geograficzne za okres 01.01.2016 - 31.12.2016

Wyszczególnienie	Polska	łącznie pozostałe kraje
Sprzedaż klientom zewnętrznym	127 741	116 365
Aktywa trwałe, inne niż instrumenty finansowe		
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
Aktywa z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia		
Prawa wynikające z umów ubezpieczeniowych		

Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna

	01.01.2015 - 31.12.2015		01.01.2016 - 31.12.2016	
	w tys. PLN	w %	w tys. PLN	w %
Kraj	115 400	49,25%	127 741	52,33%
Eksport	118 899	50,75%	116 365	47,67%
Razem	234 299	100,00%	244 106	100,00%

Nota 3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Wyszczególnienie	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Amortyzacja	12 259	12 756
Zużycie materiałów i energii	150 600	147 166
Usługi obce	24 878	23 947
Podatki i opłaty	3 587	3 744
Wynagrodzenia	27 771	30 010
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 575	6 932
Pozostałe koszty rodzajowe	1 376	1 478
Rezerwy gwarancyjne		
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	227 046	226 033
Zmiana stanu produktów	-152	-437
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	-16 404	-7 278
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-17 057	-17 347
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-15 288	-15 757
Koszty projektów badawczych	-1 323	-19
Koszt wytworzenia sprzedanych towarów i materiałów	7 505	8 213
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	184 327	193 408

Koszty zatrudnienia	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty wynagrodzeń	27 771	30 010
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	6 575	6 932
Razem:	34 346	36 942

Nota 4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY

Pozostałe przychody	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk ze zbycia majątku trwałego	77	184
Rozwiązanie rezerwy gwarancyjnej	1 187	956
Rozwiązanie rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe	148	289
Rozwiązanie rezerwy na niewykorzystane urlopy	5	8
Rozwiązanie rezerwy na nagrody pracownicze		11
Rozwiązanie ostrożnej wyceny wyrobów gotowych	162	290
Rozwiązanie odpisu aktualizującego wyroby gotowe	452	400
Rozwiązanie odpisu aktualizującego półfabrykaty	93	188
Rozwiązanie odpisu aktualizującego materiały	102	
Rozwiązanie odpisu aktualizującego towary		4
Rozwiązanie rezerwy reklamacyjnej	12	
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności główne	94	379
Rozwiązanie odpisu aktualizującego należności inne		
Przychody z tytułu odszkodowań, premii ubezpieczeniowej, kar, grzywien	124	53
Dotacje	1 631	1 923
Przychody z tytułu sprzedaży praw do emisji gazów	30	
Przychody z tytułu zasądzonego naprawienia szkody	21	10
Przychody z tytułu zwróconych kosztów sądowych	76	99
Przychody z tytułu uznanych reklamacji surowców	96	
Przychody z tytułu najmu nieruchomości inwestycyjnych	1 238	935
Przychody ze sprzedaży materiałów znajdujących się poza jednostką	188	
Przychody z tytułu nadpłaty podatku dochodowego od osób prawnych	403	242
Przychody z tytułu nadpłaty podatku od nieruchomości		88
Przychody z tytułu wyceny godziwej nieruchomości inwestycyjnej	56	
Zysk z tytułu różnic kursowych dot.działaln. operacyjnej		1 218
Pozostałe	281	328
Razem	6 476	7 605

Pozostałe koszty	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Strata ze zbycia majątku trwałego	117	
Utworzenie rezerwy gwarancyjnej	963	700
Utworzenie rezerwy na odpisy emerytalno-rentowe	149	127
Utworzenie rezerwy na zobowiązania celno-podatkowe		284
Utworzenie odpisu aktualizującego wyroby gotowe	400	465
Ostrożna wycena wyrobów gotowych	290	368
Utworzenie odpisu aktualizującego półfabrykaty	188	152
Utworzenie odpisu aktualizującego materiały		50
Utworzenie odpisu aktualizującego towary	5	12
Utworzenie odpisu aktualizującego należności główne	730	411
Utworzenie odpisu aktualizującego należności inne	350	381
Koszty szkód w składnikach majątku	60	26
Koszty reklamacji wyrobów	956	86
Koszty złomowania półfabrykatów, wyrobów gotowych	539	349
Darowizny	41	76
Składki nieobowiązkowe na rzecz organizacji społecznych	75	103
Strata z tytułu różnic kursowych dot. działalności operacyjnej	486	7
Koszty postępowania sądowego	104	
Koszty związane z utrzymaniem nieruchomości inwestycyjnych	717	593
Koszty spisanych należności głównych		649
Koszty z tytułu korekty VAT		
Pozostałe	188	296
Razem	6 358	5 135

Odpisy aktualizujące wartość aktywów – utworzone w okresie

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Aktywa finansowe		
Należności handlowe oraz pozostałe należności	1 339	831
Zapasy	593	679
Rzeczowe aktywa trwałe		
Razem	1 932	1 510

Nota 5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	551	231
Zysk ze zbycia akcji, udziałów i innych papierów wartościowych		
Zyski z tyt. różnic kursowych od środków pieniężnych na rach. walutowych	767	810
Zyski z tyt. różnic kursowych od walutowych transakcji terminowych	838	318
Zyski/Strata z tyt. różnic kursowych od pozostałej działalności finansowej	-635	-393
Przychody finansowe - przedawnione zobowiązania z tyt. dywidendy	2	2
Przychody z tytułu wyceny kredytów w zamortyzowanym koszcie	109	168
Przychody z tytułu wyceny kredytów w zamortyzowanym koszcie - odwrócenie wyceny	-91	-109
Przychody z tytułu wyceny godziwej pożyczki	2	4
Przychody z tytułu wyceny godziwej pożyczki - odwrócenie wyceny	-1	-2
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności odsetkowe z lat ubiegłych	4	121
Rozwiązanie odpisów aktualizujących odsetki od udzielonej pożyczki	19	17
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu pożyczki	136	
Przychody z tytułu wynagrodzenia płatnika - podatku, ZUS	6	6
Rozwiązanie odpisów aktualizujących należności odsetkowe z tytułu sprzed. wierzytelności		
Wyścigowanie odsetek symulacyjnych od zobowiązań lat ubiegłych	92	114
Przychody z tytułu opcji menedżerskich	25	41
Pozostałe	205	12
Razem	2 029	1 340

Koszty finansowe	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	3 124	2 658
Strata z tyt. różnic kursowych od środków pieniężnych na rach. walutowych		
Strata z tyt. różnic kursowych od walutowych transakcji terminowych		
Strata z tyt. różnic kursowych od pozostałej działalności finansowej		
Strata z tytułu transakcji IRS-zrealizowana		742
Strata z tytułu wyceny transakcji IRS	2 002	1 327
Strata z tytułu wyceny transakcji IRS - odwrócenie wyceny	-2 424	-1 992
Strata z tytułu sprzedaży energii elektrycznej na TGE		6
Utworzenie odpisu aktualizującego wartość odsetek od udzielonej pożyczki	17	15
Utworzenie odpisu aktualizującego należności odsetkowe od należności z tyt. dostaw i usług	259	39
Koszty z tytułu wyceny godziwej należności długoterminowych		
Koszty z tytułu wyceny kredytów w zamortyzowanym koszcie	22	80
Koszty z tytułu wyceny kredytów w zamortyzowanym koszcie - odwrócenie wyceny z roku poprz.	-22	-8
Koszty emisji obligacji (z uwzgl. wyceny w zamortyzowanym koszcie)	32	71
Strata na sprzedaży wierzytelności		219
Koszty związane z objęciem udziałów w spółce ZMN		47
Pozostałe	14	4
Razem	3 024	3 208

Nota 5a. Wynik na działalności energetycznej

W oparciu o uzyskaną w 2016 roku koncesję na obrót energią elektryczną, jednostka dominująca dokonała transakcji kupna i sprzedaży energii elektrycznej na giełdzie towarowej za pośrednictwem agenta.

Jednostka dominująca traktuje te transakcje jako instrument finansowy (instrument pochodny) w zakresie MSR 39, ponieważ kontrakty nie spełniają warunku kupna/sprzedaży „na własny użytek” i tym samym nie podlegają wyłączeniu z zakresu MSR 39.

Jednostka dominująca w 2016 roku zawarła na TGE transakcję sprzedaży 120 MWh energii elektrycznej o wartości 15 tys. zł i jednocześnie zawarła transakcję kupna 120 MWh energii elektrycznej na wartość 15 tys. zł.

Ponieważ powyższe transakcje zostały zawarte na rynku spotowym, więc ich rozliczenie z agentem nastąpiło na bieżąco, natomiast wartość sprzedanej i zakupionej energii ujęta została w ewidencji w szyku rozwartym w przychodach i kosztach finansowych.

Dodatkowe koszty działalności energetycznej jak opłaty i prowizje oraz usługi związane z bilansowaniem energii poniesione na rzecz agenta, ujęte zostały w wyniku finansowym w momencie poniesienia i zaewidencjonowane w kosztach finansowych Grupy. Ich wartość wyniosła łącznie w 2016 roku 6 tys. zł.

Jednostka dominująca ponosi również koszty ogólne (wspólne), które nie są bezpośrednio związane ze sprzedażą energii ani działalnością produkcyjną. Z uwagi na znikomy udział przychodów i kosztów związanych ze sprzedażą energii w ogólnej sumie przychodów i kosztów osiągniętych przez Grupę koszty ogólne w jednostce dominującej w całości alokowane są do działalności produkcyjnej.

Wynik na działalności energetycznej (obrocie energią elektryczną) zrealizowany w 2016 roku przez Grupę stanowi różnicę pomiędzy zrealizowanymi przychodami z tyt. transakcji sprzedaży energii elektrycznej i kosztami z tyt. zakupu energii elektrycznej, z uwzględnieniem opłat i prowizji z nimi związanych. Wynik ten za 2016 rok jest stratą i wyniósł łącznie (-6) tys. zł.

Ujawnienia przychodów, kosztów, zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

01.01.2015 - 31.12.2015	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu przez wynik finansowy	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu				2		292	294
Koszty z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu					2	22	24
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartości godziwej przeniesione z kapitału własnego							0
Przychody z tytułu odsetek				551	92		643
Koszty z tytułu odsetek						3 124	3 124
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości							0
Utworzenie odpisów aktualizujących				276			276
Rozwiązanie odpisów aktualizujących				159			159
Odwrocenie wyceny wg zamortyzowanego kosztu z 2014				-1		-284	-285
Zyski ze zbycia akcji							0
Zyski z tytułu różnic kursowych				1 009			1 009
Straty z tytułu różnic kursowych					39		39
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS					2 002		2 002
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS odwrócenie wyceny z 2014					-2 424		-2 424
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych							0
Zyski/straty ze zbycia spółki zależnej							0
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych							
Pozostałe zmiany - odwrócenie dyskonta				195			195
Razem zysk/strata	0	0	0	1 639	473	-3 138	-1 026

01.01.2016 - 31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (wyznaczone przy początkowym ujęciu)	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne	Zobowiązania finansowe wyceniane wg wartości godziwej	Pozostałe zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu przez wynik finansowy	Razem wycena instrumentów finansowych
Przychody z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu				4		280	284
Koszty z tytułu wyceny wg zamortyzowanego kosztu						80	80
Przychody/koszty z tytułu wyceny do wartość godziwej przeniesione z kapitału własnego							0
Przychody z tytułu odsetek				231	114		345
Koszty z tytułu odsetek						2 658	2 658
Przychody z tytułu odsetek związane aktywami, które uległy utracie wartości							0
Utworzenie odpisów aktualizujących				465			465
Rozwiązanie odpisów aktualizujących				517			517
Odwrocenie wyceny wg zamortyzowanego kosztu z 2015				-2		-284	-286
Zyski ze zbycia akcji							0
Zyski z tytułu różnic kursowych				980		159	1 139
Straty z tytułu różnic kursowych					404		404
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS					2 069		2 069
Straty z tytułu wyceny transakcji IRS odwrócenie wyceny z 2015					-1 992		-1 992
Zyski/straty ze zbycia instrumentów finansowych							0
Zyski/straty ze zbycia spółki zależnej							0
Koszty z tytułu realizacji instrumentów pochodnych							
Pozostałe zmiany - odwrócenie dyskonta							0
Razem zysk/strata	0	0	0	1 265	-367	-2 583	-1 685

Nota 6. PODATEK DOCHODOWY I ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2015 i 2016 roku przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy wykazany w RZiS	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	3 877	25
Dotyczący roku obrotowego	3 877	25
Korekty dotyczące lat ubiegłych	0	0
Odroczony podatek dochodowy	-722	-6 877
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-722	-6 877
Związany z obniżeniem stawek podatku dochodowego		
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	3 155	-6 852

Wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

Podatek dochodowy wykazany w kapitale własnym	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	0	0
Efekt podatkowy kosztów podniesienia kapitału akcyjnego		
Odroczony podatek dochodowy	-239	-101
Podatek od nadwyżki z przeszacowania środków trwałych	-221	
Podatek od niezrealizowanego zysku/(straty) z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		
Podatek dochodowy netto od dostępnych do sprzedaży akt. finans. sprzedanych w ciągu roku obrotowego		
Podatek dochodowy od zysków (strat) aktuarialnych	-18	-101
Korzyść podatkowa / (obciążenie podatkowe) wykazane w pozostałych dochodach całkowitych	-239	-101

Uzgodnienie podatku dochodowego od zysku przed opodatkowaniem (brutto) liczonego według ustawowej stawki podatkowej w wys. 19%, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej w spółkach Grupy za 12 miesięcy roku 2015 i 12 miesięcy 2016 roku przedstawia się następująco:

Uzgodnienie efektywnej stawki podatku w RZiS ze stawką podatkową	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk/Strata (brutto) przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	14 998	17 582
Korekty konsolidacyjne	1 308	595
Zysk przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	16 306	18 177
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	2 850	3 341
Koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodów (różnice trwałe)	3 037	6 209
Ujemne różnice przejściowe od których nie rozpoznano aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-1 336	234
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	-1 161	-60 220
Pozostałe różnice	1 069	134
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	16 607	-36 061
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	3 155	-6 852

Bieżący podatek dochodowy	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	14 998	17 582
Korekty konsolidacyjne	1 308	595
Zysk przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	16 306	18 177
Przychody lat ubiegłych zwiększające podstawę do opodatkowania	1 818	1 868
Przychody zwiększające podstawę opodatk. (ujęte w ewidencji pozabilansowej)	1 116	944
Przychody wyłączone z opodatkowania	10 231	69 481
Koszty lat ubiegłych zmniejszające podstawę opodatkowania	10 289	10 739
Koszty uzyskania przychodów (ujęte w ewidencji pozabilansowej)	1 742	1 419
Koszty niebędące kosztami uzyskania przychodów	27 111	26 747
Dochód /Poniesiona strata	22 781	-34 498
Przychody wolne od podatku (dotacje)	2 371	1 924
Odliczenia od dochodu - darowizna, strata	4	8
Podstawa opodatkowania / Strata*	20 406	-36 430
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	3 877	0
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego w zysku przed opodatkowaniem)	26%	0%

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności spółek podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe spółek wchodzących w skład Grupy mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. Ryzyko związane z ewentualnymi różnicami w podejściu organów i spółek co do zastosowania niejednoznacznie i niespójnie brzmiących regulacji podatkowych w odniesieniu do kwalifikacji przychodów i kosztów uzyskania przychodów, jest więc nieodłącznym elementem działalności gospodarczej, który może wywierać wpływ na wyniki spółek w kolejnych latach.

*Przyczyna powstania straty podatkowej w jednostce dominującej za 2016 rok została szczegółowo objaśniona w punkcie VI zawartym w „INFORMACJI DODATKOWEJ DO ROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES OD 01.01.2016 R. DO 31.12.2016 R.”

Odroczony podatek dochodowy

W związku z przejściowymi różnicami pomiędzy podstawą opodatkowania a zyskiem (stratą) wykazaną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, tworzony jest podatek odroczony.

Analizę aktywów i rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego, zawartych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2015 i 31 grudnia 2016 roku wg tytułów, zawierają tabele poniżej:

Tabela nr 1. Analiza aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2016	
	Podstawa	Aktywa z tytułu odroczonego podatku	Podstawa	Aktywa z tytułu odroczonego podatku
Odpis aktualizujący należności	2 750	522	1 396	265
Odpis aktualizujący akcje, udziały	77	14	77	14
Odpis aktualizujący zapasy	900	171	1 064	202
Rezerwa na odprawy emerytalno-rentowe (rozl.z WF)	1 428	272	1 208	230
Straty aktuarialne - rozl. z kapitałem	315	60	846	161
Rezerwa na gwarancyjne	1 129	214	872	166
Rezerwa na urlopy	641	122	748	143
Rezerwa na prowizje od sprz. wyrobów	868	165	1 033	196
Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	53	10		
Rezerwa na usługi transportowe	449	85	513	97
Rezerwa na premie i nagrody	2 648	503	2 365	449
Pozostałe rezerwy	1 347	256	1 964	373
Strata podatkowa na sprzedaży wierzytelności	26	5		
Niezapłacone prowizje i odsetki			20	4
Koszty nieuregulowane	41	8		
Składki ZUS niezapłacone	673	128	715	136
Niewypłacone wynagrodzenia	63	12	54	10
Odpis na ZFŚS niezapłacony	9	2		
Wycena kredytów w zamortyzowanym koszcie	38	7	80	15
Koszty dotyczące wyceny robót w toku	622	118		
Ujemne różnice kursowe	3 511	667	3 081	585
Odsetki naliczone od zobowiązań	2	1		
Aktywa z tytułu powstania straty podatkowej w jednostce dominującej			36 323	6 902
Razem	17 590	3 342	52 359	9 948

W uzupełnieniu informacji zawartych w Tabeli nr 1. zawierającej analizę aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wg stanu na 31.12.2016 r. oraz wg stanu na 31.12.2015 r. (okres porównywalny) Grupa wyjaśnia, że istotny wzrost stanu aktywów na podatek odroczone za 2016 rok w porównaniu do roku poprzedniego wynika min. z faktu utworzenia przez jednostkę aktywów na stratę podatkową powstałą w 2016 roku, możliwą do rozliczenia w następnych latach podatkowych.

Podstawą do ujęcia w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy omawianego składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest opracowana i zaakceptowana przez Zarząd jednostki dominującej projekcja finansowa jednostki dominującej na okres czterech kolejnych lat tj. lata 2017-2020.

W oparciu o w/w projekcję przyjęto, iż jest wysoce prawdopodobne, że w jednostce dominującej wystąpi przyszły dochód do opodatkowania, który umożliwi odpisanie nierozliczonej straty podatkowej.

Grupa szacuje, że przy założeniu umiarkowanego wzrostu przychodów w jednostce dominującej, możliwe jest wygenerowanie jednostkowego dochodu do opodatkowania w następujących wysokościach:

Lata	Szacowany dochód (w tys. zł)
2018:	15 851
2017:	14 944
2019:	16 779

Wyżej wymienione wysokości dają podstawę do rozliczenia w jednostce dominującej straty podatkowej z 2016 roku w pełnej wysokości – w przewidzianym przez prawo podatkowe okresie, tj. w najbliższych pięciu latach podatkowych.

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2016	
	Podstawa	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku	Podstawa	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku
Przychody niezrealizowane podatkowo				
Dodatnie różnice kursowe	1 173	223	1 376	261
Dodatnia wycena kredytów w zamortyzowanym koszcie	111	21	168	32
Dodatnia wycena obligacji w zamortyzowanym koszcie	183	35	112	21
Dodatnia wycena pożyczki w zamortyzowanym koszcie			5	1
Nieotrzymane odsetki od pożyczek				
Różnica w wartości podatkowej i rachunkowej środków trwałych	121 487	23 083	121 543	23 093
Nieotrzymane odsetki od należności				
Wycena nieruchomości inwestycyjnych w wartości godziwej	1 378	262		
Przychód z tytułu wyceny robót w toku	828	157		
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	10	2	10	2
Razem	125 170	23 783	123 214	23 410

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 342	9 948
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	23 783	23 410
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana		
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-20 441	-13 462

Nota 7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

W okresie sprawozdawczym zakończonym 31.12.2015 roku i 31.12.2016 roku Grupa nie zaniechała żadnej z prowadzonych rodzajów działalności.

Nota 8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe - gdyby takie wystąpiły).

Wyliczenie zysku na jedną akcję - założenia	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Zysk netto z działalności kontynuowanej	13 151	25 029
Strata na działalności zaniechanej		
Zysk netto przypadający na zwykłych akcjonariuszy, zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	13 151	25 029
Efekt rozwodnienia:	0	0
- odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	0	0
- odsetki od obligacji zamiennych na akcje		
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	13 151	25 029

Liczba wyemitowanych akcji	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	4 580 834	4 745 619
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	0	0
- opcje na akcje		
- obligacje zamienne na akcje		
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	4 580 834	4 745 619

Nota 9. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

JEDNOSTKA DOMINUJĄCA

Uchwałą Nr 6 z dnia 12.04.2016 r. ZWZA Spółki dominującej dokonało podziału zysku netto za 2015 r. w kwocie 11 745 tys. zł

w następujący sposób:

- kwota 4 123 tys. zł została przeznaczona na wypłatę dywidendy,
- kwota 7 522 tys. zł została przeznaczona na kapitał zapasowy,
- kwota 100 tys. zł została przeznaczona na zasilenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Informację o kwocie dywidendy przypadającej na jedną akcję oraz o dacie i kwocie wypłaty zawiera tabela poniżej:

Rok obrotowy zakończony:	Dywidenda z akcji zwykłych			Zaliczka na dywidendę		
	Data wypłaty	Wielkość	Wartość PLN na 1 akcję	Data wypłaty	Wielkość	Wartość na 1 akcje
31.12.2015	20.05.2016	4 123	0,90			
31.12.2016	-	-	-			

Zarząd jednostki dominującej, mając na względzie interes akcjonariuszy, a także potrzeby rozwojowe, zamierza w dłuższej perspektywie rekomendować Walnemu Zgromadzeniu wypłatę dywidendy na poziomie do 60% zysku netto jednostki dominującej za dany rok obrotowy.

Ostateczną decyzję o wypłacie dywidendy w poszczególnych spółkach Grupy zawsze podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy/Udziałowców.

JEDNOSTKI ZALEŻNE

W okresie sprawozdawczym w spółkach zależnych nie były wypłacane dywidendy.

Nota 10. UJAWNIECIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	0	0
- Zwiększenie powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Zmniejszenie powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku i sprzedaży spółki zależnej	0	0
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	0	0
- Zyski powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Straty powstałe z przeszacowania aktywów w ciągu roku		
- Korekty z przekwalifikowania w rachunek zysków i strat		
Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych:	0	0
- Zyski powstałe w ciągu roku		
- Straty powstałe w ciągu roku		
- Korekty z przekwalifikowania w rachunek zysków i strat		
- Korekta kwot przeniesionych do wstępnej wartości bilansowej pozycji zabezpieczanych		
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń:	-95	-531
Zyski aktuarialne z programów określonych świadczeń	-95	-531
Straty aktuarialne z programów określonych świadczeń		
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych	0	0
- Korekty z przeliczenia pozycji bilansu i rachunku zysków i strat		
- Zmniejszenia z tytułu zbycia jednostki zależnej	0	0
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów	-239	-101
Suma dochodów całkowitych	144	-430

Nota 11. EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

	01.01.2015 - 31.12.2015			01.01.2016 - 31.12.2016		
	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu
Zmiany w nadwyżce z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	0	-221	221	0		0
Zyski (straty) z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży			0			0
Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy środków pieniężnych:			0			0
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń:	-95	-18	-77	-531	-101	-430
Różnice z przeliczenia jednostek podporządkowanych			0			0
Suma dochodów całkowitych	-95	-239	144	-531	-101	-430

Nota 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Struktura własnościowa rzeczowych aktywów trwałych (wg wartości netto)

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Własne	202 261	194 381
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	581	834
Razem	202 842	195 215

Wartości ustanowionych zabezpieczeń na rzeczowych aktywach trwałych, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub stanowi zabezpieczenie zobowiązań Grupy, przedstawia poniższa tabela:

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2015	31.12.2016
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych-ZMR S.A	160 398	157 585
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych-ZM Service	11 384	7 735
- stanowiące zabezpieczenie kredytów obcych	0	0
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	581	834
Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	172 363	166 154

Kwoty zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości rzeczowych aktywów trwałych

Tytuł zobowiązania	31.12.2015	31.12.2016
Stan zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	512	1 153
Suma	512	1 153

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – za okres 01.01.2015 - 31.12.2015 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2015	10 541	156 385	107 201	1 992	8 828	2 173	287 120
Zwiększenia, z tytułu:	2	226	6 833	229	2 944	8 735	18 969
- nabycia środków trwałych i wytworzenie środków trwałych	2	226	6 768	72	2 944		10 012
- zakupionych w celu dzierżawy							0
- zawartych umów leasingu			65	157			222
- przeszacowania							0
- poniesione nakłady za rok						8 735	8 735
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	109	159	43	10 012	10 323
- sprzedaży	0	0		150			150
- likwidacji			109	9	43		161
- pozostała likwidacja (cesja leasingu)							0
- wniesienia aportu							0
- rozliczone nakłady na OT za rok						10 012	10 012
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2015	10 543	156 611	113 925	2 062	11 729	896	295 766
Umorzenie na dzień 01.01.2015		14 023	61 857	1 335	4 901		82 116
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 755	6 566	329	1 361	0	11 011
- amortyzacji		2 755	6 566	329	1 361		11 011
- przeszacowania							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	109	66	43	0	218
- likwidacji			109	9	43		161
- sprzedaży		0		57			57
umorzenie na dzień 31.12.2015	0	16 778	68 314	1 598	6 219	0	92 909
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2015						15	15
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
- likwidacji lub sprzedaży							0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2015	0	0	0	0	0	15	15
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	10 543	139 833	45 611	464	5 510	881	202 842

Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2016-31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2016	10 543	156 611	113 925	2 062	11 729	896	295 766
Zwiększenia, z tytułu:	0	374	2 578	484	239	3 532	7 207
- nabycia środków trwałych i wytworzenie środków trwałych	0	374	2 407	69	239		3 089
- zakupionych w celu dzierżawy							0
- zawartych umów leasingu			171	415			586
- przeszacowania							0
- poniesione nakłady za rok						3 532	3 532
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	914	477	24	3 690	5 105
- sprzedaży	0	0	197	468			665
- likwidacji			717	9	24		750
- inne (zaniechane nakłady na środki trwałe w budowie)						15	15
- wniesienia aportu							0
- rozliczone nakłady na OT za rok						3 675	3 675
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2016	10 543	156 985	115 589	2 069	11 944	738	297 868
Umorzenie na dzień 01.01.2016		16 778	68 314	1 598	6 219		92 909
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 802	6 394	270	1 503	0	10 969
- amortyzacji		2 802	6 394	270	1 503		10 969
- przeszacowania							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	724	477	24	0	1 225
- likwidacji			712	9	24		745
- sprzedaży		0	12	468			480
- przeszacowania							0
umorzenie na dzień 31.12.2016	0	19 580	73 984	1 391	7 698	0	102 653
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016						15	15
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości							0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	15	15
- odwrócenie odpisów aktualizujących							0
- inne						15	15
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	10 543	137 405	41 605	678	4 246	738	195 215

Środki trwałe w budowie

01.01.2015	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2015
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe (grunty i wyposażenie)		
2 173	8 735	226	6 768	72	2 946	15	881

01.01.2016	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów				Odpisy aktualizujące na BZ	31.12.2016
		Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
881	3 532	374	2 578	484	239	0	738

W 2016 roku Grupa poniosła znaczne nakłady na zakup i modernizację środków trwałych. Do najważniejszych inwestycji zrealizowanych w w/w okresie należą:

- ✓ Modernizacja układu sterowania linii przygotowania mas,
- ✓ Zakup dwóch przenośników taśmowych,
- ✓ Modernizacja mieszarki,
- ✓ Zakup wiertarki słupowej,
- ✓ Wykonanie doku załadunkowego dla samochodów ciężarowych,
- ✓ Zakup młynka do mielenia proszków o uziarnieniu poniżej 10mikronów,
- ✓ Modernizacja oświetlenia rampy sortowniczej,
- ✓ Zakup torkretnicy do aplikacji wyrobów nieformowanych,
- ✓ Zakup młynka wibracyjnego,
- ✓ Zakup narzucarki do mas do kadzi pośredniej

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wieczysto

Adres nieruchomości	Powierzchnia działki (m ²) na 31.12.2015	Wartość na 31.12.2015	Powierzchnia działki (m ²) na 31.12.2016	Wartość na 31.12.2016
Ropczyce ul. Przemysłowa 1	351 604	8 710	351 604	8 710
Chrzanów ul. Kolonia Stella 30	61 449	1 831	61 449	1 831
OGÓŁEM	413 053	10 541	413 053	10 541

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego, które można byłoby w sposób bezpośredni przyporządkować do dostosowywanych składników rzeczowych aktywów trwałych.

Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2015			31.12.2016		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Nieruchomości			0			0
Maszyny i urządzenia	335	182	153	377	164	213
Środki transportu	901	473	428	1019	398	621
Pozostałe środki trwałe			0			0
Razem	1236	655	581	1396	562	834

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2016 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi w Grupie 834 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2015 roku 581 tys. zł). Aktywa użytkowane w Grupie na mocy umów leasingowych stanowią wg zapisów zawartych w umowach własność leasingodawcy do czasu ich wykupu przez leasingobiorcę.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2015-31.12.2015 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2015						15	15
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2015	0	0	0	0	0	15	15

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie 01.01.2016-31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 01.01.2016						15	15
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu w rachunku zysków i strat							0
Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości ujęte w ciągu okresu bezpośrednio w kapitale własnym							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości ujętych w rachunku zysków i strat w ciągu okresu (-)							0
Kwota odwrócenia odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości odniesionych bezpośrednio na kapitał własny w ciągu okresu (-)							0
Rozwiązanie odpisu z tytułu utraty wartości						-15	-15
Różnice kursowe netto z przeliczenia sprawozdania finansowego na walutę prezentacji							0
Wartość odpisów aktualizujących na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0

Nota 12a. POZOSTAŁE AKTYWA DŁUGOTERMINOWE - NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2016-31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Własne	37 492	37 492
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	0	0
Razem	37 492	37 492

Pozostałe aktywa długoterminowe - ograniczenie w dysponowaniu

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2015	31.12.2016
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych	0	0
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek obcych	0	0
- stanowiące zabezpieczenie innych zobowiązań	0	0
- użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego	0	0
Wartość rzeczowych aktywów trwałych podlegających ograniczeniu w dysponowaniu lub stanowiących zabezpieczenie	0	0

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2015-31.12.2015 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2015	11 012	26 456	0	0	0	37 468
Zwiększenia, z tytułu:	578	74	0	0	0	652
- nabycia nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0	0	0
- wytworzenia we własnym zakresie		72				72
- zawartych umów leasingu			0	0		0
- przeszacowania	578	2				580
- ujawnienia		0				0
- poniesione nakłady za rok						0
Zmniejszenia, z tytułu:	107	521	0	0	0	628
- sprzedaży		0	0			0
- likwidacji (inne)	104		0	0	0	104
- pozostała likwidacja (cesja leasingu)						0
- przeszacowania	3	521				524
- rozliczone nakłady na OT za rok						0
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2015	11 483	26 009	0	0	0	37 492
Umorzenie na dzień 01.01.2015		0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- amortyzacji		0	0	0	0	0
- przeszacowania						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- likwidacji			0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
umorzenie na dzień 31.12.2015	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2015						0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących						0
- likwidacji lub sprzedaży						0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2015	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	11 483	26 009	0	0	0	37 492

Zmiany nieruchomości inwestycyjnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2016-31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2016	11 483	26 009	0	0	0	37 492
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- nabycia nieruchomości inwestycyjnych	0	0	0	0	0	0
- wytworzenia we własnym zakresie		0				0
- połączenia jednostek gospodarczych						0
- zawartych umów leasingu			0	0		0
- poniesione nakłady za rok						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
- pozostała likwidacja (cesja leasingu)						0
- wniesienia aportu						0
- rozliczone nakłady na OT za rok						0
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2016	11 483	26 009	0	0	0	37 492
Umorzenie na dzień 01.01.2016		0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- amortyzacji		0	0	0	0	0
- przeszacowania						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- likwidacji			0	0	0	0
- sprzedaży		0	0			0
umorzenie na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016						0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości						0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących						0
- likwidacji lub sprzedaży						0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	11 483	26 009	0	0	0	37 492

Wartość i powierzchnia gruntów użytkowanych wiczyście

Adres nieruchomości	Powierzchnia działki (m2) na 31.12.2015	Wartość na 31.12.2015	Powierzchnia działki (m2) na 31.12.2016	Wartość na 31.12.2016
Żmigród	77 138	3 213	77 138	3 213
Gliwice	32 196	8 270	32 196	8 270
OGÓŁEM	109 334	11 483	109 334	11 483

Grupa na dzień 31.12.2016 r. posiada nieruchomości mające charakter inwestycyjny, które położone są w Gliwicach i Żmigrodzie. Zgodnie z MSR 40 nieruchomości te zostały początkowo wycenione w cenie nabycia.

W oparciu o przyjęte zasady rachunkowości dla wyceny nieruchomości inwestycyjnych, gdzie jako metodę wyceny po początkowym ujęciu wybrany został model wyceny wg wartości godziwej, Grupa była zobowiązana wycenić w wartości godziwej wszystkie nieruchomości inwestycyjne na dzień 31.12.2016 r. Do celów wyceny powołano niezależnego rzeczoznawcę majątkowego Panią Wioletę Magdziarz – Pawełek, która posiada uznane ważne kwalifikacje, zgodnie z wytycznymi zawartymi w MSR 40.

Niezależny rzeczoznawca po dokonaniu weryfikacji wartości godziwej wskazanych nieruchomości tj. gruntów, budynków i budowli potwierdził, że nie wystąpiły przesłanki, na podstawie których Grupa powinna dokonać korekty z tyt. utraty wartości posiadanych nieruchomości. Do określenia wartości gruntu zastosowano podejście porównawcze metodą porównania parami. Dla oszacowania wartości składników budowlanych zastosowano metodę odtworzeniową. Zatem wartość nieruchomości inwestycyjnych ujęta w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym odpowiada ich wartości godziwej.

Nieruchomości, które posiada Grupa Kapitałowa stanowią dla Grupy źródło przychodów z tytułu najmu / dzierżawy nieruchomości. Wartość przychodów z czynszów za 2016r. i kosztów operacyjnych z nimi związanych prezentuje poniższa tabela.

Przychody z tytułu najmu / dzierżawy nieruchomości oraz bezpośrednio związane z nimi koszty operacyjne

Adres nieruchomości	Przychód z najmu / dzierżawy	Bezpośrednie koszty operacyjne najmu / dzierżawy	Wynik brutto z tytułu najmu / dzierżawy
Żmigród	381	345	36
Gliwice	724	320	404
OGÓŁEM	1 105	665	440

Grupa uzyskuje przychody z tytułu najmu / dzierżawy nieruchomości, w oparciu o umowy zawiązane z podmiotami trzecimi. Rozliczanie usług najmu / dzierżawy odbywa się w systemie miesięcznym lub dwumiesięcznym i ex ante lub ex post, w zależności od postanowień umowy z danym kontrahentem.

Na bezpośrednie koszty operacyjne składają się koszty utrzymywania nieruchomości inwestycyjnych, głównie opłaty za użytkowanie wieczyste, koszty zużycia energii elektrycznej i węgla oraz usługi obce. W odniesieniu do wszystkich posiadanych nieruchomości osiągnięto dodani wynik brutto na sprzedaży usług najmu / dzierżawy.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2016 – 31.12.2016 r.

Nie wystąpiły

Nota 13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2015-31.12.2015

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2015	1 394		328	2 215			103	4 040
Zwiększenia, z tytułu:	4 688	0	0	573	0	0	0	5 261
- nabycia	4 688			573				5 261
- przeszacowania								0
- połączenia jednostek gospodarczych								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	5	58	0	0	93	156
- zbycia								0
- likwidacji								0
- inne							93	93
- inne wyśięgowanie umorzonych w 100 %			5	58				63
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2015	6 082	0	323	2 730	0	0	10	9 145
Umorzenie na dzień 01.01.2015	244	0	165	343				752
Zwiększenia, z tytułu:	763	0	66	419	0	0	0	1 248
- amortyzacji	763	0	66	419				1 248
- przeszacowania								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	5	58	0	0	0	63
- likwidacji								0
- sprzedaży								0
- inne wyśięgowanie umorzonych w 100 %			5	58				63
Umorzenie na dzień 31.12.2015	1 007	0	226	704	0	0	0	1 937
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2015								0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących								0
- likwidacji lub sprzedaży								0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2015	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2015	5 075	0	97	2 026	0	0	10	7 208

¹Wytworzone we własnym zakresie, ²Zakupione

Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) - za okres 01.01.2016-31.12.2016

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Inne ²	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2016	6 081		323	2 730			10	9 144
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	137	0	0	127	264
- nabycia	0			137				137
- połączenia jednostek gospodarczych								0
- inne (poniesione w okresie sprawozdawczym)							127	127
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	184	0	0	137	321
- zbycia								0
- likwidacji								0
- inne przyjęcie na OT w okresie sprawozdawczym							137	137
- inne wyksiegowanie umorzonych w 100 %			0	184				184
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2016	6 081	0	323	2 683	0	0	0	9 087
Umorzenie na dzień 01.01.2016	1 007		226	704				1 937
Zwiększenia, z tytułu:	1 274	0	65	448	0	0	0	1 787
- amortyzacji	1 274		65	448				1 787
- przeszacowania								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	184	0	0	0	184
- likwidacji								0
- sprzedaży								0
- inne wyksiegowanie umorzonych w 100 %			0	184				184
Umorzenie na dzień 31.12.2016	2 281	0	291	968	0	0	0	3 540
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016								0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- utraty wartości								0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0	0
- odwrócenie odpisów aktualizujących								0
- likwidacji lub sprzedaży								0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	3 800	0	32	1 715	0	0	0	5 547

W 2016 roku Grupa poniosła nakłady na licencje na oprogramowani komputerowe w wysokości 116 tys. zł

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości w okresie od 01.01.2016 – 31.12.2016 r.

Nie wystąpiły

Struktura własności wartości niematerialnych (wg wartości netto):

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Własne	7 208	5 547
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu		
Razem	7 208	5 547

Wartości niematerialne, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom lub stanowiące zabezpieczenie zobowiązań.

Nie występują

Nota 14. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH

Inwestycje w jednostkach podporządkowanych wycenianych wg ceny nabycia

Udziały w jednostkach podporządkowanych	31.12.2015	31.12.2016
jednostka zależna : Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE) - nie objęta konsolidacją	2 246	2 246
jednostki współzależne		
jednostki stowarzyszone		

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Stan na początek okresu		2 246
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	2 246	0
- połączenia jednostek gospodarczych		
- nabycia udziałów	2 246	
- objęcia udziałów w zamian za aport nieruchomości		
- reklasyfikacja		
- inne zwiększenia		
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
- sprzedaż jednostki zależnej		
- reklasyfikacja		
- inne zmniejszenia		
Stan na koniec okresu	2 246	2 246

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2015 r.

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów	Metoda konsolidacji
ZM Service Sp. z o.o. Ropczyce	2 418	0	2 418	100%	100%	pełna
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE)	2 246	0	2 246	100%	100%	nie konsoliduje się

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk / strata netto	Zyski /straty aktuarialne	Wartość aktywów	Aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów
ZM Service Sp. z o.o. Ropczyce	4 280	2 400	1 776		99	5	13 307	9 216	4 091	9 027	12 712
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE), Haicheng (CHRL)	3 005	2 246	0	759	0	0	3 005	0	3 005	0	0

Inwestycje w jednostkach zależnych na dzień 31.12.2016*

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Wartość udziałów wg ceny nabycia	Korekty aktualizujące wartość	Wartość bilansowa udziałów	Procent posiadanych udziałów	Procent posiadanych głosów	Metoda konsolidacji
ZM Service Sp. z o.o. Ropczyce	2 418	0	2 418	100%	100%	pełna
ZM Nieruchomości Sp. z o.o., Warszawa	60 685	0	60 685	100%	100%	pełna
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE), Haicheng (CHRL)	2 246	0	2 246	100%	100%	nie konsoliduje się

Nazwa spółki, forma prawna, miejscowość, w której mieści się siedziba zarządu	Kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał zapasowy	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	Zysk / strata netto	Zyski /straty aktuarialne	Niepodzielony zysk/niepokryta strata z lat ubiegłych	Wartość aktywów	Aktywa trwałe	Aktywa obrotowe	Wartość zobowiązań	Wartość przychodów
ZM Service Sp. z o.o., Ropczyce	3 719	2 400	1 875		-498	-58		11 791	8 370	3 421	8 072	10 761
ZM Nieruchomości Sp. z o.o., Warszawa	60 814	1 005	59 634		176		-1	60 941	60 634	307	127	429
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE), Haicheng (CHRL)	2 965	0	0	719	-43	0	0	2 965	0	2 965	0	0

*W dniu 31 października 2016 r. jednostka dominująca (dalej ZMR S.A., Spółka) dokonała zakupu 100% udziałów w spółce ZM Nieruchomości Sp. z o.o. Następnie w tym samym dniu jednostka dominująca dokonała podwyższenia kapitału zakładowego w nowo nabytej Spółce ZM Nieruchomości poprzez wniesienie aportem nieruchomości (położonych w Gliwicach, Żmigrodzie oraz w Chrzanowie) o łącznej wartości 60.634 tys. zł .

W uzupełnieniu informacji dotyczących zmiany stanu inwestycji w jednostkach zależnych jednostka dominująca wyjaśnia, że w dniu 08.11.2016 roku powzięła wiadomość o wniesieniu w dniu 04.11.2016 roku przez spółkę pod firmą ZM Invest S.A. z siedzibą w Ropczycach do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, pozwu przeciwko Spółce o stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z dnia 14 października 2016 r. dot. min. zgody na zbycie przez Spółkę przedmiotowych nieruchomości (o których mowa wyżej).

W dniu 2 grudnia 2016 roku Sąd Okręgowy wydał postanowienie w którym udzielił zabezpieczenia Spółce ZM Invest S.A. poprzez wstrzymanie wykonania uchwał dotyczących zgody na zbycie przez Spółkę min. nieruchomości wniesionych aportem. Postanowienie to zostało przez Spółkę zaskarżone zażaleniem jak również została złożona odpowiedź na pozew.

W dniu 9 lutego 2017 roku Sąd Okręgowy wydał postanowienie, w którym oddalił wniosek ZM Invest S.A. o udzielenie dodatkowego zabezpieczenia. We wniosku ZM Invest S.A. domagała się udzielenia dodatkowego zabezpieczenia poprzez zawieszenie postępowania rejestrowego toczącego się przed Sądem Rejonowym dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy dotyczącego spółki Qilin Advisory sp. z o.o. w Warszawie (po zmianie nazwy: ZM Nieruchomości sp. z o. o.).

Zarząd jednostki dominującej nie zgadza się z argumentacją ZM Invest S.A. przedstawioną w Pozwie i podejmuje odpowiednie zgodne z prawem działania prawne celem ochrony uzasadnionego interesu Spółki i Grupy Kapitałowej.

Nota 15. DŁUGOTERMINOWE I KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE
(z uwzględnieniem prezentacji wg kategorii instrumentów finansowych)

Długoterminowe aktywa finansowe	31.12.2015	31.12.2016
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	1 560	42 573
Akcje spółek notowanych na giełdzie	1	1
Pochodne instrumenty finansowe		
Udzielone pożyczki	5 356	4 759
Razem	6 917	47 333

Krótkoterminowe aktywa finansowe	31.12.2015	31.12.2016
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie		
Akcje spółek notowanych na giełdzie		
Pochodne instrumenty finansowe	165	218
Udzielone pożyczki	615	600
RAZEM	780	818

Pochodne instrumenty finansowe

	31.12.2015	31.12.2016
Kontrakty Forward wg wyceny godziwej banków	165	218
Razem pochodne instrumenty finansowe	165	218
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	165	218

Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie - Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2015	31.12.2016
Wartość wg cen nabycia, razem:	1 718	42 731
Akcje Huty Małapanew		
Akcje Huty Ostrowiec	25	25
Akcje Huty Jedność Siemianowice Śląskie	113	113
Akcje Minex warszawa	20	20
Akcje ZM Invest S.A*.		41013
Udziały Ropczyce-Rus	1	1
Udziały w Podkarpackim Banku Spółdzielczym	1 555	1 555
Udziały w Mosten Service Sp. z o.o.	4	4
Odpisy aktualizujące wartość, razem:	158	158
Wartość bilansowa netto, razem:	1 560	42 573

* W dniach 24 i 28 listopada 2016 roku zawarte zostały Umowy objęcia akcji jednostki dominującej na okaziciela serii E, w wyniku których objęto 1.946.517 sztuk akcji Serii E w zamian za Akcje ZM Invest S.A. w ilości 2 139 szt. o wartości 41 013 tys. zł, co stanowi 48,11 % kapitału zakładowego Spółki ZM Invest S.A. (dalej: ZM Invest). Nabywając 48,11 % kapitału zakładowego spółki ZM Invest, Grupa nie uzyskała jednak znaczącego wpływu na sytuację majątkową i finansową Spółki ZM Invest, ponieważ nadal jednostka dominująca pozostaje akcjonariuszem mniejszościowym, a zarówno przepisy Kodeksu spółek handlowych, jak i statut ZM Invest S.A. nie gwarantują jednostce dominującej takiego wpływu przy posiadaniu wskazanego udziału w kapitale zakładowym.

Powyższe okoliczności wpływają w sposób decydujący na sposób ujęcia inwestycji w akcje spółki ZM Invest w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, która to inwestycja została sklasyfikowana jako długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (zgodnie z MSR 39).

W uzupełnieniu informacji dotyczących stanu posiadanych akcji ZM Invest sklasyfikowanych jako aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Grupa wyjaśnia, że procedura rejestracji Zakładów Magnezytowych „ROPCZYCE” S.A. jako akcjonariusza ZM Invest S.A. na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie jest jeszcze zakończona.

Zarząd jednostki dominującej pozostaje w kontakcie z ZM Invest S.A. i podejmuje niezbędne działania faktyczne i prawne zmierzające do skutecznego dokonania w księdze akcyjnej ZM Invest S.A. stosownych wpisów.

Akcje spółek notowanych na giełdzie

Typ transakcji	Liczba akcji	Kurs z dnia nabycia	Cena nabycia	Kurs z dnia wyceny bilansowej	Wartość godziwa na dzień bilansowy
Wg stanu na dzień 31.12.2015			1		1
- akcje spółki IDEON S.A.	750	1,50	1		1
Wg stanu na dzień 31.12.2016			1		1
- akcje spółki IDEON S.A.	750	1,50	1		1

Udzielone pożyczki

	31.12.2015	31.12.2016
Udzielone pożyczki brutto, w tym:	5 969	5 354
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej		
Odpisy aktualizujące, w tym z tytułu:	2	5
- wyceny w wartości godziwej (dodatnia)	2	5
Suma netto udzielonych pożyczek	5 971	5 359
- długoterminowe	5 356	4 759
- krótkoterminowe	615	600

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki pozostała do spłaty	Wartość bilansowa	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Wg stanu na dzień 31.12.2015		5 971		
Umowa z dnia 18.01.2005 z późn.zm	15	15	31.03.2011	
Umowa z dnia 03.11.2014	5 954	5 956	31.12.2020	weksel własny in blanco
Wg stanu na dzień 31.12.2016		5 359		
Umowa z dnia 03.11.2014	5 354	5 359	30.11.2025	weksel własny in blanco

Oprocentowanie udzielonych pożyczek w latach 2015 i 2016 zostało ustalone dla jednej z umów w oparciu o WIBOR 6M plus 1,5% marży, natomiast dla pozostałych umów zastosowano stałą stopę procentową.

Zmiana stanu instrumentów finansowych

01.01.2015-31.12.2015	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne
Stan na początek okresu	94		1 560	74 022
Zwiększenia	165	0	1	1 812
Zakup akcji				
Udzielenie pożyczek				
Kredyty i pożyczki				
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Wycena godziwa odniesiona w RZiS	165			-1
Odwrocenie wyceny godziwej odniesionej w RZiS				
Rozwiązanie odpisu aktualizującego				136
Inne			1	1 677
Zmniejszenia	94	0	0	903
Sprzedaż akcji			0	
Splata pożyczek udzielonych				903
Splata kredytów i pożyczek				
Odpisy z tytułu utraty wartości				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Odwrocenie wyceny godziwej odniesionej w RZiS	94			
Inne –przekwalifikowania				
Stan na koniec okresu	165	0	1 561	74 931

01.01.2016-31.12.2016	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki udzielone i należności własne
Stan na początek okresu	165		1 561	74 931
Zwiększenia	218	0	41 013	1 776
Zakup akcji				
Udzielenie pożyczek				
Kredyty i pożyczki				
Odsetki naliczone wg efektywnej stopy procentowej				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Wycena godziwa odniesiona w RZiS	218			5
Odwrocenie wyceny godziwej odniesionej w RZiS				
Rozwiązanie odpisu aktualizującego				
Objęcie akcji w zamian za aport			41 013	
Inne				1 771
Zmniejszenia	165	0	0	617
Sprzedaż akcji			0	
Splata pożyczek udzielonych				615
Splata kredytów i pożyczek				
Odpisy z tytułu utraty wartości				
Wycena bilansowa odniesiona na kapitał				
Odwrocenie wyceny godziwej odniesionej w RZiS	165			2
Inne –przekwalifikowania				
Stan na koniec okresu	218	0	42 574	76 090

Nota 16. NALEŻNOŚCI DŁUGOTERMINOWE

Należności długoterminowe	31.12.2015	31.12.2016
Należności długoterminowe, w tym:		
- należność z tyt. cesji wierzytelności z HD Minerals		1 446
Razem należności długoterminowe brutto	0	1 446
Odpis aktualizujący z tyt. wyceny w wartości godziwej		931
Razem należności długoterminowe netto	0	515

Nota 17. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej.

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Materiały na potrzeby produkcji	21 077	17 180
Pozostałe materiały		
Półprodukty i produkcja w toku	16 438	16 463
Produkty gotowe	20 286	21 044
Towary	928	770
Zapasy brutto	58 729	55 457
Odpis aktualizujący wartość zapasów	610	696
Zapasy netto w tym:	58 119	54 761
- wartość bilansowa zapasów wykazana w wartości godziwej	58 119	54 189
- wartość zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	17 766	13 390

Wartości ustanowionych zabezpieczeń na zapasach - do których tytuł prawny podlega ograniczeniom/ lub stanowi zabezpieczenie zobowiązań Grupy

Tytuł zobowiązania / ograniczenia w dysponowaniu	31.12.2015	31.12.2016
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek ZMR S.A.	13 000	13 000
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek ZM Service Sp. z o.o.	390	390
- stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek ZM Invest S.A.	4 376	
- stanowiące zabezpieczenie innych zobowiązań		
Wartości ustanowionych zabezpieczeń na zapasach ogółem	17 766	13 390
Wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie kredytów i pożyczek ogółem	57 801	38 224

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01.01.2016 - 31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	14 530	859	362	1 429	17 180
Materiały (odpisy)				67	67
Materiały netto	14 530	859	362	1 362	17 113
Półprodukty i produkcja w toku (brutto)	15 461	219	370	413	16 463
Półprodukty i produkcja w toku (odpisy)				152	152
Półprodukty i produkcja w toku (netto)	15 461	219	370	261	16 311
Produkty gotowe (brutto)	15 369	1 060	2 193	2 422	21 044
Produkty gotowe (odpisy)				465	465
Produkty gotowe (netto)	15 369	1 060	2 193	1 957	20 579
Towary (brutto)	546	22	181	21	770
Towary (odpisy)				12	12
Towary (netto)	546	22	181	9	758

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkcję w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
Stan na dzień 01.01.2015 roku	2 769	93	451	0	3 313
Zwiększenia w tym:	0	188	401	4	593
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi		188	401	4	593
- przemieszczenia					0
- inne					0
Zmniejszenia w tym:	2 752	93	451	0	3 296
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi	2 650	93	451		3 194
- wykorzystanie odpisów	102				102
- przemieszczenia					0
Stan na dzień 31.12.2015 roku	17	188	401	4	610
Stan na dzień 01.01.2016 roku	17	188	401	4	610
Zwiększenia w tym:	50	152	465	12	679
- utworzenie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi	50	152	465	12	679
- przemieszczenia					0
- inne					0
Zmniejszenia w tym:	0	188	401	4	593
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w korespondencji z pozostałymi przychodami operacyjnymi		188	401	4	593
- wykorzystanie odpisów					0
- przemieszczenia					0
Stan na dzień 31.12.2016 roku	67	152	465	12	696

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy

Grupa dokonuje oceny przydatności zapasów w sposób regularny – w okresach miesięcznych i kwartalnych. Odpis aktualizujący wartość zapasów, dokonuje się poprzez doprowadzenie wartości tych zapasów do ceny możliwej do uzyskania na dzień bilansowy, zapewniający ich upłynnienie po obniżonej wartości. Odwrócenie odpisu następuje w okresie, w którym te zapasy sprzedano, zużyto jako przetworzony surowiec w procesie produkcji lub w przypadku braku wymienionych wcześniej możliwości zełomowano, z uwagi na nieprzydatność technologiczną lub zmianę potrzeb klientów.

NOTA 17 a. UMOWY O USŁUGI BUDOWLANE

Umowy o usługę budowlaną za okres od - 01.01.2015 - 31.12.2015 roku

Wyszczególnienie umów	Kwota przychodów z umowy początkowo ustalona w umowie	Zmiany	łącznie kwota przychodów z umowy	Koszty umowy poniesione do dnia bilansowego	Koszty pozostające do realizacji umowy	Szacunkowe łączne koszty umowy	Szacunkowe zyski	Stan zaawansowania na dzień bilansowy	Kwota otrzymanych zaliczek
Wykonanie układu rurek chłodzących KRS1NLK	44	0	44	27	11	38	6	70%	
Wykonanie układu rurek chłodzących KRS3K+siatka	11		11	7	3	10	1	68%	
Modernizacja układu sterowania i hydrauliki siłowej prasy hydraulicznej typu HORN EP1250/52	1 071		1 071	582	214	796	275	73%	
Remont kruszarki palcowej wydział P-2	3		3	0	2	2	1	11%	
Modernizacja mieszarki na lini nr 1	105		105	5	77	82	23	6%	
RAZEM	1 234	0	1 234	621	307	928	306		

Umowy o usługę budowlaną za okres od - 01.01.2016 - 31.12.2016 roku

Na 31.12.2016 r. nie wystąpiły zlecenia niezakończone niefakturowane, w związku z tym nie dokonywano wyceny zleceń w toku realizacji.

Nota 18. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Należności handlowe	63 963	66 277
- od jednostek powiązanych	6 928	15 305
- od pozostałych jednostek	57 035	50 972
Odpisy aktualizujące	2 526	640
Należności handlowe brutto	66 489	66 917

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj termin płatności od 45 do 90 dni. Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym odbiorcom. Dzięki temu, w ocenie kierownictwa jednostek wchodzących w skład Grupy nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym, utworzonym na należności handlowe o podwyższonym stopniu ryzyka ich nieściągalności.

Na 31 grudnia 2016 roku zmiany odpisu aktualizującego należności handlowe były następujące:

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych:

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Jednostki powiązane		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	1	1
Zwiększenia, w tym:	1	0
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	1	
- dowiezanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
Zmniejszenia w tym:	1	1
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	1	
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności		1
- zakończenie postępowań		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych od jednostek powiązanych na koniec okresu	1	0
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	1 978	2 525
Zwiększenia, w tym:	989	449
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	989	449
- dowiezanie odpisów w związku z umorzeniem układu		
Zmniejszenia w tym:	442	2 334
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	345	1 835
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	97	499
- zakończenie postępowań		
- zbycie jednostek zależnych	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych od jednostek pozostałych na koniec okresu	2 525	640
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	2 526	640

Należności handlowe dochodzone przez Grupę w drodze postępowań upadłościowych i egzekucyjnych na dzień 31.12.2016 r. wyniosły łącznie 43 tys. zł., a na 31.12.2015 r. wyniosły łącznie 891 tys. zł. Należności te w momencie kiedy powstaje ryzyko nieściągalności zostają w 100% objęte odpisem aktualizującym.

Nota 18a. NALEŻNOŚCI HANDLOWE - struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane,				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015	63 963	52 625	9 254	870	529	648	37
Wobec jednostek powiązanych netto	6 928	6 928	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	1	0	0	0	1	0	0
Wobec jednostek pozostałych netto	57 035	45 697	9 254	870	529	648	37
odpisy aktualizujące	2 525	151	7	21	43	433	1 870
31.12.2016	66 277	58 601	5 274	729	1 454	63	156
Wobec jednostek powiązanych netto	15 305	15 305	0	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	0						
Wobec jednostek pozostałych netto	50 972	43 296	5 274	729	1 454	63	156
odpisy aktualizujące	640	26	0	3	25	199	387

Nota 19. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Pozostałe należności, w tym:	5 523	4 298
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych		
	361	203
- z tytułu ceł	0	0
- z tytułu ubezpieczeń	0	0
- zaliczki na dostawy	165	156
- z tytułu zawartego porozumienia z Minermetem	3 269	0
- z tytułu zbycia akcji	0	0
- z tytułu rozliczenia dotacji	14	0
- z tytułu zbycia aktywów finansowych (udziałów w XR Ropczyce)	1 285	1 060
- z tytułu zbycia aktywów finansowych ZMR Nieruchomości na rzecz osoby fizycznej		6
- z tytułu cesji wierzytelności z HD Minerals	0	1 237
z tyt. zrealizowanych dostaw (niefakturowane)		1 593
- inne	429	43
Odpisy aktualizujące	550	
Pozostałe należności brutto	6 073	4 298

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Pozostałe należności, w tym:	5 523	4 298
od jednostek powiązanych		
od pozostałych jednostek	5 523	4 298
Odpisy aktualizujące	550	
Pozostałe należności brutto	6 073	4 298

Nie wystąpiły pozostałe należności skierowane na drogę postępowania sądowego.

Nota 19a. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI - struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane,				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015	5 523	4 282					1 241
Wobec jednostek powiązanych netto	0						
odpisy aktualizujące							
Wobec jednostek pozostałych netto	5 523	4 282					1 241
odpisy aktualizujące	550	550					
31.12.2016	4 298	3 591	0	0	0	707	0
Wobec jednostek powiązanych netto	0	0					
odpisy aktualizujące							
Wobec jednostek pozostałych netto	4 298	3 591				707	
odpisy aktualizujące	0	0					

Nota 20. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
- ubezpieczenia majątkowe	91	98
- ubezpieczenia OC ogólne, pracodawcy, za produkt	102	115
- ubezpieczenia samochodów-OC, AC, NNW	31	32
- ubezpieczenie utraty zysku	21	21
- prenumeraty	15	17
- licencje i oprogramowania komputerowe		
- szkolenia	1	
- koszty reklamy	2	2
- koszty nabycia wierzycielności		
- remonty	35	47
- roczny abonament	55	32
- gwarancja ubezpieczeniowa		
- koszty prac rozwojowych	3 544	3 544
- produkcja wyrobów glinokrzemianowych		
- projekt linii technologicznej do produkcji króćców		
- plan połączenia Spółek ZMR+ZMS		34
- koszt prowizji rozliczany w czasie	16	4
- koszt audytu	5	5
- koszty emisji akcji serii E		251
- pozostałe rozliczenia międzyokresowe	6	15
Czynne rozliczenia międzyokresowe kosztów:	3 924	4 217

Nota 21. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	4 980	5 356
Kasa	2	13
BGŻ S.A. O/Mielec	0	0
PKO Bank Polski	2 825	4 181
PBS	304	395
ING BANK ŚLĄSKI	1 166	759
Biuro Maklerskie BZ WBK	8	7
BGK	675	1
Inne środki pieniężne:	515	169
Środki pieniężne w drodze		
Lokaty overnight	515	169
Lokaty krótkoterminowe o terminie realizacji do 3 m-cy	0	0
Naliczone odsetki od lokat krótkoterminowych o okresie realizacji do 3 m-cy		
Inne aktywa pieniężne:		
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej		
Razem	5 495	5 525

Nadwyżki środków pieniężnych w banku są oprocentowane według wynegocjowanych umowie z Bankiem stóp procentowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na okres od 1-ego dnia do 1-ego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółek na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2016 roku wynosi 5 525 tysięcy PLN (na 31 grudnia 2015 roku: 5 495 tysięcy PLN).

Nota 22. KAPITAŁ ZAKŁADOWY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Liczba akcji	4 605 980	7 012 634
Wartość nominalna akcji	2,5	2,5
Kapitał zakładowy	11 515	17 532

Kapitał zakładowy – struktura

Seria/emisja rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość jednostkowa (w PLN)	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej (w PLN)	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
Seria A / zwykła na okaziciela		1 368 660	2,5	3 421 650	fund. założycielski i fund. przedsiębiorstwa (akcje objęte i opłacone przez Skarb Państwa)	21-06-1996
Seria B / zwykła na okaziciela		2 737 320	2,5	6 843 300	kapitał rezerwowy	01-01-1996
Seria C / zwykła na okaziciela		500 000	2,5	1 250 000	gotówka (publiczna emisja akcji)	01-01-1997
Seria D / nieuprzywilejowane na okaziciela		460 137	2,5	1 150 343	gotówka (subskrypcja prywatna)	30-09-2016
Seria E / zwykła na okaziciela		1 946 517	2,5	4 866 293	wkład niepieniężny w postaci akcji ZM Invest S.A.	23-12-2016
RAZEM:		7 012 634	2,5	17 531 585		

Kapitał zakładowy jednostki dominującej – struktura cd.

Akcjonariusz	Liczba akcji	% kapitału akcyjnego	Liczba głosów na WZ	Udział w ogólnej liczbie głosów na WZ	Ogólna liczba głosów w Spółce ^{a)}
ZM INVEST S.A.	2 406 586	34,32%	0 ^{b)}	0,00%	34,32%
Józef Siwiec	1 240 608	17,69%	1 240 608	27,11%	17,69%
Interminex Handelsgesellschaft m.b.H	640 385	9,13%	640 385	13,99%	9,13%
Marian Darłak	469 953	6,70%	469 953	10,27%	6,70%
ZM ROPCZYCE S.A. (akcje własne)	25 146	0,36%	0	0,00%	0,36%
Pozostali	2 229 956	31,80%	2225672 ^{b)}	48,63%	31,80%
Razem	7 012 634	100,00%	4 576 618	100%	100,00%

- a) - ogólna liczba głosów w Spółce oznacza – stosownie do definicji przewidzianej w Ustawie o Ofercie Publicznej – sumę głosów przypadających na wszystkie akcje Spółki. Bez znaczenia pozostaje przy tym to, czy głosy te mogą być faktycznie wykonywane, czy też istnieją jakiegokolwiek ograniczenia w zakresie ich wykonywania.
- b) - z uwagi na naruszenie obowiązków związanych ze znacznymi pakietami akcji spółek publicznych wynikających z Ustawy o Ofercie Publicznej, akcjonariusz Spółki – ZM Invest S.A. z siedzibą w Ropczycach – utracił możliwość wykonywania prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji Spółki; powyższą okoliczność Zarząd Spółki ustalił w oparciu o opinię prawną sporządzoną przez uznanych ekspertów z zakresu prawa rynku kapitałowego; dodatkowo, o ocenie Spółki również jedna z osób fizycznych będąca akcjonariuszem Spółki – z analogicznych powodów – utraciła możliwość wykonywania prawa głosu ze wszystkich posiadanych akcji Spółki (akcje posiadane przez tego akcjonariusza zostały uwzględnione w rubryce „Pozostali”). W dniu 13 października 2016 roku Emitent wystąpił do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, z powództwem o ustalenie, że dwóch akcjonariuszy Spółki, w tym m. in. ZM Invest nie może wykonywać prawa głosu z akcji Spółki.

Zmiana stanu kapitału zakładowego jednostki dominującej

Wyszczególnienie	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
Kapitał na początek okresu	11 515	11 515
Zwiększenia, z tytułu:	0	6 017
- emisja akcji - seria D*		1 151
- emisja akcji - seria E**		4 866
Zmniejszenia, z tytułu	0	0
Kapitał na koniec okresu	11 515	17 532

***Emisja akcji serii D**

Na podstawie uchwały nr 2 Zarządu jednostki dominującej z 26 sierpnia 2016 roku w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Spółki w granicach kapitału docelowego o kwotę 1.150.342,50 zł w drodze emisji 460.137 akcji Spółki na okaziciela serii D o wartości nominalnej 2,50 zł każda akcja (oferowanej w ramach subskrypcji prywatnej) jednostka dominująca dokonała podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 1.150.342,50 zł poprzez emisję 460.137 nieuprzywilejowanych akcji na okaziciela serii D o wartości nominalnej 2,50 zł i wartości emisyjnej 21,07 zł każda akcja.

Akcje serii D w liczbie 460.137 o wartości nominalnej 2,50 zł i wartości emisyjnej 21,07 zł (każda akcja) zostały objęte na podstawie umowy objęcia akcji z dnia 26 sierpnia 2016 roku, zawartej z Interminex Handelsgesellschaft m.b.H z siedzibą w Wiedniu.

Akcje serii D zostały w całości pokryte wkładem pieniężnym o łącznej wysokości 9.695.086 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego o akcje serii D zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców KRS w dniu 30 września 2016 roku.

****Emisja akcji serii E**

Na podstawie uchwały nr 4 Zarządu jednostki dominującej z dnia 26 sierpnia 2016 roku, zmienionej uchwałą nr 2 z dnia 16 listopada 2016 roku, jednostka dominująca dokonała podwyższenia kapitału zakładowego w drodze emisji 1.946.517 (jeden milion dziewięćset czterdzieści sześć tysięcy pięćset siedemnaście) nowych akcji spółki na okaziciela serii E, o wartości nominalnej 2,50 zł i wartości emisyjnej 21,07 zł każda akcja.

Akcje serii E w liczbie 1.946.517 zostały objęte na podstawie umów objęcia akcji serii E w ramach I. terminu obejmowania akcji serii E (tj. w terminie 16 listopada 2016 roku - 28 listopada 2016 roku, włącznie), w zamian za wkład niepieniężny w postaci akcji ZM Invest S.A. z siedzibą w Ropczycach. W ramach I. terminu obejmowania akcji Spółki serii E, zostało objętych łącznie 1.946.517 akcji Spółki serii E, o wartości nominalnej 4.866.292,50 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego o akcje serii E zostało zarejestrowane w rejestrze przedsiębiorców KRS w dniu 23 grudnia 2016.

Akcjom serii A, B, C, D i E przypada jeden głos na akcję. Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane co do dywidendy oraz zwrotu z kapitału.

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 2,50 PLN i zostały w pełni opłacone.

Zgodnie z Art.9a. Statutu jednostki dominującej Zarząd Spółki został uprawniony do podwyższania kapitału zakładowego Spółki przez emisję nowych akcji o łącznej wartości nominalnej nie większej niż 8.636.212,50 zł (osiem milionów sześćset trzydzieści sześć tysięcy dwieście dwanaście złotych pięćdziesiąt groszy), w drodze jednego lub kilku kolejnych podwyższeń kapitału zakładowego w granicach określonych powyżej (kapitał docelowy), poprzez emisję akcji zwykłych na okaziciela kolejnych serii o wartości nominalnej 2,50 zł (dwa złote pięćdziesiąt groszy) każda, w liczbie nie większej niż 3.454.485 szt.

Upoważnienie Zarządu jednostki dominującej do podwyższania kapitału zakładowego oraz do emitowania nowych akcji w ramach kapitału docelowego wygasa z upływem 3 lat od dnia wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego zmiany statutu przewidującej niniejszy kapitał docelowy. tj. z upływem 3 lat liczonych od dnia 19.03.2014 roku.

Poprzez emisję Serii D i Serii E ZMR S.A. wyemitowała łącznie 2 406 654 sztuk akcji za cenę 6 016 635 zł. Po dokonaniu szczegółowej analizy aktualnych potrzeb finansowych i inwestycyjnych jednostka dominująca zrezygnowała z podejmowania działań zmierzających do zawarcia umów objęcia pozostałych możliwych do wyemitowania akcji (na podstawie uchwały Zarządu ZMR S.A. z dnia 26 sierpnia 2016 r. zmienionej w dniu 16 listopada 2016 r).

W uzupełnieniu informacji dotyczących zmiany stanu kapitału zakładowego jednostki dominującej, Grupa niniejszym wyjaśnia, że jednostka dominująca dołożyła wszelkich starań, aby prawidłowo przeprowadzić procedurę podwyższenia kapitału zakładowego o akcje serii D i E, tj. aby właściwe organy podjęły wymagane przepisami prawa uchwały.

W tym kontekście wskazać jednak należy, że w sprawach związanych z podwyższeniem kapitału o akcje serii D i E i ich rejestracją toczą się następujące postępowania i sprawy:

1. Postępowania dotyczące podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej w ramach kapitału docelowego w drodze emisji akcji Serii D i Serii E

a) Postępowanie z wniosku akcjonariusza Spółki - firmy ZM Invest S.A., złożonego do Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, o zabezpieczenie, przed wszczęciem postępowania, roszczeń o stwierdzenie nieważności oraz uchylenie uchwał Zarządu ZMR S.A. z dnia 26 sierpnia 2016 roku, tj. m.in. uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej w granicach kapitału docelowego w drodze emisji akcji serii D oraz uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej w granicach kapitału docelowego w drodze emisji akcji serii E.

W dniu 26 września 2016 roku Sąd Okręgowy w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy wydał postanowienie o oddaleniu wniosku ZM Invest S.A. jako bezzasadnego; w treści uzasadnienia postanowienia sąd stwierdził, iż Zarząd ZMR S.A. przyjmując dnia 26 sierpnia 2016 roku skarżone uchwały działał jak najbardziej w ramach swoich kompetencji.

Zażalenie ZM Invest S.A. na ww. postanowienie Sądu Okręgowego zostało oddalone postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 18 stycznia 2017 roku, co oznacza iż postępowanie zostało prawomocnie zakończone.

b) Postępowanie z analogicznego przedmiotowo wniosku akcjonariusza Spółki - firmy ZM Invest S.A., złożonego do Sądu Okręgowego, III Wydział Cywilny, o zabezpieczenie, przed wszczęciem postępowania, roszczeń o stwierdzenie nieważności oraz uchylenie uchwał Zarządu ZMR S.A. z dnia 26 sierpnia 2016 roku, tj. m.in. uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej w granicach kapitału docelowego w drodze emisji akcji

serii D oraz uchwały w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej w granicach kapitału docelowego w drodze emisji akcji serii E.

Wniosek ten, zgodnie z właściwością rzeczową, został przekazany do XVI Wydziału Gospodarczego, który w dniu 9 listopada 2016 roku wydał postanowienie o oddaleniu wniosku ZM Invest S.A. jako bezzasadnego. W treści uzasadnienia postanowienia sąd stwierdził, iż Zarząd ZMR S.A. przyjmując dnia 26 sierpnia 2016 roku skarżone uchwały działał jak najbardziej w ramach swoich kompetencji. Postanowienie nie jest prawomocne.

2. Postępowania dotyczące rejestracji w KRS podwyższenia kapitału zakładowego jednostki dominującej o akcje Serii D i Serii E

a) Podwyższenie kapitału zakładowego o akcje serii D zostało zarejestrowane przez sąd w dniu 30 września 2016 roku.

Pomimo zarejestrowania przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego o akcje serii D - w dniu 11 października 2016 roku do Sądu wpłynęły dwie skargi na postanowienia, złożone przez akcjonariuszy Spółki, tj. ZM Invest S.A. oraz jedną osobę fizyczną. Po rozpoznaniu przedmiotowych skarg, postanowieniami z dnia 28 października 2016 roku sąd rejestrowy odmówił dopuszczenia ww. akcjonariuszy do udziału w sprawie oraz odrzucił złożone przez nich skargi. Postanowienia z dnia 28 października 2016 roku zostały następnie zaskarżone zażaleniami wniesionymi do Sądu Okręgowego w Warszawie. Zażalenia nie zostały jeszcze przekazane do sądu odwoławczego. Jednostka dominująca złożyła odpowiedzi na ww. zażalenia, w których wniosła o ich oddalenie w całości.

b) Podwyższenie kapitału zakładowego o akcje serii E zostało zarejestrowane przez sąd w dniu 23 grudnia 2016 roku. Pomimo zarejestrowania przez sąd podwyższenia kapitału zakładowego o akcje serii E - w dniu 29 grudnia 2016 roku akcjonariusz ZM Invest zaskarżył ww. postanowienie. Po rozpoznaniu przedmiotowej skargi, postanowieniem z dnia 13 stycznia 2017 roku sąd rejestrowy odmówił dopuszczenia ww. akcjonariusza do udziału w sprawie oraz odrzucił złożoną przez niego skargę. Postanowienie z dnia 13 stycznia 2017 roku zostało przez ZM Invest zaskarżone zażaleniem. Jednostka dominująca złożyła odpowiedź na ww. zażalenie, w której wniosła o jego oddalenie w całości. Zażalenie nie zostało jeszcze przekazane do sądu odwoławczego.

3. Pozew ZM Invest S.A. przeciwko jednostce dominującej o stwierdzenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwał Zarządu ZMR S.A. z dnia 26.08.2016 roku dotyczących uchwał o podwyższeniu kapitału zakładowego o akcje serii D i E

Jednostka dominująca w dniu 7 grudnia 2016 roku otrzymała z Sądu Okręgowego w Warszawie, XVI Wydział Gospodarczy, odpis wniesionego przez akcjonariusza Spółki – spółkę pod firmą ZM Invest S.A. z siedzibą w Ropczycach pozwu o uchylenie ewentualnie stwierdzenie nieważności uchwał Zarządu ZMR S.A. z dnia 26 sierpnia 2016 roku (dotyczących uchwał o podwyższeniu kapitału zakładowego o akcje serii D i E). Jednostka dominująca nie zgadza się z zarzutami oraz argumentami przedstawionymi w pozwie, uznając je za oczywiście bezzasadne, w związku z czym w dniu 28 grudnia 2016 roku złożyła odpowiedź na pozew, w której wniosła o oddalenie powództwa ZM Invest S.A. w całości. Termin rozprawy nie został wyznaczony.

Nota 23. AKCJE WŁASNE (JEDNOSTKA DOMINUJĄCA)

Wartość akcji własnych (w tys. zł)	31.12.2015	31.12.2016
Stan na początek okresu	-805	-805
zakupione w ciągu okresu		
zmniejszenie z tytułu realizacji opcji na akcje		
inne zmiany - umorzenie		
Stan na koniec okresu	-805	-805

Posiadane przez jednostkę dominującą (dalej: ZMR S.A., Spółka) akcje własne zostały nabyte w okresie od dnia 22 listopada 2007 roku do dnia 31 grudnia 2008 roku - w ramach skupu akcji własnych celem umorzenia (umorzenie dobrowolne).

Uchwałą nr 19 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia jednostki dominującej z dnia 10 kwietnia 2015 roku dokonano umorzenia 25 146 sztuk akcji zwykłych na okaziciela serii A, o wartości nominalnej po 2,50 każda tj. akcji o łącznej wartości nominalnej 62 865 zł. Ujemna różnica pomiędzy wartością nominalną akcji własnych a ceną ich nabycia w kwocie 743 087,84 zł, wg postanowień Uchwały winna zostać ujęta jako zmniejszenie kapitału zapasowego jednostki dominującej. Uchwała wywołuje skutki prawne z chwilą zarejestrowania przez właściwy Sąd Rejonowy Wydział Krajowego Rejestru Sądowego.

Uchwałą nr 16 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia jednostki dominującej z 12 kwietnia 2016r. dokonano uzupełnienia uchwały z 10 kwietnia 2015r., w celu uporządkowania statusu prawnego akcji własnych nabytych w celu umorzenia, a posiadanych przez ZMR S.A..

Z uwagi na fakt, że z dniem 12.10.2016 roku upłynął 6-miesięczny termin do zgłoszenia Uchwały o obniżeniu kapitału zakładowego do KRS (wynikający z art. 455 § 5 k.s.h., liczony od dnia 12 kwietnia 2016 roku), procedura obniżenia kapitału zakładowego prowadzona na podstawie uchwały nr 16 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 12 kwietnia 2016r. nie może być kontynuowana. W związku z powyższym, Zarząd jednostki dominującej zamierza podjąć kroki zmierzające do ponownego przeprowadzenia procedury obniżenia kapitału zakładowego (w tym podjęcia stosownych uchwał przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy).

Nota 24. KAPITAŁ ZAPASOWY, Z AKTUALIZACJI WYCENY, REZERWOWY (SKONSOLIDOWANY)

	31.12.2015	31.12.2016
Kapitał zapasowy	116 636	168 513
Kapitał z aktualizacji wyceny	96 094	96 094
Pozostały kapitał rezerwowy	0	0
RAZEM	212 730	264 607

Zmiana stanu pozostałych kapitałów skonsolidowanych

Wyszczególnienie	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Kapitał rezerwowy	Razem
01.01.2015	104 355	99 631	7	203 993
Zwiększenia w okresie	12 323	221	0	12 544
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Podział zysku netto	8 558			8 558
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				0
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych		221		221
Nadwyżka z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych	3 758			3 758
Przeniesienie kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy	7			7
Zmniejszenia w okresie	42	3 758	7	3 807
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Podział/ pokrycie zysku/straty netto				0
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				0
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych				0
Przeniesienie kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy			7	7
Podział zysku netto	42			42
Nadwyżka z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych odniesiona na kapitał zapasowy		3 758		3 758
31.12.2015	116 636	96 094	0	212 730
01.01.2016	116 636	96 094		212 730
Zwiększenia w okresie	52 312	0	0	52 312
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				0
Emisja akcji (nadwyżka ceny emisyjnej ponad wartość nominalną)	44 691			44 691
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Podział zysku netto	7 621			7 621
Element kapitałowy programu motywacyjnego dla pracowników				0
Nadwyżka z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych				0
Zwiększenie kapitału o rozwiązana rezerwę z tyt. przeszacowania środków trwałych				0
Przeniesienie kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy				0
Zmniejszenia w okresie	435	0	0	435
Wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Wynik z tytułu zabezpieczeń przepływów pieniężnych				0
Podatek odroczone z tyt. powyższej korekty				0
Zmiana kapitałów z tytułu zbycia spółki zależnej				0
Przeniesienie kapitału rezerwowego na kapitał zapasowy				0
Podział zysku netto				0
Koszty emisji akcji	435			435
Nadwyżka z przeszacowania rzeczowych aktywów trwałych odniesiona na kapitał zapasowy				0
31.12.2016	168 513	96 094	0	264 607

Nota 25. ZYSKI/ STRATY AKTUARIALNE I ZYSKI ZATRZYMANE (skonsolidowane)

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Straty aktuarialne (z uwzględnieniem podatku odroczonego)	-250	-680
Kwoty zawarte w pozycji niepodzielony wynik (zysk) niepodlegające wypłacie w formie dywidendy	-9 115	-7 808
Zysk (strata) netto bieżącego okresu	13 151	25 029

Nota 26. KREDYTY I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Kredyty rachunku bieżącym	26 188	6 946
Kredyty bankowe	41 138	45 502
Pożyczki bankowe		
Faktoring	3 840	
Suma kredytów i faktoringu, w tym:	71 166	52 448
- długoterminowe	36 413	36 757
- krótkoterminowe	34 753	15 691

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Kredyty, pożyczki i faktoring krótkoterminowe	34 753	15 691
Kredyty, pożyczki i faktoring długoterminowe	36 413	36 757
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	31 967	34 362
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	4 104	2 395
- płatne powyżej 5 lat	342	
Kredyty i pożyczki razem	71 166	52 448

Kredyty i pożyczki, stan na 31.12.2015 r.

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	450	450	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2017	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka kaucyjna do kw. 6.000 + hipoteka kaucyjna do kw 31 500+ cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + zastaw na zapasach wyrobów na kw 7 000
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny	23 550	22 045	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2017	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	Kredyt w rachunku bieżącym	4 000	1 907	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2017	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt inwestycyjny	5 300	2 555	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	30.06.2018	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka do kw 7 950 + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych 12 118 + zastaw na cesja praw z polisy
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt w rachunku bieżącym	5 840	2 765	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	18.02.2016	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 5 063 + hipoteka umowna do kw. 5 063 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt w rachunku bieżącym	5 000	830	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	18.03.2016	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 7 500 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt obrotowy	14 370	10 606	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	25.02.2021	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 15 000 + hipoteka umowna do kw. 15 000 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
ING Bank Śląski	kredyt w rachunku bieżącym (umowa wieloproduktowa)	25 000	19 653	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	11.03.2017	hipoteka umowna do kwoty 22 000 + hipoteka umowna łączna do kw. 11 000 + hipoteka umowna do kw. 18 760 + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych do kw. 3 444 + zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 6 000 + cesja z umowy faktoringu ING CF + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski	kredyt obrotowy (umowa wieloproduktowa)	1 250 EUR	0	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	11.03.2017	j.w.
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt rewolwingowy	700	0	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	11.03.2016	przewłaszczenie środków trwałych wg. polisy 806 + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego + weksel własny
PKO Bank Polski S.A.	kredyt wielocelowy	2 500	1 844	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	08.05.2016	zastaw rejestrowy na formach wraz z przelewem wierzytelności z umowy ubezpieczenia w kw. 6 717 + weksel własny in blanco + klauzula potrącenia środków z wszystkich rachunków kredytobiorcy
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt obrotowy w rachunku kredytowym	4 660	4 671	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	28.12.2018	przewłaszczenie środków trwałych stanowiących własność kredytobiorcy w kw.3 861 + przewłaszczenie zapasów (materiałów) o wartości nie niższej niż kw.390 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + weksel in blanco + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego
ING Bank Śląski	faktoring odwrócony (umowa wieloproduktowa)	7 000	190	stawka depozytów zależna od okresu finansowania + marża wynegocjowana z bankiem	11.03.2017	w ramach istniejących zabezpieczeń
ING Commercial Finance Polska S.A.	faktoring	15 000	3 650	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	09 03 2016	dwa weksle własne in blanco + pełnomocnictwo do rachunku + cesja z polisy KUKE
RAZEM			71 166			

Kredyty i pożyczki, stan na 31.12.2016

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy odnawialny (w ramach LKW)	15 450	15 299	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2019	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka kaucyjna do kw. 6.000 + hipoteka kaucyjna do kw 31 500+ cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + zastaw na zapasach wyrobów na kw 7 000 +zastaw rejestrowy na zbiorze rzeczy ruchomych o wartości nie niżej niż 8 000
PKO Bank Polski S.A.	kredyt obrotowy nieodnawialny (w ramach LKW)	8 550	6 339	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2019	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt w rachunku bieżącym (w ramach LKW)	4 000	768	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	15.09.2019	j.w.
PKO Bank Polski S.A.	kredyt inwestycyjny	5 300	1 639	WIBOR 1M +marża wynegocjowana z bankiem	30.06.2018	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka do kw 7 950 + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych 12 118 + zastaw na cesja praw z polisy
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyt w rachunku bieżącym	4 230	259	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	15.10.2017	pełnomocnictwo do dysponowania rachunkiem + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 5 063 + hipoteka umowna do kw. 5 063 +cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt w rachunku bieżącym	5 000	22	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	17.03.2017	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna do kw. 7 500 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
Bank Gospodarstwa Krajowego	kredyto obrotowy	14 370	8 593	WIBOR 3M + marża wynegocjowana z bankiem	25.02.2021	pełnomocnictwo do rachunku + weksel własny in blanco + hipoteka umowna na nieruchomościach spółki ZMN do kw. 15 000 + hipoteka umowna na nieruchomościach spółki ZMN do kw. 15 000 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej
ING Bank Śląski	kredyt w rachunku bieżącym (umowa wieloproduktowa)	16 000	4 664	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	12.03.2019	dwie hipoteki umowne do kwoty 11 000 + hipoteka umowna do kw. 18 760 +weksel własny in blanco + zastaw rejestrowy na aktywach trwałych do kw. 3 444 + zastaw rejestrowy na zapasach na kw. 6 000 + cesja z umowy faktoringu ING CF + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej

Nazwa banku	Rodzaj kredytu	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
ING Bank Śląski	kredyt obrotowy (umowa wieloproduktowa)	1 250 EUR	0	EURIBOR/ 1M + marża wynegocjowana z bankiem	12.03.2019	j.w.
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt rewolwingowy	700	0	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	10.03.2017	przewłaszczenie środków trwałych wg polisy 806 + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego + weksel własny + cesja z polisy ubezpieczeniowej
PKO Bank Polski S.A.	kredyt wielocelowy	2 500	2 044	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	08.05.2017	hipoteka umowna do kw. 4 250 ustanowiona na prawie własności lokalu użytkowego nr 1 + przelew wierzytelności pieniężnej ubezpieczenia + weksel własny in blanco + klauzula potrącenia środków ze wszystkich rachunków
Podkarpacki Bank Spółdzielczy	kredyt obrotowy w rachunku kredytowym	4 660	4 414	WIBOR 1M + wynegocjowana marża	28.12.2018	przewłaszczenie środków trwałych stanowiących własność kredytobiorcy w kw. 3 861 + przewłaszczenie zapasów (materiałów) o wartości nie niższej niż kw. 390 + cesja praw z polisy ubezpieczeniowej + weksel in blanco + pełnomocnictwo do rachunku bieżącego
ING Bank Śląski	faktoring odwrócony (umowa wieloproduktowa)	4 000	0	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	12.03.2019	w ramach istniejących zabezpieczeń
ING Bank Śląski	kredyt w rachunku (umowa wieloproduktowa)	10 000	8 407	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	12.03.2019	w ramach istniejących zabezpieczeń
ING Commercial Finance Polska S.A.	faktoring	10 000	0	WIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem, EURIBOR/LIBOR 1M + marża wynegocjowana z bankiem	07.03.2017	dwa weksle własne in blanco + pełnomocnictwo do rachunku + cesja z polisy KUKE
RAZEM			52 448			

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2016	
	wartość w walucie	wartość w PLN	wartość w walucie	wartość w PLN
PLN		67 575		52 448
EUR	702	2 989		
USD	154	602		
GBP				
CHF				
Kredyty i pożyczki razem	x	71 166	x	52 448

Nota 27. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE I POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	2 016	1 327
- długoterminowe	1 217	619
- krótkoterminowe	799	708
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	16 863	17 584
- wyemitowane obligacje	16 863	17 584
Razem	18 879	18 911

*W dniu 16 maja 2014 roku jednostka dominująca zakończyła subskrypcję niezabezpieczonych obligacji o wartości 4 mln euro. Oprocentowanie obligacji wynosi EURIBOR plus 3 pkt. proc., z terminem wykupu papierów na 15 maja 2019 roku. Celem emisji było pozyskanie środków głównie na refinansowanie oraz finansowanie inwestycji oraz dywersyfikacja źródeł finansowania. Papiery dłużne zostały objęte przez Fundusze Inwestycyjne i od 22 lipca 2014 roku są one notowane na rynku Catalyst.

Emisja dłużnych papierów wartościowych

Typ transakcji	Kwota nominalna 1 obligacji (EUR/szt.)	Ilość (szt.)	Wartość nominalna (w EUR)	Data wykupu
Obligacje serii A (na okaziciela)	100	40 000 szt.	4 000 000	15.05.2019

Pochodne instrumenty finansowe i inne zobowiązania długoterminowe - struktura zapadalności

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Pochodne instrumenty finansowe	2 016	1 327
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat	1 906	1 327
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	110	
- płatne powyżej 5 lat		
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	16 863	17 584
- płatne powyżej 1 roku do 3 lat		17 584
- płatne powyżej 3 lat do 5 lat	16 863	
- płatne powyżej 5 lat		
Razem	18 879	18 911

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	2 016	1 327
- zobowiązania z tyt. opcji (ugoda)		
- wycena transakcji typu forward	24	
- wycena transakcji typu IRS	1 992	1 327
Pozostałe zobowiązania długoterminowe, w tym:	17 046	17 696
- wyemitowane obligacje	17 046	17 696
Odpis aktualizujący z tytułu wyceny w zamortyzowanym koszcie	-183	-112
Razem zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 879	18 911

Typ transakcji	Data zawarcia	Czas transakcji	Waluta	Kurs wykonania /przedział/	Kwota bazowa (w tys.)	Wartość godziwa (w tys. zł)
Wg stanu na dzień 31.12.2015						2 016
PKO BP S.A.						
Transakcja IRS	22.10.2013	31.10.2018	PLN		30 000	1 882
BGK						
Transakcja IRS	04.07.2015	15.05.2019	EUR		500	58
Transakcja IRS	14.08.2015	15.05.2019	EUR		500	46
Transakcja IRS	26.10.2015	15.05.2019	EUR		500	6
Forward-sprzedaż	II-IV kw. 2015	I kw. 2016 - IV kw. 2016	EUR		900	24
Wg stanu na dzień 31.12.2016						1 327
PKO BP S.A.						
Transakcja IRS	22.10.2013	31.10.2018	PLN		30 000	1 167
Transakcja IRS	16.11.2015	15.05.2019	EUR		500	18
Transakcja IRS	22.01.2016	15.05.2019	EUR		500	6
Transakcja IRS	29.02.2016	15.05.2019	EUR		500	3
BGK						
Transakcja IRS	04.07.2015	15.05.2019	EUR		500	57
Transakcja IRS	14.08.2015	15.05.2019	EUR		500	48
Transakcja IRS	26.10.2015	15.05.2019	EUR		500	23
Transakcja IRS	01.02.2016	15.05.2019	EUR		250	5

Nota 28. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU DOSTAW I USŁUG ORAZ POZOSTAŁE

Zobowiązania handlowe

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Zobowiązania handlowe	27 283	25 453
Wobec jednostek powiązanych	493	1 419
Wobec jednostek pozostałych	26 790	24 034

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015	27 283	25 428	1 719	4	0	39	93
Wobec jednostek powiązanych	493	493					
Wobec jednostek pozostałych	26 790	24 935	1 719	4	0	39	93
31.12.2016	25 453	22 875	2 511	1	0	0	66
Wobec jednostek powiązanych	1 419	1 419					
Wobec jednostek pozostałych	24 034	21 456	2 511	1	0	0	66

Nota 29. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	1 910	3 527
Podatek VAT	89	1 613
Podatek zryczałtowany u źródła	6	3
Podatek dochodowy od osób fizycznych	319	343
Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	1 479	1 525
Opłaty celne	7	22
Akcyza		11
Pozostałe	10	10
Pozostałe zobowiązania	4 300	2 835
Zobowiązania wobec pracowników z tytułu wynagrodzeń	1 190	1 282
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		
Zobowiązania wobec wspólnego przedsięwzięcia		
Zobowiązania z tytułu opłacenia udziałów	1 284	1 061
Zobowiązanie z tytułu umowy cesji wierzytelności	905	0
Inne zobowiązania, w tym:	921	492
Fundusze specjalne	24	16
Zobowiązania finansowe -factoring	190	0
Razem inne zobowiązania	6 210	6 362

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	60 – 90 dni	90 – 180 dni	180 – 360 dni	>360 dni
31.12.2015	6 210	6 210	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	1 284	1 284					
Wobec jednostek pozostałych	4 926	4 926					
31.12.2016	6 362	6 362	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	1 061	1 061					
Wobec jednostek pozostałych	5 301	5 301					

Nota 30. FUNDUSZE SPECJALNE - ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Spółki w Grupie Kapitałowej tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego /kwot uzgodnionych ze związkami zawodowymi/, bądź też dodatkowego odpisu z zysku (za zgodą właściwych organów). Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej w Spółkach, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała należności Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę należności, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Środki trwałe wniesione do Funduszu		
Pożyczki udzielone pracownikom	336	-333
Należność z tyt. nie spłaconego mieszk. zakł.	1	1
Środki pieniężne	350	304
Zobowiązania z tytułu Funduszu	662	654
Saldo po skompensowaniu	-25	16
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	640	666

Nota 31. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Poręczenie spłaty weksla		
Zobowiązania z tytułu poręczeń jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych		
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych dobrego wykonania umowy	1 256	1 014
Przejęcie zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancji bankowych na rzecz osób trzecich	205	88
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych zapłaty długu celnego	50	50
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2008 r.	6 647	
Zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych za 2009-2010 r.	9 741	
Zobowiązania z tytułu zawartych umów konsygnacyjnych	47	340
Zobowiązania z tytułu towarów złożonych na składzie celnym	35 558	19 560
Razem zobowiązania warunkowe	53 504	21 052

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń:

Wyszczególnienie	Tytułem	Waluta	31.12.2015	31.12.2016
Poręczenie wekslowe	zabezpieczenie leasingu	PLN		
Poręczenie	zabezpieczenie gwarancji należytego wykonania umowy	PLN		
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej przetargowej (wadialna)	PLN		
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej prawidłowego wykonania umowy	PLN	1 461	1 102
Zobowiązanie z tytułu gwarancji bankowych	zabezpieczenie gwarancji bankowej zapłaty długu celnego	PLN	50	50
Razem			1 511	1 152

Nota 32. ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu

Wyszczególnienie	31.12.2015		31.12.2016	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	17	15	17	15
W okresie od 1 do 5 lat	581	509	830	740
Powyżej 5 lat				
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	598	524	847	755
Przyszły koszt odsetkowy	75 x		93 x	
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	524	524	755	755
krótkoterminowe	15	15	15	15
długoterminowe	509	509	740	740

Przedmioty leasingu finansowego na dzień 31.12.2016 r.

Wyszczególnienie	W odniesieniu do grup aktywów-wartość bilansowa netto zobowiązania				Razem
	Grunty, budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	
Sprzęt komputerowy		173			173
Środki transportu			582		582
Wartość zobowiązania z tyt. leasingu finansowego	0	173	582	0	755

Umowy leasingu finansowego na dzień 31.12.2016 r.

Finansujący	Wartość początkowa	Wartość początkowa (waluta)	Oznaczenie waluty	Wartość zobowiązań na koniec okresu sprawozdawczego	Warunki przedłużenia umowy lub możliwość zakupu	Ograniczenia wynikające z umowy
PRIMECAR MANAGEMENT S.A. GDAŃSK	697	-	PLN	412	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
Europ.Fundusz Leas. S.A. z Siedzibą WROCŁAW	377	-	PLN	173	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
MASTERLEASE SP.Z.O.O GDAŃSK	256	-	PLN	170	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-
IMPULS LEASING POLSKA SP.Z O.O. WARSZAWA	66	-	PLN	0	prawo do nabycia przedmiotu leasingu	-

Nota 33. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE PRZYCHODÓW

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Dotacje	10 277	8 353
- dofinansowanie projektu - POIG 4.4	3 147	2 545
- dofinansowanie projektu - INITECH	21	10
- dofinansowanie projektu - INNOTECH	903	895
- dofinansowanie projektu - POIG 1.4	953	741
- dofinansowanie projektu - POIG 4.5.2	5 233	4 147
- dofinansowanie projektu - POIG 1.4 F	19	15
- dofinansowanie z powiatowego UP	1	
Przychody przyszłych okresów	1 027	739
¹ -sprzedaż wyrobów na bazie dostawy DDU, DDP	1 027	739
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	11 304	9 092
długoterminowe	2 952	2 624
krótkoterminowe	8 352	6 468

Szczegółowy opis do projektów zamieszczono w nocie 42.

Nota 34. REZERWA NA ŚWIADCZENIA PRACOWNICZE (W TYM: EMERYTALNE, RENTOWE I PODOBNE)

	31.12.2015	31.12.2016
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	1 743	2 053
Rezerwy na nagrody jubileuszowe		
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	641	748
Rezerwy na pozostałe świadczenia	2 670	2 368
Razem, w tym:	5 054	5 169
- długoterminowe	1 406	1 629
- krótkoterminowe	3 648	3 540
<i>dla Zarządu</i>	998	718

Spółki w Grupie Kapitałowej wypłacają pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzą rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Zmiany wartości bieżącej zobowiązania	31.12.2015	31.12.2016
Wartość bieżąca zobowiązania na 1 stycznia	1 664	1 743
Koszty odsetek	40	42
Koszty bieżącego zatrudnienia	84	86
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Wypłacone świadczenia	-140	-349
Straty/zyski aktuarialne tym:	-95	531
<i>ze zmiany założeń finansowych</i>	-30	-56
<i>ze zmiany założeń demograficznych</i>	125	369
<i>inne</i>		218
Wartość bieżąca zobowiązania na koniec	1 743	2 053

Kwota ujęta w bilansie	1 743	2 053
Wartość bieżąca zobowiązania	1 743	2 053
Kwoty ujęte w rachunku zysków i strat	-16	-221
Koszty bieżącego zatrudnienia	84	86
Koszty przeszłego zatrudnienia	0	0
Koszty odsetek	40	42
Wypłacone świadczenia	-140	-349
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń		
Kwota ujęta w przychodzie całkowitym (inne)	-95	531
Przeszacowania	-95	531

Główne założenia przyjęte przez aktuarium dla Spółek w Grupie Kapitałowej, do wyliczenia kwoty zobowiązania z tyt. przewidywanych odpraw emerytalnych i rentowych na dzień bilansowy są następujące:

Wyszczególnienie	w jednostce dominującej		w jednostce zależnej (ZM Service Sp.z o.o.)	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
Stopa dyskontowa (%)	3,00%	3,50%	2,75%	3,5%
Prawdopodobieństwo rezygnacji uzależnione od wieku pracowników (%)	5,5%	5,5%	1%-9%	2%-8%
Przewidywany nominalny wzrost wynagrodzeń (%)	1%	1%	1%	1%

Poza rezerwami na odprawy emerytalno-rentowe Grupa tworzy rezerwy na urlopy i pozostałe świadczenia pracownicze.

Na dzień bilansowy Spółki w Grupie Kapitałowej dokonują weryfikacji niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych i w oparciu o bieżącą wiedzę (na dzień sporządzania Sprawozdania finansowego) dokonuje się wyliczenia wartości rezerwy przyjmując ilość niewykorzystanych dni urlopowych oraz wynagrodzenie. Wysokość rezerwy obliczana jest przez komórki w Spółkach właściwe do wyceny świadczeń pracowniczych.

Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze obejmują min. rezerwy na nagrody i premie dla Zarządu i pracowników spółek oraz rezerwy z tyt. realizacji programu motywacyjnego dla pracowników jednostki dominującej oparte o wartość przekazanych opcji pracowniczych i parametry stanowiące pomiar realizacji zadań indywidualnych. W przypadku realizacji zadań przez pracowników jednostka dominująca dokonuje wypłaty świadczeń pracowniczych, natomiast w przypadku braku ich realizacji rezerwa podlega rozwiązaniu (bez wykorzystania).

Zmiana stanu rezerw

	Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	Rezerwy na nagrody jubileuszowe	Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	Rezerwy na pozostałe świadczenia pracownicze
Stan na 01.01.2015	1 664		500	1 795
Utworzenie rezerwy	251		521	2 534
Koszty wypłaconych świadczeń	140		1	1 449
Rozwiązanie rezerwy	32		379	210
Stan na 31.12.2015, w tym:	1 743		641	2 670
- długoterminowe	1 406			
- krótkoterminowe	337		641	2 670
Stan na 01.01.2016	1 743		641	2 670
Utworzenie rezerwy	658		748	2 368
Koszty wypłaconych świadczeń	60			2 659
Rozwiązanie rezerwy	288		641	11
Stan na 31.12.2016, w tym:	2 053		748	2 368
- długoterminowe	1 629			
- krótkoterminowe	334		748	2 368

Odprawy emerytalne	31.12.2015	31.12.2016
Saldo początkowe zobowiązania netto	1 664	1 743
Koszty, jak wyżej	79	310
Saldo końcowe zobowiązania netto	1 743	2 053

Nota 35. POZOSTAŁE REZERWY

	31.12.2015	31.12.2016
Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	1 129	872
Rezerwa na przew. należności celno-podatkowe		284
Rezerwa na prowizję od sprzedanych wyrobów	868	1 033
Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	53	
Rezerwa na reklamację wyrobów		
Rezerwa na koszty przyszłych okresów	1 320	1 675
Rezerwa na usługi obce	7	5
Rezerwa na usługi transportowe	449	513
Razem, w tym:	3 826	4 382
- długoterminowe		
- krótkoterminowe	3 826	4 382

Zmiana stanu pozostałych rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na naprawy gwarancyjne oraz zwroty	Rezerwa na prowizję od sprzedanych wyrobów	Rezerwa na ubezpieczenie kontraktu	Rezerwa na przew. należności celno-podatkowe	Rezerwa na usługi transportowe	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na 01.01.2015	1 353	932	74	0	301	1 251	3 911
Utworzone w ciągu roku obrotowego	963	724			450	1 205	3 342
Wykorzystane	1 187	788	21		302	1 129	3 427
Rozwiązane							0
Korekta z tytułu różnic kursowych							0
Korekta stopy dyskontowej							0
Stan na 31.12.2015, w tym:	1 129	868	53	0	449	1 327	3 826
- długoterminowe							
- krótkoterminowe	1 129	868	53	0	449	1 327	3 826
Stan na 01.01.2016	1 129	868	53	0	449	1 327	3 826
Utworzone w ciągu roku obrotowego	700	933		284	513	1 679	4 109
Wykorzystane	957	768			449	1 326	3 500
Rozwiązane			53				53
Korekta z tytułu różnic kursowych							0
Korekta stopy dyskontowej							0
Stan na 31.12.2016, w tym:	872	1 033	0	284	513	1 680	4 382
- długoterminowe							
- krótkoterminowe	872	1 033	0	284	513	1 680	4 382

Rezerwa na naprawy gwarancyjne oraz pozostałe rezerwy

Spółki wchodzące w skład Grupy tworzą rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych oraz zwrotów produktów sprzedanych w ciągu ostatnich 2 lat obrotowych, na podstawie analizy wartości kontraktów objętych gwarancją w relacji do wartości kontraktów zawartych ogółem, w przedziale 3-ech ostatnich lat. Dodatkowo w procesie ustalania wskaźnika do utworzenia rezerwy na naprawy gwarancyjne uwzględnia się maksymalny wymiar gwarancji wg zawartych kontraktów w odniesieniu do przychodów ze sprzedaży zrealizowanych w poszczególnych latach przyjętych do założeń, a następnie koryguje się go relacją faktycznie poniesionych kosztów zgłoszonych i uznanych reklamacji/napraw gwarancyjnych w tych latach. Tak ustalony wskaźnik przeliczony przez przychody ze sprzedaży wg planu na rok bieżący wskazuje optymalny poziom rezerwy na naprawy gwarancyjne.

Przewiduje się, że część tych kosztów może zostać poniesiona w następnym roku obrotowym, a ich całość w ciągu 2-3 lat od dnia bilansowego - w przypadku nie wywiązania się z warunków gwarancyjnych.

Spółki tworzą również rezerwy na przyszłe koszty bezpośrednio związane z realizowaną sprzedażą produktów. Podstawą do tworzenia tych rezerw, na które składają się min. rezerwy na prowizję z tyt. pośrednictwa w sprzedaży, ubezpieczenie kontraktów sprzedażowych, koszty serwisu i nadzoru u odbiorców oraz pozostałe usługi obce - są podpisane przez Spółki w Grupie kontrakty/umowy, które zawierają warunki realizacji usług ściśle powiązanych z realizowaną sprzedażą. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w bieżącym i następnym roku obrotowym.

Wystąpienie wypełnienia obowiązku naprawy daje podstawę do rozwiązania rezerwy do wysokości kosztu danego zgłoszenia reklamacyjnego. Konsekwencją jest proporcjonalne w kolejnych okresach tworzenie rezerw celem utrzymania poziomu przyjętej wartości.

Inne rezerwy

W omawianym okresie sprawozdawczym nie wystąpiły nowe istotne tytuły rezerw w porównaniu do roku poprzedniego, które wymagałyby odrębnego ujawnienia.

Nota 36. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzystają Spółki należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego i dzierżawy z opcją zakupu, środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe, akcje własne i obce oraz obligacje. Nadrzędnymi celami korzystania z tych instrumentów jest

- pozyskanie środków na bieżącą działalność Spółek
- sfinansowanie modernizacji majątku i inwestycji rozwojowych.

Spółki posiadają też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania z tytułu dostaw i usług, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nie działalności gospodarczej.

Spółka dominująca zawiera transakcje z udziałem instrumentów pochodnych, przede wszystkim walutowe kontrakty terminowe typu forward oraz transakcje zabezpieczające przed ryzykiem stóp procentowych (IRS). Celem tych transakcji jest odpowiednio:

- zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności gospodarczej oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania,
- zarządzanie ryzykiem zmiany stóp procentowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółek obejmują ryzyko stopy procentowej, ryzyko związane z płynnością, ryzyko walutowe oraz ryzyko kredytowe. Są one na bieżąco monitorowane i w zależności od sytuacji podejmowane są adekwatne decyzje w zakresie postępowania z nimi.

Sposoby zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka zostały w skrócie omówione poniżej. Przy omawianiu kluczowych ryzyk zamieszczono analizę wrażliwości na zmianę parametrów.

Ryzyko stopy procentowej

Nieprzewidywalność poziomu stóp procentowych w przyszłości powoduje ryzyko niekorzystnej zmiany wyniku finansowego poprzez swój negatywny wpływ na przychody i koszty finansowe. Charakter ekspozycji Spółek na ryzyko zmiany stóp procentowych implikuje, że wraz ze wzrostem/spadkiem bazowych stóp procentowych wynik finansowy Spółek pogarsza się/poprawia się.

Narażenie na ryzyko wywołane zmianami stóp procentowych dotyczy przede wszystkim zobowiązań finansowych Spółek, w znacznie mniejszym stopniu należności.

Spółki posługują się finansowaniem zewnętrznym w postaci: kredytów złotych, walutowych, factoringu, leasingu oraz w drodze emisji obligacji.

Spółki korzystają zarówno z finansowania o oprocentowaniu stałym, jak i zmiennym. Kredyty bankowe (również te długoterminowe) mają oprocentowanie zmienne, oparte o stopy % depozytów złotych bądź walutowych oraz stałą marżę banku w okresie obowiązywania umowy, oprocentowanie stałe stosowane jest w części zawartych umów leasingowych.

Celem ograniczenia wpływu ryzyka stóp procentowych na wyniki finansowe Spółki dominującej:

1. w dniu 22 października 2013 r. została zawarta transakcja zamiany stóp procentowych IRS na okres do 2018-10-31 z forward startem od 2014-11-01. Kwota nominalna transakcji to 30 000 000 PLN a wysokość stałej stopy procentowej to 3,97%. Zabezpiecza ona ok 40% nominalu kredytów generujących ryzyko stóp procentowych, których oprocentowanie oparte jest o zmienną stopę procentową WIBOR,
2. w dniach 4 lipca i 14 sierpnia 2014 r zostały zawarte transakcje IRS w walucie EUR i w nominalach 500 000 EUR na okres do 2019-05-19 – wysokości stałej stopy procentowej to odpowiednio 0,890% (forward start od 2015-07-01) i 0,730% (forward start od 2015-08-14). Zabezpieczają one 25% nominalu obligacji generujących ryzyko stopy procentowej, opartej o zmienną stopę EURIBOR,
3. w dniach 26 października i 16 listopada 2015 r zostały zawarte transakcje IRS w walucie EUR i w nominalach 500 000 EUR na okres do 2019-05-19 – wysokości stałej stopy procentowej to odpowiednio 0,280% (forward start od 2016-10-26) i 0,190% (forward start od 2016-11-15). Zabezpieczają one kolejne 25% nominalu obligacji generujących ryzyko stopy procentowej, opartej o zmienną stopę EURIBOR.
4. w dniach 22 stycznia i 2 lutego 2016 r zostały zawarte transakcje IRS w walucie EUR i w nominalach 250 000 EUR na okres do 2019-05-19 – wysokości stałej stopy procentowej to odpowiednio 0,09% (forward start od

2017-01-21) i 0,06% (forward start od 2017-02-01). Zabezpieczają one kolejne 12,5% nominału obligacji generujących ryzyko stopy procentowej, opartej o zmienną stopę EURIBOR.

5. w dniu 29 lutego 2016 r została zawarta transakcja IRS w walucie EUR i w nominale 250 000 EUR na okres do 2019-05-19 – wysokość stałej stopy procentowej to 0,01% (forward start od 2017-02-28). Zabezpiecza ona kolejne 6,25% nominału obligacji generujących ryzyko stopy procentowej, opartej o zmienną stopę EURIBOR.

Na dzień 31.12.2016 r. wartość godziwa zawartych transakcji zamiany stóp procentowych jest oszacowana na kwotę łącznie: -1 327 tys. zł (strata) wg modelu wyceny zastosowanej przez banki, w których te transakcje zawarto.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

W Spółkach występuje ryzyko stopy procentowej głównie w związku z korzystaniem z kredytów bankowych w PLN, których oprocentowanie jest oprocentowaniem zmiennym – opartym o WIBOR 1M i stałą w okresie kredytowania marżę banków kredytujących.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego Spółki na racjonalnie możliwe zmiany stóp procentowych przy założeniu niezmienności innych czynników.

W celu przeprowadzenia analizy wrażliwości na zmianę stóp procentowych na dzień 31.12.2016 r., przyjęto założenie, że zmiana poziomu stóp procentowych może wynosić +/- 1 punkt procentowy (na podstawie danych historycznych).

Wyliczenie na 31.12.2016 r.:

Tytuł	Wartość obliczona dla celów analizy (w tys. PLN/ w p.p.)
Średni stan zobowiązań z tyt. kredytów i obligacji w 2016 roku	77 220
Szacowana zmiana stóp procentowych	+/- 1 p.p.
Wzrost/spadek kosztów finansowych spowodowany wzrostem/spadkiem stóp procentowych = wpływ na wynik brutto okresu	772
Podatek dochodowy	147
RAZEM wpływ na wynik netto okresu	625

Łączne koszty finansowe związane z korzystaniem z kredytów, leasingów i pożyczek oraz odsetek dotyczących dłużnych wartościowych instrumentów finansowych w 2016 roku wyniosły 2 609 tys. zł. Gdyby w trakcie 2016 roku poziom stóp procentowych był wyższy lub niższy od obowiązującego o 1 punkt procentowy wówczas wynik netto Spółki byłby wyższy lub niższy o 625 tys. zł z tytułu wyższych lub niższych odsetek od zaciągniętych kredytów bankowych.

Jednocześnie z uwagi na posiadane przez Spółkę dominującą transakcje IRS wrażliwość na zmiany stóp procentowych (30 mln PLN i 2,75 mln EUR) została znacznie zredukowana - o ok 55% do 284 tys zł (wynik netto okresu) w przypadku szacowanej zmiany stopy procentowej o 1%).

Ryzyko walutowe

Spółki narażone są na ryzyko walutowe z tytułu zawieranych transakcji kupna materiałów (w mniejszym zakresie usług) oraz sprzedaży wyrobów i usług. Ryzyko takie powstaje w wyniku dokonywania przez jednostkę transakcji w walutach innych niż ich waluta wyceny. Około 88% zawartych przez Spółki transakcji sprzedaży wyrażonych jest w walutach innych niż waluta sprawozdawcza (lub powiązana jest z kursem waluty innej niż sprawozdawcza –sprzedaż denominowana wg kursu waluty innej niż PLN). Analogicznie ok 50% kosztów wyrażonych jest w walutach innych niż sprawozdawcza.

W przypadku przepływów walutowych inkasowanych i wydatkowanych w walutach obcych mamy do czynienia zarówno z ryzykiem transakcyjnym jak i przeliczeniowym (stosowanie terminów odroczonej płatności w stosunku do daty dostawy/faktury). W przypadku przepływów denominowanych w walutach obcych i inkasowanych/wydatkowanych w PLN występujące ryzyko zależy od przyjmowanej daty przeliczenia na złoty i o ile jest to data wystawienia faktury i wysyłki, pozostaje wyłącznie ryzyko ekonomiczne.

Ryzyko walutowe –wrażliwość na zmiany (jednostka dominująca)

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany kursów walut na dzień 31.12.2016r korzystając z tabeli kursów nr 252/A/NBP/2016 z dnia 30.12.2016 (Kurs EUR/PLN 4,4240 i USD/PLN 4,1793, RUB/PLN 0,0680)

Wyliczenie na 31.12.2016 r.:

Pozycja wg walut	Stan na 31.12.2016 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2016 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. pozycjach (w tys. PLN)
Należności handlowe				
EUR	7 726	34 177	+/-1%	342
USD	3 041	12 711	+/-1%	127
RUB	1 465	100	+/-1%	1
Pozostałe należności				
USD	896	3 744	+/-1%	37
Zobowiązania -OBLIGACJE				
EUR	4 000	17 584	+/-1%	176
Zobowiązania handlowe				
EUR	1 783	7 888	+/-1%	79
USD	2 207	9 224	+/-1%	92
Pozostałe zobowiązania				
USD	254	1 061	+/-1%	11
Środki pieniężne				
EUR	513	2 269	+/-1%	23
USD	726	3 033	+/-1%	30
RUB	4		+/-1%	
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				202
Podatek dochodowy				38
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				164

Gdyby na dzień 31.12.2016 r. kurs głównych walut dla Spółek tj. EUR, USD i RUB był wyższy lub niższy o 1%, wówczas wynik netto byłby wyższy lub niższy o 164 tys. zł - w wyniku ujemnych lub dodatnich różnic kursowych wynikających z przeliczenia należności, środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych, zobowiązań handlowych i zobowiązań z tytułu faktoringu.

W celu ograniczenia ryzyka wahań kursów walutowych, w rozliczeniach walutowych związanych ze sprzedażą eksportową i zakupami z importu, w Spółkach w dużej mierze wykorzystuje się naturalny hedging, zmierzający do równoważenia przepływów walutowych. W czasie krótkoterminowej i dającej się ustalić nierównowagi w przepływach walutowych wykorzystuje się walutowe instrumenty pochodne do zabezpieczania w sposób nierzeczywisty przyszłych przepływów pieniężnych. Spółka dominująca jest stroną walutowych kontraktów typu forward. Nabyte instrumenty są denominowane w walutach EUR i USD.

Spółka każdorazowo negocjuje warunki zawieranych pochodnych instrumentów pochodnych zabezpieczających z bankiem w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji (w zakresie wolumenu ekspozycji oraz przewidywanych terminów zapadalności) i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Na dzień 31 grudnia 2016 roku Spółka zabezpieczyła część transakcji sprzedaży i kupna w walucie lub denominowanych wg kursu walut obcych z tytułu, których na dzień bilansowy istniały uprawdopodobnione przyszłe należności i zobowiązania dla 2017 roku.

Poniżej specyfikacja otwartych pozycji walutowych przez Spółkę na 31.12.2016r. – wg Banków:

Waluta: USD/PLN						
Bank	Waluta	Rodzaj transakcji	Wolumen	Kurs terminowy	Data zawarcia	Data zapadalności
PKO BP	USD	SPRZEDAŻ-FORWARD	400 000	4,2155	2016-12-01	2017-12-29
PKO BP	USD	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,2298	2016-12-05	2017-12-29
RAZEM USD/PLN - 2017			700 000			
Waluta: EUR/PLN						
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,4643	2016-06-14	2017-01-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,4915	2016-06-14	2017-01-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5050	2016-07-06	2017-01-31
Miesiąc: 2017.01			300 000	4,4869		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,4697	2016-06-14	2017-02-28
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,4965	2016-06-14	2017-02-28
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5108	2016-07-06	2017-02-28
Miesiąc: 2017.02			300 000	4,4923		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,4759	2016-06-14	2017-03-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5024	2016-06-14	2017-03-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5047	2016-06-16	2017-03-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5226	2016-06-27	2017-03-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	100 000	4,5177	2016-07-06	2017-03-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5200	2016-12-02	2017-03-31
Miesiąc: 2017.03			700 000	4,5090		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,4655	2016-06-24	2017-04-28
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5056	2016-06-24	2017-04-28
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5273	2016-12-02	2017-04-28
Miesiąc: 2017.04			700 000	4,4946		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,4725	2016-06-24	2017-05-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5116	2016-06-24	2017-05-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5100	2016-12-01	2017-05-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5221	2016-12-02	2017-05-31
Miesiąc: 2017.05			950 000	4,5017		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	300 000	4,4725	2016-06-24	2017-06-20

ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5155	2016-06-24	2017-06-20
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	200 000	4,5180	2016-12-01	2017-06-30
Bank	Waluta	Rodzaj transakcji	Wolumen	Kurs terminowy	Data zawarcia	Data zapadalności
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5300	2016-12-02	2017-06-30
Miesiąc: 2017.06			950 000	4,5063		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4718	2016-11-14	2017-07-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5084	2016-11-16	2017-07-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-SWAP	250 000	4,4970	2016-11-30	2017-07-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5200	2016-12-01	2017-07-31
Miesiąc: 2017.07			1 000 000	4,4993		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4794	2016-11-14	2017-08-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5159	2016-11-16	2017-08-31
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5176	2016-11-18	2017-08-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5280	2016-12-01	2017-08-31
Miesiąc: 2017.08			1 000 000	4,5102		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4830	2016-11-14	2017-09-29
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5115	2016-11-16	2017-09-29
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5245	2016-11-18	2017-09-29
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5203	2016-11-30	2017-09-29
Miesiąc: 2017.09			1 000 000	4,5098		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5152	2016-11-15	2017-10-31
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4903	2016-11-14	2017-10-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5420	2016-11-18	2017-10-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5293	2016-11-30	2017-10-31
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5853	2016-12-05	2017-10-31
Miesiąc: 2017.10			1 250 000	4,5324		
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5182	2016-11-15	2017-11-15
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5510	2016-11-18	2017-11-20
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4735	2016-11-14	2017-11-30
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5505	2016-11-17	2017-11-30
ING	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5927	2016-12-05	2017-11-30
Miesiąc: 2017.11			1 250 000	4,5372		
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,4810	2016-11-14	2017-12-29
BGK	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5335	2016-11-16	2017-12-29
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-FORWARD	250 000	4,5585	2016-11-17	2017-12-29
PKO BP	EUR	SPRZEDAŻ-SWAP	250 000	4,5350	2016-11-30	2017-12-29
Miesiąc: 2017.12			1 000 000	4,5270		
RAZEM EUR/PLN - 2017			10 400 000	4,5132		

Na dzień 31.12.2016 r. wartość godziwa zawartych walutowych transakcji terminowych w łącznym wolumenie 10 400 tys. EUR i 700 000 USD jest oszacowana na kwotę łącznie: 218 tys. zł (zysk) wg modelu wyceny zastosowanej przez banki, w których te transakcje zawarto.

Poniżej zamieszczono analizę wrażliwości na zmiany poziomu kursów walut w odniesieniu do ekspozycji walutowej Spółki w zakresie otwartej pozycji walutowej przy założeniu:

- wzrostu kursu na poziomie 1% w stosunku do kursu średniego NBP na 30.12.2016 r., który wyniósł:
- kurs EUR/PLN 4,4240 i USD/PLN 4,1793 Tabela 252/A/NBP/2016 z dnia 30.12.2016 2016 tj. przy założeniu następujących poziomów:
 - ⇒ kurs EUR/PLN = 4,4682
 - ⇒ kurs USD/PLN = 4,2211

Wyliczenie na 31.12.2016 r. /wzrost kursów/:

Ekspozycja walutowa w zakresie otwartych transakcji terminowych	Wolumen na 31.12.2016 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2016 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. pozycjach (w tys. PLN)
Forwardy				
□ EUR	10 400	218	+1%	+489
□ USD	700			
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				+489
Podatek dochodowy				93
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				396

- spadku kursu na poziomie 1% w stosunku do kursu średniego NBP na 30.12.2016 r., który wyniósł: kurs EUR/PLN 4,4240 i USD/PLN 4,1793 Tabela 252/A/NBP/2016 z dnia 30.12.2016 tj. przy założeniu następujących poziomów:
 - ⇒ kurs EUR/PLN = 4,3798
 - ⇒ kurs USD/PLN = 4,1375

Wyliczenie na 31.12.2016 r. /spadek kursów/:

Ekspozycja walutowa w zakresie otwartych transakcji terminowych	Wolumen na 31.12.2016 w walucie (w tys.)	Wycena bilansowa na 31.12.2016 (w tys. PLN)	Szacowana zmiana kursu walut (w %)	Skutki zmiany kursów walut w poszcz. Pozycjach (w tys. PLN)
Forwardy				
□ EUR	10 400	218	- 1%	-489
□ USD	700			
RAZEM wpływ na wynik brutto okresu				-489
Podatek dochodowy				93
RAZEM wpływ na wynik netto okresu				-396

W wyniku zmiany kursu o 1% wynik netto okresu pogarsza/poprawia się o 396 tys PLN.

Ryzyko cen towarów

Przedsiębiorstwo może zabezpieczyć się przed niekorzystnymi zmianami cen towarów lub surowców, które mogą negatywnie wpłynąć na wynik z działalności operacyjnej firmy zawierając terminowe transakcje towarowe.

Transakcje te pozwalają zabezpieczyć wynik finansowy przed niekorzystną zmianą cen surowców lub towarów na światowych rynkach, wpływają na poprawę procesu planowania strategicznego przepływów gotówkowych, zabezpieczają wynik przyszłej transakcji handlowej oraz jej marżę, a także pozwalają ewentualnie uchronić stany magazynowe przed niekorzystnym wpływem przeszacowania wartości.

Jednakże z uwagi na mało płynny rynek oraz fakt, że zarówno surowce jak i produkty nie są kwotowane na giełdach towarowych produkt ten dla Spółki jest obecnie niedostępny.

Ryzyko kredytowe

Jest to ryzyko straty z powodu niespłacania zobowiązań klientów bądź zdarzenia polegające na pogorszeniu sytuacji finansowej odbiorców, co prowadzi do zaprzestania obsługi wierzytelności.

Podstawowym elementem zarządzania ryzykiem kredytowym jest ocena zdolności kredytowej kredytobiorcy. Spółki zawierają transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom wstępnej weryfikacji. Ponadto, dzięki aktywnemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Spółki na ryzyko nieściągalnych należności nie jest znaczne. Dodatkowo Spółka ubezpiecza część należności.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Spółek, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Spółki powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko ujawniona została w notach 15, 18 i 19.

W Spółce nie występują istotne koncentracje ryzyka.

Ryzyko związane z płynnością

Ryzyko płynności jest to zagrożenie przedsiębiorstwa utratą zdolności do realizacji bieżących zobowiązań płatniczych. Spółki monitorują ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności.

Plan płynności finansowej uwzględnia terminy wymagalności/ zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej, umożliwia podjęcie działań zmierzających do dopasowania terminów przyszłych wpływów i wydatków. Jego podstawą jest dokładna i rzetelna rachunkowość uwzględniająca wszystkie wpływy i wydatki, ich wielkość oraz terminy płatności.

Celem Spółek jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, faktoring, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

31.12.2016		Zobowiązania wymagalne w okresie				
Struktura wiekowa zobowiązań finansowych	Suma zobowiązań	do 30 dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 180 dni	od 181 do 360 dni	powyżej 361 (patrz nota poniżej)
Kredyty bankowe i pożyczki	55 171	1 045	1 557	4 338	4 791	43 440
Pozostałe zobowiązania-wyemitowane obligacje	19 014			262	266	18 486
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	759	31	64	83	157	424
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (bez zobowiązań budżetowych)	28 195	17 005	11 190			0
Pozostałe zobowiązania - instrumenty finansowe	1 327	59	117	176	351	624
Razem	104 466	18 140	12 928	4 859	5 565	62 974

Zobowiązania wymagalne powyżej 361 dni	1-2 lat	2-3 lat	3-4 lat	4-5 lat	>5 lat	Ogółem
Kredyty bankowe i pożyczki	12 294	28 698	2 104	344		43 440
Pozostałe zobowiązania-wyemitowane obligacje	528	17 958				18 486
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	218	155	51			424
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (bez zobowiązań budżetowych)						0
Pozostałe zobowiązania - instrumenty finansowe	597	27				624
Razem	13 637	46 838	2 155	344	0	62 974

Spółki w Grupie nie stosują rachunkowości zabezpieczeń.

Nota 37. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH

Wartości godziwe poszczególnych klas instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie własne techniki wyceny oraz metody stosowane przez właściwe instytucje finansowe (Banki).

Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Grupa kieruje się profesjonalnym osądem.

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Grupie na 31.12.2016 r. należą:

- 1) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward oraz transakcje IRS,
- 2) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 3) długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),
- 4) zobowiązania finansowe, tj. zobowiązania z tyt. kredytów bankowych, zobowiązania z tyt. dostaw i usług i pozostałe zobowiązania.

Pozycje długoterminowych aktywów i zobowiązań finansowych zaklasyfikowanych do instrumentów finansowych (innych niż instrumenty pochodne) wyceniane są na dzień bilansowy metodą zamortyzowanego kosztu z uwzględnieniem efektywnej stopy procentowej lub metodą dyskonta do wartości godziwej.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez Banki, w których zawarto takie transakcje.

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

Wartości godziwe poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

AKTYWA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	
Udziały i akcje, w tym:					Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
	1 561	42 574	1 561	42 574	
- udziały i akcje długoterminowe (inne, niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych)	1 561	42 574	1 561	42 574	
- udziały i akcje krótkoterminowe ((inne, niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych)					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności (bez należności budżetowych), w tym:					Pożyczki udzielone i należności własne
	68 960	70 731	68 960	70 731	
- należności długoterminowe		515		515	
- należności krótkoterminowe	68 960	70 216	68 960	70 216	
Pożyczki udzielone, w tym:					Pożyczki udzielone i należności własne
	5 971	5 359	5 971	5 359	
- pożyczki długoterminowe	5 356	4 759	5 356	4 759	
- pożyczki krótkoterminowe	615	600	615	600	
Pozostałe aktywa finansowe, w tym:					Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
	165	218	165	218	
- pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe	165	218	165	218	
- pochodne instrumenty finansowe długoterminowe					
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 495	5 525	5 495	5 525	Pożyczki udzielone i należności własne

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	
Kredyty bankowe i pożyczki	70 976	52 448	70 976	52 448	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty bankowe i pożyczki długoterminowe	36 413	36 757	36 413	36 757	
- kredyty bankowe i pożyczki krótkoterminowe	34 563	15 691	34 563	15 691	
Pozostałe zobowiązania, w tym:	16 863	17 584	16 863	17 584	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- wyemitowane obligacje	16 863	17 584	16 863	17 584	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, w tym:	524	755	524	755	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego długoterminowe	509	740	509	740	
- zobowiązania z tytułu leasingu finansowego krótkoterminowe	15	15	15	15	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania (bez zobowiązań budżetowych), w tym:	31 114	28 196	31 114	28 196	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- zobowiązania długoterminowe					
- zobowiązania krótkoterminowe	31 114	28 196	31 114	28 196	
Pozostałe zobowiązania, w tym:	2 205	1 327	2 205	1 327	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- pochodne instrumenty finansowe długoterminowe	1 217	619	1 217	619	
- pochodne instrumenty finansowe krótkoterminowe	798	708	798	708	
- inne zobowiązania długoterminowe					
- inne zobowiązania krótkoterminowe (faktoring)	190	0	190	0	

Hierarchia wartości godziwej

Na dzień 31.12.2016 r. Grupa utrzymywała instrumenty finansowe wykazywane w wartości godziwej w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Grupa stosuje poniższą hierarchię dla określania i wykazywania wartości godziwej instrumentów finansowych według metody wyceny:

Poziom 1 - ceny notowane (nieskorygowane) na aktywnym rynku dla identycznych aktywów oraz zobowiązań

Poziom 2 - pozostałe metody, dla których pośrednio bądź bezpośrednio są uwzględniane wszystkie czynniki mające istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą

Poziom 3 - metody oparte na czynnikach mających istotny wpływ na wykazywaną wartość godziwą, które nie są oparte na możliwości do zaobserwowania danych rynkowych

Poziom hierarchii wartości godziwej, do którego następuje klasyfikacja wyceny wartości godziwej, ustala się na podstawie danych wejściowych najniższego poziomu, które są istotne dla całości pomiaru wartości godziwej. W tym celu istotność danych wejściowych do wyceny ocenia się poprzez odniesienie do całości wyceny wartości godziwej. Jeżeli przy wycenie wartości godziwej wykorzystuje się obserwowalne dane wejściowe, które wymagają istotnych korekt na podstawie danych nieobserwowalnych, wycena taka ma charakter wyceny zaliczanej do Poziomu 3. Ocena tego, czy określone dane wejściowe przyjęte do wyceny mają istotne znaczenie dla całości wyceny wartości godziwej wymaga osądu uwzględniającego czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązań.

W okresie zakończonym 31.12.2016 r. nie miały miejsce przesunięcia między poziomami 1 i 2 hierarchii wartości godziwej, ani też żaden z instrumentów nie został przesunięty z/ do poziomu 3 hierarchii wartości godziwej.

	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2015	31.12.2016
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży			
Akcje/ Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	poziom 3	1 560	42 573
Akcje spółek notowanych na giełdzie	poziom 1	1	1
Inne aktywa finansowe	poziom 3	-	-
Razem		1 561	42 574

W odniesieniu do aktywów finansowych sklasyfikowanych na poziomie 3 hierarchii wartości godziwej jednostka dominująca niniejszym ujawnia przyjęty dla celów ustalenia wartości godziwej sposób analizy i wyceny akcji Spółki ZM Invest S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej dokonał weryfikacji wartości godziwej nabytych akcji opierając się na dostępnych danych finansowych Spółki ZM Invest S.A. za I półrocze 2016r i prognozach na koniec 2016r. Ponadto w procesie analizy wzięto pod uwagę dotychczasową współpracę pomiędzy jednostką dominującą i Spółką ZM Invest S.A. na poziomie operacyjnym zarówno w 2016 roku jak i obecnie, która przebiega bez żadnych zakłóceń. Jednostka dominująca wraz z ZM Invest w sposób ciągły realizuje wspólne projekty gospodarcze zgodnie z obowiązującymi umowami i na utrwalonych zasadach. Z punktu widzenia biznesowego nie nastąpiły żadne zmiany wskazujące na pogorszenie się bieżącej współpracy lub zagrożenie jej pogorszeniem w najbliższej przyszłości. Na tej podstawie Zarząd jednostki dominującej ocenia, że nie wystąpiły przesłanki, aby dokonywać korekty wartości bilansowej akcji spółki ZM Invest S.A. ujawnionej w sprawozdaniu finansowym Grupy na dzień bilansowy, ponieważ ta wartość odpowiada ich wartości godziwej.

	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2015	31.12.2016
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			
Pozostałe aktywa finansowe - Kontrakty Forward wg wyceny godziwej banków	poziom 2	165	218
Razem		165	218

	poziom hierarchii wartości godziwej	31.12.2015	31.12.2016
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy			
Pochodne instrumenty finansowe	poziom 2	2 015	1 327
Pozostałe zobowiązania finansowe - factoring	poziom 2	190	0
Razem		2 205	1 327

Nota 38. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Spółki w Grupie zarządzają strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadzają do niej zmiany. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Przyjmuje się, że wskaźnik ten powinien mieścić się w przedziale 20% - 40%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania finansowe, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki dominującej pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto.

Wyszczególnienie	31.12.2015	31.12.2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	70 976	52 448
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	33 303	31 815
Zobowiązania finansowe /instrumenty pochodne/	2 015	1 327
Zobowiązania z tytułu leasingu	524	755
Zobowiązania z tyt. emisji obligacji	16 863	17 584
Pozostałe zobowiązania finansowe	190	0
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	5 495	5 525
Zadłużenie netto	118 376	98 404
Zamienne akcje uprzywilejowane		
Kapitał własny	227 225	297 874
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto		
Kapitał razem	227 225	297 874
Kapitał i zadłużenie netto	345 601	396 278
Wskaźnik dźwigni	0,34	0,25

Nota 39. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Kwoty transakcji zawartych pomiędzy jednostką dominującą i podmiotami powiązanymi za bieżący i poprzedni rok obrotowy.

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
Jednostka dominująca												
Zakłady Magnezytowe Ropczyce S.A.												
Jednostki zależne:												
ZM Service Sp. z o.o.	5 409	383	27 561	9 429	-	-	-	-	1 661	2 063	196	828
ZM Nieruchomości Sp. z o.o.				143		7		5				
Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE)										254 USD		
Jednostki powiązane - pozostałe: (akcjonariusze posiadający znaczący pakiet akcji -znaczący akcjonariusze)												
ZM Invest S.A.	52 716	52 441	8 824	8 046	6 923 PLN	800 EUR 11 762 PLN			116 EUR	102 EUR 958 PLN		-
INTERMINEX Handelsgesellschaft m.b.H.		119 EUR		6 500 EUR 458 USD		14 EUR		-		540 EUR		-
Zarząd podmiotów powiązanych:												
<u>ZM Service Sp. z o.o.</u>												
Krzysztof Miąso - Prezes Zarządu												
<u>ZM Nieruchomości Sp. z o.o.</u>												
Robert Rapała - Prezes Zarządu												
<u>Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co.Ltd. (WFOE)</u>												
Tang Yuan - Dyrektor Zarządzający												
<u>ZM Invest S.A.</u>												
Leon Marciniec - Prezes Zarządu												
Dariusz Załocha - Wiceprezes Zarządu												
Kazimierz Sondej - Wiceprezes Zarządu												
<u>INTERMINEX Handelsgesellschaft m.b.H.</u>												
Grzegorz Ubysz - Dyrektor Zarządzający												

* Spółka Haicheng Ropczyce Refractories Materials Co. Ltd. (WFOE) znajduje się w fazie organizacji i nie prowadzi działalności gospodarczej.

Kwoty transakcji zawartych pomiędzy jednostką zależną i znaczącym akcjonariuszem za bieżący i poprzedni rok obrotowy.

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016	31.12.2015	31.12.2016
Jednostka zależna												
ZM Service Sp. z o.o.												
Jednostki powiązane - pozostałe: (akcjonariusze posiadający znaczący pakiet akcji - znaczący akcjonariusze)												
ZM Invest S.A.	56	32			4	1						-
INTERMINEX Handelsgesellschaft m.b.H.												

Warunki transakcji z podmiotami powiązаныmi

Transakcje z podmiotami powiązаныmi zawierane przez emitenta i jednostki od niego zależne są transakcjami typowymi i rutynowymi, zawierаныmi na warunkach rynkowych pomiędzy jednostkami powiązаныmi, a ich charakter i warunki wynikają z bieżącej działalności operacyjnej, prowadzonej przez emitenta lub jednostkę od niego zależną.

Pożyczka udzielona członkowi Zarządu Spółki z Grupy Kapitałowej

W okresie sprawozdawczym Spółki z Grupy Kapitałowej nie udzielały pożyczek Członkom Zarządów Spółek.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu Spółek z Grupy Kapitałowej

W okresie sprawozdawczym jednostka dominująca zawarła z Członkami Zarządu – Józefem Siwcem, Marianem Darłakiem oraz Robertem Duszkiewiczem oraz z Przewodniczącym Rady Nadzorczej – Romanem Wencem umowy objęcia akcji serii E.

W dniu 28 listopada 2016 roku Zarząd Spółki podjął uchwałę nr 1 w sprawie zmiany Statutu Spółki. W uchwale tej Zarząd potwierdził, że w dniu 28 listopada 2016 roku został zakończony I. termin obejmowania akcji serii E, w ramach którego Zarząd Spółki zaoferował objęcie akcji Spółki serii E akcjonariuszom ZM Invest S.A., w zamian za wkłady niepieniężne w postaci akcji tej spółki. W ramach I. terminu obejmowania akcji serii E:

- Józef Siwec objął 1.209.408 akcji Spółki serii E, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym w postaci 1.329 akcji ZM Invest S.A. o wartości godziwej 25.482.246,00 zł;
- Marian Darlak objął 454.097 akcji Spółki serii E, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym w postaci 499 akcji ZM Invest S.A. o wartości godziwej 9.567.826,00 zł;
- Robert Duszkiewicz objął 2.730 akcji Spółki serii E, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym w postaci 3 akcji ZM Invest S.A. o wartości godziwej 57.522,00 zł;
- Roman Wenc objął 59.150 akcji Spółki serii E, pokrywając je w całości wkładem niepieniężnym w postaci 65 akcji ZM Invest S.A. o wartości godziwej 1.246.310,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Grupa nie realizowała innych transakcji z udziałem Członków Zarządów Spółek z Grupy Kapitałowej poza transakcjami wyżej wymienionymi.

Nota 40. WYNAGRODZENIE WYŻSZEJ KADRY (JEDNOSTKA DOMINUJĄCA)

Szczegółowe informacje dotyczące wynagrodzenia Członków Zarządu i Rady Nadzorczej jednostki dominującej zawarte zostały w punkcie 14.1. „SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM "ROPCZYCE" S.A. ZA 2016 ROK”.

Nota 41. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO

W okresie sprawozdawczym Spółki w Grupie nie zawierały znaczących umów leasingu operacyjnego.

Nota 42. POCZYNIONE ZOBOWIĄZANIA DO DOKONANIA ZAKUPU RZECZOWYCH AKTYWÓW TRWAŁYCH I NAKŁADÓW NA PRACE ROZWOJOWE

W latach 2009 – 2015 jednostka dominująca pozyskała finansowanie z Unii Europejskiej dla czterech projektów w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka (Działanie 4.4, Działanie 4.5.2 oraz dwa projekty z Działania 1.4). Poza tym jednostka zrealizowała również projekty INNOTECH i IniTech za pośrednictwem Narodowego Centrum Badań i Rozwoju.

W latach 2014 - 2015 roku ZM ROPCZYCE S.A. zakończyły realizację projektu 4.4, projektu z Działania 1.4 oraz z Działania 4.5. W kwietniu 2016 roku NCBiR zakończył całkowite rozliczenie projektu realizowanego przez ZM

„ROPCZYCE” S.A Działanie 1.4 „Innowacyjna technologia wytwarzania form do produkcji materiałów ogniotrwałych” i tym samym od tego czasu Spółka jest w okresie trwałości projektu.

Obecnie Zakłady Magnezytowe "ROPCZYCE" S.A. są w okresie trwałości dla wszystkich zakończonych projektów. Nie występują zagrożenia realizacji wskaźników projektów w okresach ich trwałości.

Zawarcie umów o dofinansowanie z dotacji unijnych w Programie Operacyjnym Innowacyjna Gospodarka wymagało wystawienia przez Zarząd Zakładów Magnezytowych "ROPCZYCE" S.A. weksli in blanco, jako wymóg formalny zabezpieczający prawidłowe wykorzystanie otrzymanych środków w zakresie realizacji projektów oraz w okresie ich trwałości. Z tytułu zawartych umów o dofinansowanie instytucje finansujące mają prawo wypełnić weksel na kwotę przyznanego dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, w przypadku nieprawidłowej realizacji projektu. Nie występują zagrożenia realizacji wskaźników projektów w okresach ich trwałości, natomiast audyty przeprowadzone po zakończeniu projektów przez instytucje nadzorujące nie wykazały uchybień w zakresie wydawanych środków.

Nota 43. AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły koszty finansowania zewnętrznego, które można byłoby w sposób bezpośredni lub pośredni przyporządkować do takich składników aktywów, które spełniałyby definicję dostosowywanych składników aktywów /w ciągu znacznego czasu/.

Nota 44. INFORMACJE O ISTOTNYCH POSTĘPOWANIACH PODATKOWYCH, ADMINISTRACYJNYCH I SĄDOWYCH

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności spółki podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te sprawiają, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe spółki mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. Ryzyko związane z ewentualnymi różnicami w podejściu organów i spółki co do zastosowania niejednoznacznie i niespójnie brzmiących regulacji podatkowych w odniesieniu do kwalifikacji przychodów i kosztów uzyskania przychodów, jest więc nieodłącznym elementem działalności gospodarczej, który może wywierać wpływ na wyniki spółki w kolejnych latach.

I. POSTĘPOWANIA PODATKOWE I CELNE

1. Postępowanie kontrolne w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2008 rok w jednostce dominującej

W dniu 28 stycznia 2016 roku jednostka dominująca (dalej: ZMR S.A., lub Spółka) otrzymała informację o oddaleniu przez Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie skargi złożonej przez Spółkę na decyzję Dyrektora Izby Skarbowej w Rzeszowie z dnia 16 września 2015 roku, dotyczącej wysokości straty podatkowej za 2008 rok, rozliczonej w latach 2011-2014. W związku z powyższym Spółka w dniu 3 lutego 2016 roku skorygowała swoje zeznania podatkowe za lata 2011-2014, a tym samym skorygowała swoje zobowiązanie podatkowe za lata 2011-2014, co skutkowało jego zwiększeniem o 5.365 tys. zł oraz zapłatą odsetek zwłoki w wysokości 1.282 tys. zł. Kwotę zobowiązania podatkowego wynikłego ze skorygowanych deklaracji wraz z odsetkami Spółka uregulowała w dniu 04.02.2016 roku.

W dniu 09.02.2016 roku Spółka złożyła wnioski o stwierdzenie nadpłat w podatku dochodowym za lata 2011-2014 i złożyła korekty zeznań podatkowych do wartości pierwotnych.

Zdaniem Spółki takie ujęcie rozliczenia za lata 2011-2014 rok jest prawidłowe i zgodne z jej najlepszą, dokonaną w dobrej wierze, interpretacją przepisów prawa podatkowego.

Ponadto, nadal w ocenie Zarządu Spółki pierwotne zeznanie podatkowe za 2008 rok było prawidłowe, natomiast tak orzeczenie WSA w Rzeszowie z dnia 28 stycznia 2016 r., akceptujące stratę za 2008 r. w niższej wysokości niż wynikająca z pierwotnej deklaracji, jak i poprzedzające je decyzje organów podatkowych są niezgodne z prawem.

Zarząd w dalszym ciągu nie zgadza się z dotychczasowymi rozstrzygnięciami organów podatkowych oraz sądu administracyjnego, w związku z tym w dniu 18 marca 2016 roku złożył skargę kasacyjną do Naczelnego Sądu Administracyjnego. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego termin rozprawy nie został jeszcze przez Sąd wyznaczony.

Zarząd jednostki dominującej posiłkując się stanowiskiem Kancelarii prawnej reprezentującej Spółkę przed NSA w zakresie oceny szans procesowych, podjął decyzję o nie tworzeniu odpisu na należność podatkową w wysokości 6 647 tys. zł, ponieważ wg oceny pełnomocnika procesowego Spółki szanse pozytywnego rozstrzygnięcia w sprawie określane są na poziomie powyżej 50%. Ponadto w okresie pomiędzy złożeniem skargi kasacyjnej w dniu 18.03.2016 roku, sporządzeniem sprawozdania za I półrocze 2016 roku jak i za rok 2016 nie wystąpiły żadne okoliczności faktyczne i prawne, które mogłyby tą ocenę zmienić.

W dniu 25.01.2017 roku Spółka otrzymała od Pełnomocnika procesowego Pismo zawierające pozytywną odpowiedź Prezesa Izby Finansowej NSA na wniosek o przyspieszenie wyznaczenia terminu rozprawy, w której określono, iż termin rozprawy zostanie wyznaczony w II kwartale 2017 roku.

2. Postępowanie kontrolne w zakresie kontroli rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku dochodowego od osób prawnych za 2009 i 2010 rok w jednostce dominującej

Po wydaniu przez Ministra Finansów w dniu 3 grudnia 2015 roku interpretacji ogólnej dot. tzw. „toksycznych” opcji walutowych, które to instrumenty były przedmiotem kwestionowania przez organy podatkowe prawidłowości rozliczeń podatkowych jednostki dominującej za lata 2009-2010, w dniu 4 marca 2016 roku Dyrektor Izby Skarbowej w Rzeszowie uchylił w całości wcześniejsze decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Rzeszowie i umorzył w całości postępowanie w tym zakresie.

3. Postępowanie kontrolne w zakresie podatku od nieruchomości za 2009 i 2010 rok w jednostce dominującej

Od 2010 r. w jednostce dominującej (dalej: ZMR S.A, lub Spółka) prowadzone było postępowanie kontrolne w zakresie podatku od nieruchomości za lata 2009-2010 przez Urząd Gminy Ropczyce.

Po rozpoczęciu kontroli Spółka z własnej inicjatywy przeprowadziła dodatkową weryfikację rozliczeń podatkowych za okres 6-u lat (2006 – 2011) – w celu m.in. zidentyfikowania ewentualnych ryzyk i zoptymalizowania wysokości łącznych zobowiązań podatkowych. Po przeprowadzeniu weryfikacji stwierdzono obszary istotnych oszczędności podatkowych i w związku z tym złożono do Urzędu Gminy Ropczyce stosowne wnioski o stwierdzenie nadpłat za ten okres.

W grudniu 2014 roku Spółka otrzymała decyzje wydane przez Burmistrza określające wysokość zobowiązań podatkowych w podatku od nieruchomości za lata 2006-2011.

Spółka wniosła odwołania od tych decyzji do Samorządowego Kolegium Odwoławczego (SKO) w Rzeszowie.

W związku z powyższym w grudniu 2015 roku Spółka otrzymała decyzje SKO w Rzeszowie, które uchylili decyzje wydane przez Burmistrza Gminy w 2014 r. W przypadku decyzji za lata 2006-2009 doszło do umorzenia postępowań jako bezprzedmiotowych, co oznacza że decyzje Burmistrza zostały przez SKO uchylone a postępowania umorzone – z uwagi na przedawnienie.

Za rok 2010 Urząd Gminy wydał w dniu 28 grudnia 2016 roku decyzję stwierdzającą nadpłatę w wys. 88 tys. zł i tym samym zakończył postępowanie kontrolne.

Za lata, które uległy przedawnieniu Spółka w dalszym ciągu dochodzi kwot nadpłat podatku. Za lata 2006-2008 i 2011 w związku z przedawnieniem Spółka oczekuje już tylko na wydanie decyzji stwierdzających nadpłatę w podatku od nieruchomości. Łączna kwota wnioskowanych nadpłat za w/w lata stanowi kwotę 447 tys. zł.

W ocenie Zarządu jednostki dominującej wskazane wyżej postępowania ws. stwierdzenia nadpłaty nie generują żadnego ryzyka wystąpienia dodatkowych zobowiązań podatkowych, z uwagi min. na fakt przedawnienia oraz na bardzo istotne przesłanki dające podstawy do przypuszczenia o pozytywnym rozstrzygnięciu spraw dla Spółki, z analogicznym skutkiem jak za 2010 rok.

4. Kontrola w trybie art. 78 ust 2 Wspólnotowego Kodeksu Celnego w zakresie stosowania procedury dopuszczenia do obrotu, w szczególności wartości celnej i klasyfikacji towarów w jednostce dominującej

W dniu 28 kwietnia 2015 roku na podstawie Upoważnienia Naczelnika Urzędu Celnego w Rzeszowie, Zespół Kontrolny rozpoczął w jednostce dominującej (dalej ZMR S.A. lub Spółka) kontrolę w zakresie stosowania procedury dopuszczenia do obrotu, w szczególności wartości celnej i klasyfikacji towarów za okres od 01.01.2013 do dnia 31.12.2013 r.

Kontrola została zakończona w dniu 08.06.2015 protokołem z kontroli, do którego Spółka wniosła swoje zastrzeżenia i wyjaśnienia.

W dalszym postępowaniu Zespół Kontrolny nie uznał argumentacji Spółki w zakresie klasyfikacji celnej i zakwestionował zastosowane kody taryfy celnej dla wybranych surowców podlegających weryfikacji w toku kontroli.

W efekcie końcowym, w III kwartale 2016 r. spółka uzyskała pozytywne rozstrzygnięcia klasyfikacji taryfowej dla dwóch podstawowych surowców objętych kontrolą, poprzez zaklasyfikowanie ich pod kodem objętym zawieszeniem celnym, co jednoznacznie wyeliminowało ryzyko dopłaty należności celnych za okres objęty kontrolą i okresy kolejne. W przypadku trzeciego surowca z tej grupy na zobowiązania za lata okres 01.01.2014 - 30.09.2016 r. wynikające z różnicy pomiędzy stawką stosowaną a stawką wskazaną przez zespół kontrolny jednostka dominująca w 2016 utworzyła rezerwę w wysokości 284 tys. zł.

Inne przesłanki do tworzenia dodatkowych rezerw w tym zakresie nie wystąpiły, ponieważ postępowanie kontrolne zostało zakończone.

II. POSTĘPOWANIA SĄDOWE (PROCESOWE I REJESTROWE)

- 1) Opis toczących się postępowań sądowych (procesowych i rejestrowych), które w przyszłości mogą mieć wpływ na sytuację finansową i majątkową Spółek z Grupy kapitałowej zamieszczono pod **Notą 14 INWESTYCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH** i **Notą 22 KAPITAŁ ZAKŁADOWY JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ**.
- 2) Opis pozostałych postępowań sądowych w których jednostka dominująca jest stroną oraz tych postępowań, które zostały wszczęte przez jednostkę dominującą został zamieszczony w **Punkcie 14.7. Inne wybrane informacje dotyczące emitenta** wchodzącym w skład „**SPRAWOZDANIA Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA 2016 ROK**”.

Nota 45. ZDARZENIA PO DACIE BILANSU

Po sporządzeniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego na 31.12.2016 rok nie wystąpiły zdarzenia, które miałyby wpływ na sporządzone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ZM „ROPCZYCE” S.A..

Nota 46. SPRAWOZDANIE FINANSOWE SKORYGOWANE WSKAŹNIKIEM INFLACJI

Grupa Kapitałowa nie korygowała skonsolidowanego sprawozdania finansowego wskaźnikiem inflacji.

Nota 47. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SKONSOLIDOWANEGO

Wynagrodzenie wypłacone lub należne za rok obrotowy	01.01.2015 - 31.12.2015	01.01.2016 - 31.12.2016
- za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	55 000,00 zł +VAT	57 500,00 zł +VAT
- za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego	39 000,00 zł +VAT	39 000,00 zł +VAT
- za usługi doradztwa podatkowego	nie wystąpiły	nie wystąpiły
- za pozostałe usługi	nie wystąpiły	95 000,00 zł +VAT
RAZEM	94 000,00 zł +VAT	191 500,00 zł +VAT

SKONSOLIDOWANY RAPORT ROCZNY GRUPY KAPITAŁOWEJ ZM „ROPCZYCE” S.A. ZA OKRES 01.01.2016 – 31.12.2016 obejmuje strony od 1 do 134.

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

13.03.2017 r.	Maria Oboz-Lew	Główny Księgowy	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis

Podpisy wszystkich Członków Zarządu

13.03.2017 r.	Józef Siwiec	Prezes Zarządu	
Data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
13.03.2017 r..	Marian Darłak	Wiceprezes Zarządu	
Data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis
13.03.2017 r.	Robert Dusziewicz	Wiceprezes Zarządu	
data	imię i nazwisko	stanowisko/funkcja	podpis